

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu, ul. Grobłowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2.75 zł. miesięcznie, 8.25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.11 zł. miesięcznie, 9.33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5.00 zł., do Gdańska 4.00 guld., do Niemiec 4.00 mk., do Francji i Ameryki 7.50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalteria 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 138.

BYDGOSZCZ, niedziela dnia 17 czerwca 1928 r.

Rok XXII.

„Obrońcy“ stanu średniego.

Od jednego z Czytelników naszych, zajmujących się wybitnie sprawami spółdzielczymi i sprawami stanu średniego, otrzymujemy następujące uwagi:

W okresie agitacji przedwyborczej i tam gdzie zachodzi potrzeba zjednania sobie jak największej liczby zwolenników, **Związek Ludowo-Narodowy głosił i głosi jeszcze, że stoi w obronie postulatów drobnego przemysłu, handlu i rzemiosła.** Propaganda ta, niestety, odnosi pewne skutki i pozwala endecji występować na forum sejmowym w roli reprezentantki tych warstw, które dzięki obłudnej agitacji trzyma w swojej politycznej zależności.

Podczas przygotowań do ubiegłych wyborów dawał się zauważyć pęd ku uniezależnieniu się rzemiosła, drobnego przemysłu i kupiectwa od politycznych wpływów endecji i tylko dzięki wstawieniu do programu i szerokiej propagandzie, że endecja bronić będzie interesów tych warstw, rozbiła do pewnego stopnia jednolity front tych organizacji. Tak się też przedstawia sprawa i w zachodnich województwach, a rezultaty głosowania do Sejmu są każdemu zbyt dobrze znane, aby je przypominać.

Hasłami obrony interesów drobnego przemysłu, kupiectwa i rzemiosła w agitacji przedwyborczej operowali endecy na prawo i lewo, a w pracy tej nie ustępował znany na naszym gruncie pan poseł Lewandowski, który mocno się oburzał, że rzemiosło, drobny przemysł i kupiectwo chce mieć w parlamencie innych obrońców. Pan poseł twierdził, że ZLN. stał zawsze i nadal stać będzie w obronie słusznych praw rzemiosła, drobnego przemysłu i kupiectwa.

Ae jak ta obrona wygląda w rzeczywistości, tego p. poseł Lewandowski dał nam najlepsze dowody w swoim przemówieniu w dyskusji sejmowej nad budżetem Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Według sprawozdania „Gazety Bydgoskiej“ z dnia 10 czerwca br. z posiedzenia sejmowego czytamy:

Poseł Lewandowski (ZLN) ...wymienia szereg postulatów celem polepszenia położenia drobnego przemysłu i rzemiosła. Żąda pozatem usunięcia uprzywilejowania spółdzielni, które powinny być w tych warunkach, co i handel indywidualny...

To jest dostateczny dowód „zdrowej“ polityki endeckiej: usunąć te placówki, które nie pozwalają kapitalistom na wyzysk szerokich warstw społecznych; zburzyć tę instytucję, która pozostając apolityczną, łagodzi zarazem nędzę społeczną, czy to przez uprzywilejowanie tańszego zakupu konsumentom artykułów pierwszej potrzeby, a drobnym producentom półfabrykatów i surowców, czy też przez udzielanie drobnego kredytu na dogodnych warunkach.

Żadne kulturalne państwo europejskie nie czyni przeszkód w rozwo-

Poskromić Gdańsk!

Mimo „moralnych zwycięstw“, które odnosimy w świecie, karzełek Gdańsk śmie ciągle prowokować potężne państwo polskie; policja gdańska objiła i aresztuje Polaków.

Jest to prusko—bestjałska zemsta za demonstrację polskich statków wojennych przy ujściu Wisły, wywołaną przez gdańskie szykany celne. Dysproporcja między tą demonstracją a odpowiedzią Gdańska — jak rażąca i upokarzająca dla nas!

Na wieść o nowych gwałtach antypolskich w Gdańsku, o których donosiliśmy wczoraj, pytano przedewszystkiem: **Co rząd polski na to?** Równocześnie jednak wyjaśnia Liga Rzeczna i Morska, że rząd nie może naszych rodaków w Gdańsku bronić (!) Wyjaśnienie to nie wystarcza i nikogo nie zadawała.

Ostatnio nie chodzi o wybrki jakichś opryszków gdańskich. Nie, to policjanci, wykonawcy władzy, popelnili owe gwałty. Za nich odpowiada w całej pełni senat gdański. Dlatego rząd polski musi zastosować szybki i skuteczny śro-

dek odwetu. Niechby go kramarze odczuli na kieszeni, co ich najbardziej chyba zabol. Interwencja rządu jest konieczna w interesie powagi naszego państwa. Boć przecież nie sposób pozwolić nato, aby Gdańsk, zależny od Polski z niej bezkarnie sobie kpił... Albo czy społeczeństwo polskie rzeczywiście ma gwałt gwałtem odeprzeć?

Głos protestu i oburzenia powinien się podnieść od Lwowa do Helu. Zaproszeni do protestu są i szanowni pepesowcy. Czują na rzekome krzywdy „naszych“ mniejszości P. P. S. ma teraz sposobność, okazać swe litościwe serce względem prześladowanych rodaków. P. P. S. powinna to uczynić tem bardziej, że w Gdańsku rządzą obecnie jej czerwoni towarzysze. Chcielibyśmy choć raz zobaczyć, że hasła międzynarodowe są więcej niż czcze, obłudne frazesy.

Niestety, czerwony regime w Gdańsku daje znów dowód, że socjalista niemiecki nie ustępuje hakacie, cośmy przecież zawsze twierdzili.

Dyplomata angielski w Warszawie budzi obawy sowietów.

Warszawa, 16. 6. (AW) Ambasador Wielkiej Brytanji w Berlinie p. Robert Lindsay bawiący obecnie w Warszawie odbywa podróż po stolicach Europy dla zaznajomienia się z pracami angielskich placówek dyplomatycznych. Podróże te pozostają w związku z mającym nastąpić w najbliższym czasie objęciem przez p. R. Lindsay'a departamentu politycz-

nego w angielskim ministerstwie spraw zagranicznych.

Podróż p. Lindsay'a ma charakter ściśle informacyjny. Prasa sowiecka jednak bierze stąd powód do szczucia na Polskę, która — jej zdaniem — angażuje się ponownie w froncie antysowieckim, na korzyść Anglii.

Trzech członków wyprawy Nobile uratowano?

Nowa wieść od zaginionych. — Wyprawy ratunkowe.

Wiedeń, 15. 6. (Pat.) „Mittagsztg.“ donosi z Kingsbay, że oddział saneczkowy okrętu „Hobby“ odnalazł trzech członków ekspedycji gen. Nobile: Marieniego, Zappi i Malgrena, którzy przez lody zdążyli do Spitzbergen. Równocześnie otrzymano zawiadomienie od gen. Nobile, że sytuacja, w jakiej się znajduje, nieco się poprawiła.

Moskwa, 15. 6. (Pat.) Sowiecki łamacz lodu „Krasin“ wiozący na pokładzie przedstawicieli prasy włoskiej, norweskiej i sowieckiej zaopatrzone w samo-

lot, odjechał z Leningradu, udając się w kierunku Kingsbay, dokąd spodziewa się przybyć dnia 25. czerwca. Kierownictwo ekspedycji spoczywa w rękach prof. Samojłowicza.

Pomoc dla Nobile.

Helsingfors, 15. 6. (Pat.) Z polecenia fińskiego sztabu generalnego samolot wojskowy typu Junkersa odleciał dziś z Helsingforsu do Kingsbay, gdzie weźmie udział w akcji, mającej na celu niesienie pomocy generałowi Nobile.

ju kooperacji (spółdzielczości). Najbardziej konserwatywna Anglja ma najlepiej zorganizowane kooperatywy; taki nacjonalista, jak Mussolini, na którego reformy lubią endecy powoływać się, prowadzi we Włoszech jak najszerszą propagandę kooperacji. Rządy każdego kulturalnego państwa na świecie popierają i ułatwiają egzystencję i rozwój kooperatyw. To samo czyniły też dotychczas i rządy w Polsce w takim stopniu, na jaki państwo nasze stać było, a miejmy nadzieję, że pomimo ataków ze strony ZLN, pomoc ta będzie coraz bardziej wydajną.

Przypomnieć musimy, że przed odrodzeniem Polski, właśnie w placówkach spółdzielczych i kooperatywach pielęgnowano i krzepiono du-

cha narodowego, dodawano otuchy słabym do wytrwania w jarzmie zaborców. Ten dobroczynny wpływ placówek spółdzielczych znają Polacy z wszystkich zaborów. Dobrze też uczynił pierwszy Sejm Polski Odrodzonej, przyznając spółdzielniom te przywileje, z których korzystają one w każdym kulturalnym państwie.

Dotychczas kooperacja polska miała tylko jednego wroga — żyda. Obecnie zyskuje drugiego — kapitalistyczną endecję. Dlaczego endecja zwalcza kooperację? Chyba tylko dlatego, że politycy endecy uważają kooperację za to samo co... socjalizacja. A może dlatego, że w kooperatywach i spółdzielniach endecja nie posiada żadnego wpływu, lub bardzo mały. Stan tak zresztą jest całkiem

jasny, bo żaden kapitalista nie jest zainteresowany w rozwoju placówek kooperacyjnych, a raczej przeciwnie, są one mu kulą u nogi. Nie dziwić się tedy, że te spółdzielnie, w których rządzą endecy lub do których sięgają ich wpływy, nie mogą należycie się rozwijać. Przemówienie posła Lewandowskiego wyraźnie określa stosunek endecji (sługi kapitalizmu) do kooperacji. Ze swoim zwietrzalym programem endecja się rozpada, traci wpływy i jak tonący chwytą się brzytwy — walki z kooperacją. Będzie jednakże to jednym gwoździem więcej do jej trumny.

A teraz postaramy się odpowiedzieć na pytanie: **czy drobny kupiec, przemysłowiec i rzemieślnik są zainteresowani w rozwoju kooperacji?** Odpowiedź jest jedna: są bardzo zainteresowani w jej rozwoju. Dlaczego? Bo przez spółdzielnie kredytowe można mieć dogodny kredyt, którego banki nie chcą udzielać. Bo przez spółdzielnie handlowe można czynić dogodniejsze zakupy surowca i półfabrykatów do przetwarzania na wyroby gotowe. Spółdzielnie te mogą ułatwić drobnym kupcom zakup towaru do detalicznej sprzedaży po cenach tańszych i na dogodniejszych warunkach niż hurtownie prywatne. Spółdzielnie mogą pośredniczyć w zamówieniach rządowych dla rzemiosła i rozdzielać je pomiędzy poszczególnych rzemieślników. Spółdzielnie nie mają czasu na prowadzenie polityki, a to nie dogadza endekom, którzy wszędzie, gdzie tylko mogą, starają się wprowadzić pierwiastek polityczny.

Miejmy nadzieję, że wyraźne wystąpienie posła Lewandowskiego nie pozostanie bez echa w sferach zainteresowanych w rozwoju kooperacji i że p. poseł otrzyma należytą odprawę za chęć zniszczenia tak ważnej placówki społecznej.

Liczymy również na to, że drobny przemysłowiec, kupiec i rzemieślnik zrozumie wreszcie, że interesa jego nie znajdują obrony w sferach kapitalistycznej endecji, która walczy z kooperacją i postara się o lepszych obrońców, którzy właśnie przez silne placówki samoobrony doprowadzą rzemiosło, drobny przemysł i kupiectwo do należytego rozwoju. Każdy ostatecznie winien zrozumieć, że endeckich obietnic nie można pogodzić z ich praktycznym wykonaniem.

D. Towiański.

(Godząc się zasadniczo na powyższe wywody nie możemy nie przypomnieć prowodyrom stanu średniego ich nieszczęśliwych posunięć przy ostatnich wyborach. Chcąc się wyzwolić od wpływów endeckich poszli na lep najfatalniejszych hasel i podszeptu ludzi nieodpowiedzialnych, dlatego też kampanję wyborczą przegrali zupełnie, a zrażając sobie dotychczasowych przyjaciele zaskodzili interesom stanu średniego. Ci, którzy im się na przyjaciół i opiekunów narzucali, mało dziś o ten stan dbają. W przyszłości niech stan średni nie da się nabierać i bujać od ludzi, któ-

rzy w tem mają wprawę — i własny interes, ale zawczasu pomyśli o sprężystej organizacji i wytknie drogi postępowania. Niech pamięta przede wszystkim, że wśród — obłudnych przyjaciół psy zająca zjadły. — Redakcja).

Tygodniowy przegląd polityki zagranicznej.

Strach niemiecki przed Lokarno wschodnim. — Mueller nie może stworzyć gabinetu.

Zbliżamy się do sezonu ogórkowego. Ost. tydzień był ubogi w wydarzenia polityczne. Ogólną uwagę Europy zwróciła na siebie podróż min. Zaleskiego z Genewy do Paryża i Brukseli. Wobec pogłosek, rozsiewanych swego czasu przez prasę niemiecką, jakoby wskutek zbliżenia z Włochami miała uciepnieć nasza stara przyjaźń z Francją, podróż paryska Zaleskiego była na czasie i ma doniosłe znaczenie. Serdeczne przyjęcie, jakiego minister doznał ze strony rządu i społeczeństwa francuskiego, świadczy najlepiej o tem, że stosunki francusko - polskie wcale się nie zmieniły. Podkreślały to też dobitnie wynurzenia oficjalne i głosy prasy francuskiej.

A jaki był konkretny wynik podróży Zaleskiego? „Telegraphen Union” przypuszcza, że w Paryżu uzgodniono poglądy polsko - francuskie na położenie na wschodzie. Jak wiadomo, dąży Stresemann do porozumienia z Francją. Koszty takiego „porozumienia” miałyby ponosić Francja przez opuszczenie Nadrenji, no i Polska. Niemcy liczyły nato, że, mając potem plecy wolne, mogłyby w Lidze Narodów przypuścić generalny atak, celem rewizji swej granicy z Polską. Szyki popsuł im Zaleski przekonawszy, jak słychać miarodajnych polityków francuskich o tem, że wcześniejsza ewakuacja Nadrenji mogłaby nastąpić tylko za cenę gwarancji granicy polsko - niemieckiej. Rolę gwarancji miałyby objąć Francja. Zyczenia polskie, jak twierdzi to samo źródło berlińskie, będą prawdopodobnie przedmiotem rozmów między Briandem a Stresemannem podczas wrześniowej sesji Rady Ligi Narodów.

Prasa berlińska się wścieka. Traktat locarneński, „gwarantujący” nie naruszalność granicy francusko - niemieckiej, miałby zostać rozszerzony na granicę polsko - niemiecką. „Locarno wschodnie” pokrzyżowałoby plany niemieckie względem naszej granicy zachodniej. Stąd więc owe alarmy berlińskie, złość, szyderstwa.

Uspakają cprawda „Vossische Zeitung”, robiąc „przyjacielską” propozycję pod adresem Polski, że przecież o zmianie granicy będzie można pomówić między sąsiadami, ale dopiero po „pewnym okresie”, przyjaznych stosunków, które się bodaj niedługo nawiążą przynajmniej pod względem gospodarczym.

Możemy jednak z najgłębszym przekonaniem stwierdzić, że na taki żydowski interes Polska się nigdy nie zgodzi.

Prasa berlińska chciałaby uspić uwagę Polski tem, że wskazuje na pokojowe tendencje obecnej większości rządowej wytworzonej przez wybory. My to jednak inaczej rozumiemy. A mianowicie być może, że nowy rząd niemiecki napotka na wielkie trudności wewnętrzne — na które już nieraz wskazywaliśmy, — że sąsiada na jakiś czas pozostawi w spokoju.

Nowy ten rząd cprawda jeszcze nie powstał. Mueller - Franken, który go tworzy już przez tydzień, nie mógł jeszcze dojść do porozumienia z poszczególnymi frakcjami, które stawiają kandydatów na ministrów. Oczekajmy więc! Przyszłe stosunki niemiecko - polskie będą zależały nie tylko od ogólnego kierunku nowego rządu Rzeszy, ale i od osób, z których się będzie składał.

Czang-Tso-Lin jednak żyje?

Londyn, 16. 6. (tel. wł.) W Tientsinie obiegają pogłoski, pochodzące z Mukden, że wiadomość o śmierci Czang-Tso-Lina nie odpowiada prawdzie, gdyż on jeszcze żyje. Marszałek miał wydać rozkaz do swej armji tej treści, że jego rany odniesione wskutek zamachu są lek i że wszystkie wiadomości o jego śmierci są fałszywe i tendencyjne.

Budżet przyjęty 219 głosami przeciw 53.

Sejm w komplecie. — Arogancja ukraińskiego posła. — Uchwalenie znacznych kredytów dla rolnictwa. — Budżety przyjęte bez znaczniejszych zmian. — P. P. S. zgłasza zasadniczą opozycję i wstrzymuje się od głosowania.

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) Na dzisiejsze posiedzenie Sejmu wobec zapowiedzi trzeciego czytania preliminarza wszyscy posłowie stawili się prawie w komplecie. Ławy rządowe również wypełnione.

Posel Woźnicki (Wyzw.) określił budżet jako konsumpcyjny i domaga się 100 milionów złotych kredytu dla drobnego rolnictwa.

Posel Zwierzyński (ZLN) domaga się podwyższenia plac urzędniczych o 25% i redukcji budżetu o 75 milionów.

Posel Grünbaum w imieniu klubu żydowskiego oświadczył, że będzie głosować przeciw budżetowi.

Posel Zahajkiewicz (Ukr.) zaczął swe przemówienie od słów: wysoka pałato! O Kresach Wschodnich zaś użył wyrażenia „Zachodnia Ukraina”. Marszałek Daszyński za jedno i drugie udzielił mu ostrej nagany i odebrał mu głos.

Posel Reger (PPS) domaga się podwyżki dla emerytów zaborczych i rent inwalidzkich.

Posel Krzyżanowski (BB) odpowiadając na żądania poprzednich mówców wskazuje na to, że celem pójsia rolnictwu na rękę rząd podwyższył kapitał Banku Rolnego o 75 milionów złotych, a niebawem działalność kredytowa tego banku zostanie jeszcze więcej wzmocniona. O emerytach i inwalidach rząd myśli (niech się tem najedzą. — Red.)

Przystąpiono do głosowania. Budżety Sejmu i Senatu, Prezydium Rady Ministrów, Min. spraw zagr. oraz Min. spraw wojskowych przyjęto bez zmiany.

Z budżetu Min. spraw Wewnętrznych przyjęto poprawkę o zmniejszenie kosztów samorządowych na utrzymanie policji, poprawka rządowa o przeprowadzenie funduszu dyspozycyjnego 6 milj. zł. upadła. Budżet Min. skarbu przyjęto bez zmian w brzmieniu ustalonym w drugim czytaniu; wszystkie wnioski rządowe odrzucono. W budżecie ministerstwa sprawiedliwości odrzucono również wszystkie poprawki. Budżety min. przemysłu i handlu, rolnictwa i komunikacji przyjęto z drobnymi poprawkami. Budżet ministerstwa W. R. i O. P. przyjęto bez zmiany. Budżet Reform Rolnych przyjęto z poprawką zwiększającą o 1,25 miliona zł. fundusz na meljorację i plany rozbudowy. W budżecie ministerstwa robót przyjęto poprawki o zwiększenie funduszu meljoracyjnego i funduszu na usunięcie szkód żywiołowych.

W budżecie ministerstwa reform rolnych kredyty ulgowe zwiększono o 12 milj. 800 tysięcy zł. Budżet ministerstwa poczt i telegrafów przyjęto bez zmian.

Przy dalszem głosowaniu nad poprawkami zgłoszonymi do ustawy skar-

bowej marszałek Daszyński oświadczył, że nie może oddać pod głosowanie wniosku w sprawie zmiany uposażeń funduszu państwowych, bo nie wolno przy ustawach skarbowych zmieniać istniejącej ustawy uposażeniowej i sanacyjnej. Przyjęto wniosek posła Kornieckiego co do zwiększenia uposażeń urzędników o 15%. Przeszedł również wniosek co do udzielenia kredytów z terminem 12 miesięcznym w wysokości 100 milionów złotych na cele podniesienia produkcji drobnego rolnictwa.

Przed przystąpieniem do głosowania nad ustawą skarbową poseł Niedziałkowski imieniem PPS złożył oświadczenie, że klub jego zajmie stanowisko zasadniczej opozycji wobec dzisiejszego rządu i domaga się wzmocnienia parlamentaryzmu demokratycznego, za którym wypowiedziały się wielkie masy pracujących. Z tych to względów Polska Partja Socjalist. wstrzyma się od głosowania nad całością budżetu. Po złożeniu tej deklaracji posłowie socjalistyczni opuścili salę.

Marszałek zarządził imienne głosowanie nad budżetem, który przyjęto 219 głosami przeciwko 53 przy 3 głosach unieważnionych.

W ten sposób preliminarz w trzecim czytaniu został przyjęty i zostanie odesłany do Senatu.

Hold dla Wilhelma w Reichstagu.

Dwa wnioski o amnestję. — Stresemann na posiedzeniu-

Berlin, 15. 6. (Pat.) Na dzisiejszem posiedzeniu Reichstagu dyskusja toczyła się głównie nad sprawą wniosku o amnestję. Komuniści zgłosili wniosek żądający amnestji dla proletariackich przestępców politycznych i wykluczających od tej amnestji t. zw. morderców z Czarnej Reichswehry. Jednocześnie niemiecko-narodowi i hitlerowcy zgłosili wniosek o amnestję z wykluczeniem skazanych za szpiegostwo i przestępstwa, popełnione z chęci zysku. Dyskusja nad tymi wnioskami miała miejscami przebieg niezwykle burzliwy. Burzę na lewicy wywołało przemówienie niemiecko-narodowego posła Ewerlinga, który nazwał morderstwa, popełnione przez Czarną Reichswehrę aktem samoobrony narodowej przeciwko zdrajcom. („Zdrajcami” byli — jak wia-

domo — Górnoślązacy, głosujący za Polską. — Red.) Następnie Ewerling złożył publicznie hold w Reichstagu b. cesarzowi Wilhelmowi z okazji 40-lecia wstąpienia jego na tron, przesyłając do Doorn wyrazy czci i miłości.

Berlin, 15. 6. (Pat.) Dziś o godz. 5 po południu przybył do Reichstagu minister spraw zagranicznych Stresemann, który po raz pierwszy po swej chorobie opuścił dziś mieszkanie dla wzięcia udziału w posiedzeniu gabinetu oraz w posiedzeniu partji ludowej Reichstagu. Udział min. Stresemanna w posiedzeniu frakcyjnym komentują w kołach Reichstagu jako interwencję ministra spraw zagranicznych i przywódcy stronnictwa w trudnej i zawilej obecnie sytuacji w rokowaniach o nowy rząd.

Min. Zaleski wraca.

Warszawa, 16. 6. (AW.) Przyjazd ministra Zaleskiego do Warszawy spodziewany jest w poniedziałek 18. bm. Pewne opóźnienie w powrocie ministra wywołane zostało zatrzymaniem się p. ministra w Poznańskim, gdzie został on zaproszony do posiadłości jednego ze swoich znajomych.

Hoover kandydatem na prezydenta Stanów.

Nowy Jork, 16. 6. (tel. wł.) Konwent partji republikańskiej obrął swym kandydatem na prezydenta Stanów Hoovera, ministra handlu. Przypuszcza się, że Hoover wystąpi teraz z gabinetu, aby się zająć kampanją wyborczą. Hoover jest znany także w Europie, gdzie podczas wojny i później stał na czele komitetu pomocy dla Belgji i państw wschodnich.

Bezsilna złość na Wersal.

Berlin, 15. 6. (Pat.) Frakcja niemiecko-narodowa w Reichstagu odmówiła wzięcia udziału w międzyparlamentarnej konferencji handlowej rozpoczynającej się dnia 19. czerwca w Wersalu, gdyż konferencja ma obradować w Wersalu i to w tej samej sali, w której został podpisany traktat wersalski.

Kto wygrał na loterji?

W drugim dniu ciągnięcia 2 klasy 17 loterji państwowej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

70 000 zł. nr. 87067.
35 000 zł. nr. 106806.
Po 2 000 zł. nr. 21824 29673.
1 000 zł. nr. 104039.
Po 600 zł. nr. 43138 85555.
Po 500 zł. nr. 15890 121063.
Po 400 zł. nr. 14417 20485 22789 68645 71087 93140 93944 127690 148436 153120.
Po 300 zł. nr. 6707 18608 19009 38209 41815 49020 55346 57334 60711 68701 75009 78347 90316 91278 95254 122943 130560 144598.
Po 200 zł. nr. 93 106 570 1516 5408 5742 6526 6902 7131 7850 9838 11238 14213 14770 17837 23691 24921 30617 30815 32558 34413 38874 42267 43492 45129 47423 48293 48594 49320 49976 52391 59890 60335 61426 63947 64248 65330 71808 73633 75417 76773 78779 81114 81306 82051 83403 84007 84868 88623 90294 95370 96955 98383 98989 99244 100268 101966 103118 104019 105002 105443 105774 107872 108014 109131 109686 112012 116540 116715 123084 123524 125553 130224 130624 133716 136803 137992 139353 140157 140235 140256 144124 144438 144847 145753 146223 146817 147101 150525.

ZADAJCIE WSZEDZIE
ŚWIATOWEJ MARKI
„PEPEGE”
POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY I.A.W GRUDZIĄDZU.

OBUWIA
SPORTOWEGO LUDOWEGO TENISOWEGO

TANIE-TRWAŁE-ELEGANCKIE

IOPON DO ROWEROW
CENY TEJALICZNE

OBUWIE LUDOWE Z PRZYSZYWANĄ PODESZWĄ N°35-41 zł. 5.40.
OBUWIE SPORTOWE Z PRZYKLEJONĄ PODESZWĄ N°35-41 - 6.50.

Szkoła dziennikarska w New-Yorku.

Pięciopiętrowy pałac szkoły dziennikarskiej w New-Yorku, w północnej stronie Broadwayu tworzy początek kompleksu budynków Columbia University.

Kurs w szkole trwa dwa lata; potem szkoła daje dyplom wzgl. tytuł magistra dziennikarstwa. Szkoła ta kieruje się programem uniwersytetu i ma słuchaczy-studentów tegoż uniwersytetu. Rektorem jest jeden z wybitnych polityków amerykańskich, p. Murray Butler, rektor honorowy przeszedł 20 uniwersytetów świata, a równocześnie przewodniczący Rady szkoły dziennikarskiej. Założycielem szkoły był w 1904 r. dziennikarz Józef Pulitzer.

W szkole panuje ostra dyscyplina. Kontroluje się udział studentów w prelekcjach, przy pracach piśmiennych, w dyskusjach i kollokwiach. Koszta studjów wynoszą 1.200 dolarów rocznie. Studenci muszą się wykazać świadectwami dobrego zdrowia, znajomością jęz. angielskiego w słowie i piśmie; każdy z nich musi mieć własną maszynę do pisania (ławki są w salach specjalnie do tego przystosowane). Wszyscy muszą przedłożyć curriculum vitae (życiorys), z którego poznaje się także charakter studenta. Curriculum vitae musi być uwierzytelnione. Prócz wykładów fachowych, korzystają słuchacze z lekcji w Columbia University. W pierwszym roku studenci słuchają angielskiego, francuskiego, historii, wiedzy i cywilizacji.

Od czasu do czasu wykładają w szkole odpowiedni profesorowie, dyplomaci lub dziennikarze.

W pierwszym roku studenta „wprowadza się w rzemiosło”. W drugim — obznajamia się go z całą sztuką redaktorską.

W ciągu roku profesorowie są w ścisłym kontakcie ze studentami. Przeprowadzają dyskusje na tematy: „Jak się wydaje gazecie” itp. Sala wykładowa jest urządzona jak gabinet redakcyjny.

W drugim roku studenci uczą się redagowania pisma. Uczniowie otrzymują poszczególne działy z „New-York Times”. Prócz tego studują historję dziennikarstwa, wpływ prasy na życie etc.

Ameryka kładzie nacisk na jasny styl i zwięzłą formę. Student przyswaja sobie w ciągu nauki style, odpowiednie dla danego działu. Inny dla działu politycznego, inny dla kronikarskiego, inny dla literackiego, gospodarczego etc. Specjalny kurs jest poświęcony redagowaniu dodatku niedzielnego. Coprawda, w Europie mniej do tego potrzeba wielostronności — ale w Ameryce,

gdzie np. dodatek do „New-York Timesa” jest prawdziwą encyklopedją, ważącą pół kilo, a będącą silną konkurencją dla książek, posiadanie specjalnego w tym kierunku wykształcenia jest rzeczą konieczną. Dodatek niedzielny zawiera np. krótki, ale jasny szkic historii Egiptu starożytnego, omawia Egipt dzisiejszy i ustosunkowanie się innych mocarstw do niego. Równie pięknie jest ułożony dział ilustracyjny, literacko-artystyczny.

W ogólności poświęcona jest nowojorska szkoła dziennikarska praktycznej stronie redagowania. A cel jej jest bardzo szczytny: chce dziennikarstwo podnieść jak najwyżej.

(2.)

Odkrycie sławnej pomyłki sądowej w Anglii.

Częste pomyłki sądowe, zachodzące w dziejach jurysdykcji, przywodzą na pamięć niezwykle klasyczną pomyłkę sądową, jaka się zdarzyła w Anglii w 1876 r.

Dnia 1 sierpnia 1876, krótko przed północą, pełnił służbę policjant Mikołaj Kock. Spotkał on młodego studenta, z którym szedł razem kilka kroków. Po chwili spotkali drugiego policjanta; rozstali się — Kock wrócił, dwaj jego towarzysze poszli dalej. Po krótkim czasie usłyszeli dwa wystrzały; podążyli szybko z powrotem i znaleźli Kocka, leżącego z raną w piersiach na ziemi.

Na krańcu przedmieścia Manchesteru, gdzie Kock pełnił swoją służbę,

mieszkało trzech braci — robotników Habron. Z tymi Kock niedawno miał zatarg. Jednego z nich, Williama, zaprowadził 27 czerwca do komisariatu za pijaństwo. Podobny los spotkał drugiego.

Nic dziwnego, że bracia w karczmie się odgrążali sumiennemu stróżowi bezpieczeństwa...

Natychmiast po morderstwie udał się komisarz śledczy Bent do domu, w którym nocowali trzej bracia. Znalaziono ich w łózkach, zdawali się jednak być zmieszani i podnieceni. Związano ich i zaprowadzono do więzienia. Rozpoczęły się doniesienia, intrygi. Poszlaki wskazywały, że mordercą był jeden z braci Wiljam Habron. Odcisk trzewików Wiljama zgadzał się ze śladem, jaki znaleziono przy trupie. W kamizelce Wiljama znaleziono nadto małe luski od nabożów rewolwerowych. Wkrótce znalazł się kupiec, u którego Wiljam rzekomo kupił naboje — ktoś zaprzysiągł, że kupił on je właśnie we wtorek, t. j. w dzień morderstwa. Ponadto jeszcze pogróżki braci Habron wskazywały na to, że jeden z nich, mianowicie Wiljam, był zabójcą Kocka.

Nic nie pomógł sprzeciw czterech osób, które zaświadczyły, że Wiljam w tym czasie z nimi pracował w polu. Nie miało też żadnego znaczenia to, że broń żadnej w mieszkaniu braci Habron nie znaleziono.

Wyrok śmierci zapadł; król zamienił go na więzienie dożywotnie. Wiljam poszedł do więzienia ze słowami: „Jestem niewinny”.

Dwa lata upłynęły.

Skazany na śmierć za zabójstwo włamywacz Karol Peace wezwał listownie przed swą śmiercią kapłana. Umierający opowiedział mu co następuje:

Był w roku 1876 w Manchesterze. Przyszedł do Whalley Range, gdzie chciał w pewnym domu dokonać włamania. Kiedy przekakiwał mur, natknął się na policjanta, który zbliżył się do niego. Włamywacz szybko wyciągnął rewolwer, każąc mu stanąć, lecz widząc, że policjant nie słucha, strzelił dwukrotnie. Potem uciekł przez ogród. „Byłem — mówił — przy aresztowaniu Habronów. Teraz powiem prawdę; już mię to nic nie obchodzi”.

Wiljama uznano niewinnym i natychmiast wypuszczono z więzienia. Jako odszkodowanie otrzymał 16.000 marek. (Z)

Włoski imperjalizm.

Mussolini: Corpo di baccho! Ten but jest mi już za ciasny!

Dr. Antoni Marczyński.

NIWOLNICE Z LONG ISLAND

Powieść współczesna.

(Ciąg dalszy).

— Możeby spróbować. Leżę już chyba z godzinę, — dodał w jakiś czas potem.

I znowu czekał go zawód. Żadnego światła, w żadnej stronie. Nieprzebita całun mgły jakby przyrósł do ruchliwego łona morza.

Wtem!..

Gdzieś w oddali za plecami samotnego pływaka rozległ się ryk ochryply, ponury, zatrważający potęgą swego brzmienia. Po chwili zabrzmiał powtórnie, a niby echo odpowiedział mu ton całkiem podobny, lecz o kwintę wyższy, o całe piekło przeraźliwszy.

Ze trzydzieści sekund trwała cisza, potem znów targnęły powietrzem dwa potężne wstrząsy, ponury, ogłuszający ryk i drugi o pięć tonów wyższy. Od tego wstępu począwszy, powtarzały się już stale w półminutowych odstępach.

Pułaski wznosił oczy ku niebu w niemej podzięk. Zawrócił na miejscu i oszczędzając zapas sił płynął powoli, jednostajnie w stronę źródła niesamowitych odgłosów. Nie wiedział jaka odległość dzieli go od brzegu, nie miał pewności czy wyczerpany organizm przetrzyma tę mozolną przeprawę wpływ na nieznaną dystans, ale wiedział jedno, iż

runku i to przeświadczenie napędzało go wielką otuchą.

A motorowa syrena z czerwonego domku przy helskich kąpielkach rozbrzmiewała wciąż w jednakich odstępach czasu dwutonowym rykiem, wyręczając w pracy latarnię morską, której światła nie były w stanie przebić gęstych zawieszin mgły, nie mogły służyć za drogowskaz spieszącym ku zatoce statkom czy rozbitkom zbłąkanym.

IV.

Komendant posterunku ziewnął od ucha do ucha. Od trzech tygodni nie zaszło na Helu nic godnego raportu do przełożonej władzy. A władza była bardzo wymagająca i zawsze znalazła okazję do „urągania” podwładnym komendantom posterunków P. P. Utopił się jakiś letnik, popełniono kradzież, czy coś podobnego, „władza” marszczyła brwi jowiszowe i rżnęła kazanie zaczynające się stereotypowo od słów:

— Znowu u pana. Oczywiście! Gdzieindziej spokój, u pana znowu nieporządek. — Tu następowała dłuższa oracja, naspikowana złośliwymi aluzjami.

Nie wydarzyło się nic godnego uwagi, panował wzorowy porządek, „władza” marszczyła się również, lecz wstęp do kazania był inny, aczkolwiek także według utartego zwyczaju:

— U pana znowu nic. Oczywiście! Gdzieindziej ręce mdleją od pracy, u was niema nic do roboty. Hm. Trzeba będzie kilku posterunkowych przenieść na inne posterunki, skoro u pana niema żadnego zajęcia. — Tu następowała nie mniej długa przemowa, również bogato nadziana zjadliwymi szpileczkami. Komendant przeciągnął się, aż w sta-

i ociężałym krokiem ruszył w stronę plaży.

— Już lepiej, żeby się co przytrafiło, — mruknął po głębokim namyśle. — Bo inaczej zabierze mi z dwóch chłopców i nie dam sobie rady. Et, żeby tak jaki przemytnik, — westchnął pobożnie.

Ale przemytnicy nie mieli także nic do roboty na Helu; prędzej gdzieś w okolicy Oriowa, blisko granicy Wolnego Miasta Gdańska. Inne sprawy także były w porządku. Przez te trzy tygodnie, licząc od przyjazdu pierwszych letników, nikt się nie utopił; śnać mieszczuchy nauczyły się pływać, lub unikały miejsc niebezpiecznych. Nie popełniono też żadnej kradzieży; śnać miastowi złodzieje nie przyjechali jeszcze na gościnne występy, rozumując słusznie, że łatwiej okraść pozostawione i opróżnione mieszkania, niż ich właścicieli na letnich wywczasach.

— Jednym słowem nici, — zreasumował komendant miejscowego posterunku, wyrzepując z pasją piasek, który się pchał do trzewików na wszelkie możliwe sposoby.

W jaknajgorszym humorze dotarł do wysokiej wydmy, gdzie las się kończył. Ostatnie karłowate drzewka nie przysłaniały widoku na opustoszałą o tej porze plażę i nagle dojrzał jednego ze swych podwładnych, posterunkowego nazwiskiem Posłuszny. Posłuszny szedł bardzo szybko, a dojrząwszy zwierzchnika, przyspieszył jeszcze kroku.

— Coś zwietrzył, — szepnął komendant, który znał dobrze swoich „Pappenheimerów”, ale wzruszył wgardliwie ramionami, skoro wysłuchał mel-

— Nagus pod lasem? — powtórzył. — Myślałem, że macie coś ważniejszego do powiedzenia. Mandat karny, sięgnąć jeden złoty za kąpiel bez kostjumu i po wszystkim.

— Ale on jak nieprzytomny, panie komendancie. Tarosilem go z dziesięć minut i nic. Ani palcem nie kiwnął.

— Może udaje, albo zawiany... Flaszki tam nie było w pobliżu?

— Ani flaszki, ani śladu ubrania. Nagi przecież ze wsi nie przyszedł.

— A więc skradziono mu je, — wniosioskował naśladowca nieśmiertelnego Sherlocka Holmes'a. Hm, kradzież. To już coś. On zaś leży nieprzytomny, powiadacie. Złodziej mógł go pobić. Hm, ciężkie uszkodzenie ciała.

— Panie komendancie, melduję, co żadnych urazów nie zauważyłem.

— Muszę rzecz zbadać osobiście. Daleko stąd leży ten nagi gość?

— Będzie ze dwieście kroków.

Ruszyli więc razem, a przez drogę komendant dał wyraz swemu niezadowolaniu, że nie będzie o czym pisać w raporcie.

— Jakto, nie będzie! — zaprotestował posterunkowy: — Tak ciepłego dnia nie mieliśmy dawno.

— Myślicie o łódce, co? Głupstwo. Letnik jakiś musiał jej sobie pożyczyć.

— Ładna pożyczka, panie komendancie; bez wiedzy właściciela. Młodszy Arentd obszedł cały Hel dokoła, wypytał wszystkich i na nic Wsiątkła.

— Znajdzie się napewno. Łódka nie szpilka.

Wiadomości z kraju.

Prezydent Mościcki w Zgierzu.

Lódź, 14. 6. (Pat.) Prezydent Mościcki przybył w dniu dzisiejszym do Zgierza, celem zwiedzenia urządzeń fabrycznych spółki Przemysłu chemicznego. Zgierz przygotował się na przyjęcie p. Prezydenta Rzplitej, dekorując całe miasto, oraz budując bramy triumfalne, przy których zgromadziły się wszystkie władze miejskie, oraz delegacje stowarzyszeń.

Polskie Towarzystwo Teatralne.

Zawiązało się na posiedzeniu konstytucyjnym w Warszawie Polskie Towarzystwo Teatralne, jako sekcja międzynarodowego towarzystwa w Paryżu. Do zarządu towarzystwa polskiego weszli jako przewodniczący dyr. Szyfmann, jako wiceprzewodniczący Boy-Zeleński, sekr. Zawistowski, skarbnik L. Schiller, jako członkowie zarządu Emil Breiter i E. Młynarski, zastępcy członków zarządu I. Dygas i W. Perzyński, jako członkowie komisji rewizyjnej Horzyca i A. Zelwerowicz.

Srebrne pięciozłotówki w robocie.

Polska mennica państwowa rozpoczęła już bicie nowych srebrnych monet pięciozłotowych oraz niklowych złotych. Nowe monety ukażą się w obieg już w początkach przyszłego miesiąca.

Właściwie to jeszcze w marcu wypuszczone zostały srebrne pięciozłotówki, ale wstrzymano je, ponieważ relief był za płaski i groziło mu bardzo prędkie zatarcie się. Te sztuki jednak, które poszły w kurs, stały się bardzo pożądaną przez zbieraczy osobliwością i na giełdzie numizmatycznej amatorzy chętnie placą za nie po 200 zł.

Opera warszawska otrzyma od rządu pół miliona złotych.

Długoletnie starania magistratu warszawskiego w sprawie subsydjum rządowego dla opery warszawskiej odniosły skutek. Ministerstwo oświaty przyznało operze na rok 1928 29 subsydjum w kwocie 500 tys. zł. Subwencję ową przeznacza rząd na podniesienie artystycznej wartości opery i nadanie tej reprezentacyjnej scenie polskiej charakteru krzewicielki polskiej twórczości muzycznej.

Samobójstwo urzędnika pod Giewontem.

Urzędnik komisariatu rządu w Warszawie, magister Jerzy Sokołowicz, który zaginął wyruszając dnia 11 bm. z wycieczką na Giewont, jak się zdaje zginął na jednej z dróg prowadzących na szczyt Giewontu. Znalaziono bowiem jego kapelusz i bilet wizytowy. Zachodzi tu prawdopodobnie wypadek samobójstwa. Poszukiwania trwają.

Złodzieje zastrzelili złodzieja.

W Warszawie, na ul. Poznańskiej, dwóch osobników zamordowało wystrzałami z rewolwerów niej. Abrahama Kottelswillena, zawodowego złodzieja i sutenera. Śledztwo przeprowadzone przez policję stwierdziło, iż prawdopodobnie ma się tu do czynienia z zemstą jego kolegów.

Forty przeciw Polsce z polskiego żelaza.

Od pewnego czasu przez stację Zahacie przechodzą większe ilości żelaza polskiego do Rosji sowieckiej. W ciągu dnia 13 bm. przeszło przez Zahacie 323 wagony. Transporty żelaza przeznaczone są do Mińska i Polocka, gdzie od dłuższego już czasu bolszewicy budują forty polowe. Do budowy tych fortów sprowadzeni zostali robotnicy z Syberji i gubernji nadwołżańskich.

Niedaleko ujechał z łupem...

Sprawca kradzieży w kasie stacyjnej w Bochni, Kleszczewski, który zabrał 63.000 zł. i zbiegł, został aresztowany w Gdańsku, gdzie przebywał u swoich krewnych. Stan zdrowia Kleszczewskiego nie pozwala na natychmiastowe przewiezienie go do Krakowa, został on przeto umieszczony w szpitalu więziennym w Gdańsku, skąd po wyzdrowieniu przewieziony będzie do Krakowa. Ministerstwo komunikacji wyraża nadzieję, że Kleszczewski, przy pomocy dobrej sytuacji rodziny, zdoła defraudowaną kwotę zwrócić, tak że skarb państwa nie poniesie strat.

Chłopski arsenał wyleciał w powietrze.

We wsi Chisileu (pow. Czerniowce) w domu niejakiego Marynkowskiego wybuchł pożar strychowy, który ogarnął szereg zabudowań, m. i. stajnię. Gdy ludność zbiegła się na pomoc, nagle z olbrzymim hukiem płonąca stajnia wyleciała w powietrze. Przerażeni chłopcy rozbiegli się w popłochu. Po stłumieniu pożaru, żandarmerja wszczęła śledztwo. Obok wielkiej wyrwy w ziemi spowodowanej wybuchem, znaleziono zakopane głęboko haubice, miotacze min i skrzynie z amunicją. Właściciela domu aresztowano. Śledztwo wyjaśni, jakim sposobem przyszedł on w posiadanie tak obfitego i groźnego arsenału.

Reorganizacja diecezji prawosławnych w Polsce.

Prawosławny konsystorz w Warszawie wniósł do ministerstwa oświaty prośbę o zmianę granic 5 diecezji prawosławnych w Polsce. Ministerstwo oświaty zgodziło się całkowicie na przeprowadzenie nowego podziału administracyjnego tych diecezji. W ten sposób terytorjum prawosławne w Polsce dzieli się na diecezję wileńską, poleską, grodzieńską, wołyńską i warszawską. W związku z tem „Dziło” daje wyraz niezadowolenia, że Chełmszczyzna i Podlasie wchodzi w skład diecezji warszawskiej, co, zdaniem pisma, zgadza się zupełnie z polskim programem i jest równoznaczne z odcięciem tych ziem od terytorjum ukraińskiego pod względem narodowym i religijnym.

Włożył sobie do ust nabój wybuchowy i podpalił lont.

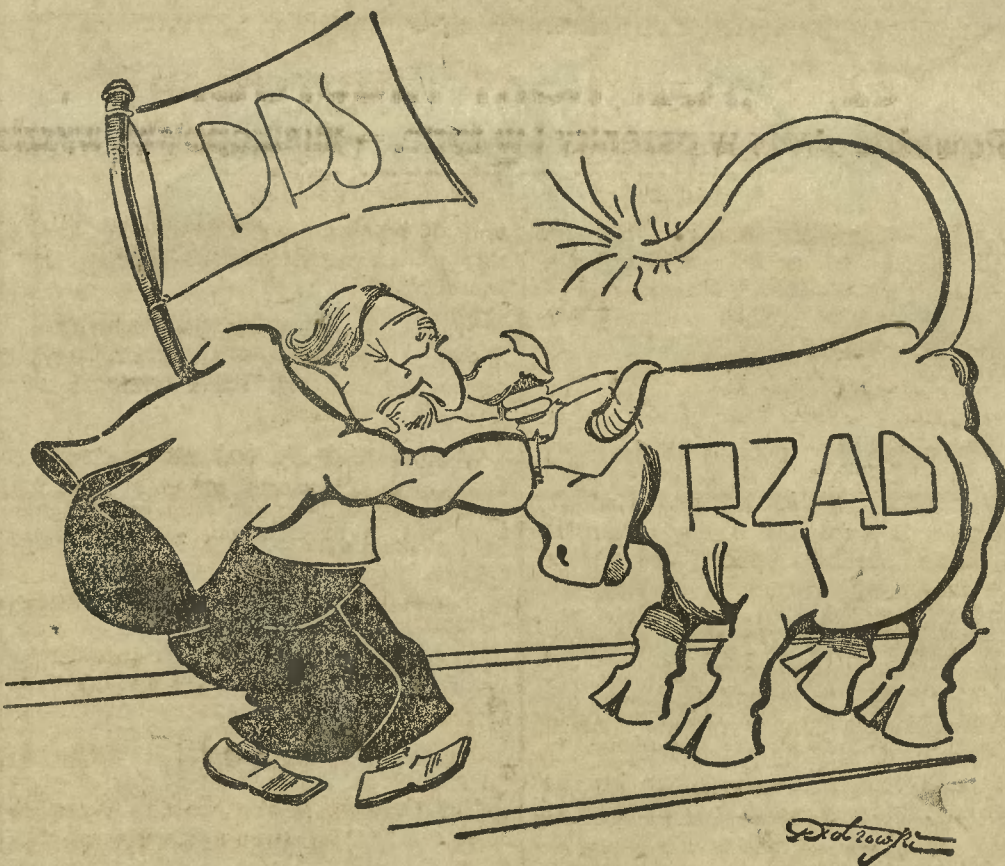
Krwawy dramat w powiecie rybnickim.

Miasteczko Żory, w powiecie rybnickim było widowiskiem krwawego dramatu, wynikłego na tle nieporozumień pomiędzy właścicielem domu Stanisławem Kolanko, a lokatorem Alojzym Kwiatoniem. Zatarg ten doprowadził do rozprawy sądowej o obrazę czci. Oskarżony Kolanko proces przegrał.

Po powrocie z sądu, Kolanko wtargnął do mieszkania Kwiatonia i strzelił do niego z rewolweru, raniąc go ciężko w brzuch. Kiedy żona Kwiatonia wpadła do pokoju, ażeby ratować męża, Ko-

lanko strzelił do niej dwukrotnie, raniąc ją ciężko w głowę, poczem zbiegł. Za chwilę w domu Kolanki rozległ się straszny huk. Oto Kolanko po popełnieniu zbrodni wbiegł na strych, włożył sobie do ust nabój wybuchowy i podpalił lont. Za kilka sekund nabój eksplodował ze strasznym hukiem. Siła wybuchu była tak wielka, że nie tylko rozerwała głowę szaleńca, ale i wyrwała wielką część dachu. Kwiaton walczył ze śmiercią, Kwiatoniową zaś prawdopodobnie lekarze utrzymają przy życiu.

Diamand jako torreador.

czyli skutki „Hiszpanki” w Sejmie.

Minister Romocki na lotnisku w Dęblinie.

Minister komunikacji Romocki przeprowadził wczoraj inspekcję lotniska w Dęblinie. Podróż i inspekcja trwała zaledwie kilka godzin, gdyż p. minister udał się do Dęblina samolotem „Fokker”, sprowadzonym niedawno z Am-

sterdamu. Po zwiedzeniu w Dęblinie lotniska, hangarów, warsztatów, szkoły i składów lotniczych, minister Romocki powrócił do Warszawy tym samym aparatem.

Strajk robotników białostockich zaostroża się.

Sytuacja strajkowa w Białymstoku uległa znacznemu zaostrożeniu. Onegdaj wieczorem w Związku wielkiego przemysłu odbyła się konferencja, na której obecny był również inspektor pracy inż. Butłowicz. Na wniosek inspektora pracy przemysłowcy po ożywionej dyskusji zgodzili się wreszcie na udzielenie robotnikom 6-procentowej podwyżki — z

nie pójść i żadnych pertraktacji z robotnikami prowadzić nie będą. Inspektor pracy zakomunikował przedstawicielom robotników o tej decyzji. Komitet strajkowy zwołał ogólne zebranie strajkujących, na którym uchwalono propozycję fabrykantów odrzucić i nadal strajkować. Strajk trwa już od 4 czerwca.

Anodówki **Baterje**

Żądajcie

we wszystkich składach elektrotechnicznych i radiowych, niezrównanych jakości

baterji anodowych

baterijek do lamp elektrycznych i kieszonkowych, latarek, elementów marki

„TYTAN”

Latarki **Elementy**

Falszerze książeczek wojskowych na ławie oskarżonych.

Sąd okręgowy w Białymstoku rozpatrywał sprawę 11 osób, oskarżonych o fałszowanie książeczek wojskowych P. K. U. Białostok. Wyrokiem sądu zostali skazani Marjan Rosiński, Władysław-Henryk Sienkiewicz i Bolesław Sobolewski na 2 lata więzienia poprawczego każdy, a Paweł Haniewski na 3 miesiące więzienia.

80 gospodarstw poszło z dymem.

Z Brzeżan donoszą o wielkim pożarze, który wybuchł w miejscowości Helenkowo. Ogień powstał w stercie słomy i z błyskawiczną szybkością rozszerzył się. 80 gospodarstw poszło z dymem. Dochodzenie wykazało, że ogień powstał od porzuconego niedopałka papierosa rzuconego do sterty słomy przez głuchoniemego mieszkańca wsi, niej. Graniaka.

Zepsute mięso na weselsku.

Na zabawie weselnej w domu niej. Sobótka w Węgrowie po spożyciu mięsa uległo zatruciu 18 uczestników zabawy. 2 osoby przewieziono w stanie ciężkim do szpitala.

Z Górnego Śląska.

100-miljonowa pożyczka dla Śląska zrealizowana. Jaką siłę przedstawia samorząd komunalny na Śląsku. Znaczenie śląskich Banków Ludowych. Komendant policji śląskiej prezydentem miasta Katowic. Nowa wystawa gospodarcza w Katowicach. Katowice otrzymają politechnikę.

(Od naszego korespondenta górnośląskiego.)

Katowice, w czerwcu.

Realizacja pożyczki amerykańskiej dla Śląska.

Od dawna przygotowywany projekt pożyczki zagranicznej dla Śląska nareszcie został urzeczywistniony. Chodzi o pożyczkę 11,2 milionów dolarów czyli 100 milionów złotych, którą Województwo śląskie zaciągnęło za pośrednictwem kilku banków nowojorskich.

Pożyczka opiewa na 200.000 dolarów na lat 30 po 7 proc. Kurs emisyjny ustalono na 89,25 od sta. Po 9 latach obligacje mogą być wykupione po kursie 101. Subskrypcja w Ameryce rozpoczęła się — według umowy — 5. bm. i już po 13 dniach od tej daty Województwo otrzyma od banków amerykańskich obligację tymczasową na wypłatę całkowitej pożyczki. Jak pisma donoszą, już w pierwszych godzinach wyłożenia pożyczki do subskrypcji w Ameryce zadeklarowano sumę przeszło 2 milj. dolarów, tak, że jest nadzieja, że w ciągu 13 dni cała pożyczka zostanie pokryta.

Pożyczka przeznaczona jest wyłącznie na cele inwestycyjne a zabezpieczona jest majątkiem i dochodami z podatków woj. śląskiego. Na inwestycje składają się mają wydatki na różne nowe budowle lub też przeróbki i powiększenia central elektrycznych, rzeźni miejskich, domów mieszkalnych, regulacje rzek, melioracje rolne i t. p., przyczem tysiące bezrobotnych może znaleźć zarobek i pracę.

Walny zjazd Gmin Śląskich.

Śląski samorząd komunalny poczynił w ostatnich czasach pewne postępy, gdyż mimo okrojenia mu dochodów, zdobył się na przykład na znaczne inwestycje.

Gminy śląskie zjednoczone są w związku Gmin Województwa Śląskiego, który odbył 2. bm. w Katowicach swój walny zjazd przy udziale burmistrzów i naczelników wszystkich miast i gmin śląskich. Przebieg zjazdu był poważny i świadczył o wysokim poczuciu obywatelskim, i znajomości tak zawitych na Śląsku spraw komunalnych u jego uczestników.

Zjazd przyjął szereg rezolucji, w których m. i. „wzywa zarząd związku, by czynił starania o ustawowe tak zwane gminom śląskim dochodów potrzebnych na wzrastające stale świadczenia społeczne i kulturalne”.

„zwraca się z prośbą do Sejmu Rzeczypospolitej, aby gminom przewrócono 30 proc. z

„prosi rząd Rzeczypospolitej, aby spowodował zainteresowane czynniki do ostatecznego wypłacenia gminom udziału z idealnego podatku przemysłowego po myśli art. 119 ustawy o podatku przemysłowym”.

Poza to rezolucje wyrażają prośbę o udzielenie gminom większych kredytów niskoprocentowych z uzyskanej pożyczki amerykańskiej i uwzględnieniu przy pracach inwestycyjnych z tej pożyczki wykonywanych przedewszystkiem bezrobotnych Górnoślązaków.

Rozwój Banków Ludowych na Śląsku.

Banki Ludowe na G. Śląsku są instytucjami czysto polskimi, które zarówno pod względem gospodarczym, jak i narodowym oddały sprawie polskiej ogromne usługi, zwłaszcza za rządów pruskich, kasy były jedynymi polskimi instytucjami finansowo-gospodarczymi i gospodarczą ostoją polskości na Śląsku. Pierwszy Bank Ludowy założono przed 30 laty w Katowicach który w tych dniach obchodził skromnie jubileusz swej 30-letniej pracy — kilkadziesiąt podobnych banków powstało w latach następnych, w innych miastach i miasteczkach. Jaką potęgę gospodarczą stanowiły Banki Ludowe, dowodzi fakt, że naprzykład jeden bank katowicki już po 15 latach istnienia dysponował kapitałem przeszło 5 milionów marek złotych, a również i inne Banki Ludowe obracały milionowymi sumami.

Banki Ludowe choć z wielkimi stratami, przetrwały kryzys wojenny i powojenny, i dziś są na najlepszej drodze do odzyskania swych dawnych wpływów i dawnego znaczenia, czego dowodem jest także wzrastająca znowu suma większych depozytów, jak i drobnych oszczędności składanych w Bankach Ludowych.

Nowy prezydent miasta Katowic.

Dotychczasowy prezydent m. Katowic dr. Górnik, mimo dość młodego wieku (42 lata) i mimo, że urzędował dopiero 6 lat, został zwolniony z pełną pensją dożywotnią. W jego miejsce należało zatem wybrać nowego prezydenta co się też stało już w ciągu miesiąca.

Wyboru dokonała katowicka komisaryczna rada miejska, składająca się z 10 Polaków i 3 Niemców, mianowanych przez Wojewodę. Do wyborów stawał tylko jeden kandydat, zalecony przez Wojewodę, mianowicie komendant śląskiej policji wojewódzkiej p. Kocór, dość młody jeszcze człowiek (32 lata), ale wykształcony, rodowity Górnoślązak mający poza sobą ukończone studia prawnicze. Niemcy sprzeciwiali się wyborowi, dowodząc, że prawowitego wyboru dokonać może tylko pełna rada miejska, a nie mianowana rada komisaryczna i że wybory należało rozpisac w drodze konkursu. Mimo to wybór został zarządzonej i p. Kocur został wybrany prezydentem 9-ciu głosami polskimi; 4 kartki (niemieckie) były niezapisane.

Wystawa gospodarcza w Katowicach.

Katowice uchodzą za znakomity teren wystawowy, i słusznie, gdyż frekwencja np. ostatniej wystawy gospodarczej z przed 2 laty była wprost rekordową i obroty były wtedy bardzo znaczne, mimo, że wystawa pomyślana była przez przedsiębiorców warszawskich raczej jako przynoszące zyski przedsiębiorstwo prywatne a nie ideowe.

Tegoroczna wystawa, która trwać ma od 16. września do 30. października, zapowiada się pod tym względem jeszcze lepiej, gdyż organizuje ją nowozałożone „Śląskie Tow. Wystaw i Propagandy Gospod.”, którego udziałowcami są m. i. magistraty Katowic, Król. Huty, Mikołowa, Mysłowic, Śląska Izba Handlowa, i Izba Rzemieślnicza, Polski Związek Zrzeszeń Gospod., Wydział Powiatowy i różne inne poważne instytucje.

Wystawa katowicka ma na celu zaznajomienie ludności tubylczej z wysoką artystyczną kulturą polską i estetycznymi walorami naszej ludowej i przemysłowej wytwórczości w zakresie meblarstwa, kilimkarstwa, fabrykacji dywanów, ceramiki i innych działów urządzenia i zdobnictwa wewnętrznego, a przeto zarazem i wsparcie dotychczasowych wpływów tak obcego nam charakterem gustu niemieckiego.

Założenie politechniki w Katowicach.

Zabiegi górnośląskich kół przemysłowo-gospodarczych o założenie w Katowicach politechniki odnoszą skutek, gdyż rząd sprzyja temu projektowi i nawet już w głównych zarysach wypracował odpowiednie plany. Dla G. Śląska jako dzielnicy o charakterze wybitnie przemysłowym i jego licznych kopalniami, hutami i innymi wielkimi urządzeniami technicznymi potrzeba politechniki nie ulega wątpliwości.

Politechnika katowicka, której koszt założenia obliczają na 20 milionów zł., obejmować ma cztery wydziały, mianowicie elektrotechniczny, chemiczny, hutniczy i maszynowy.

Aleksy Pająk.

Fabryka trupów.

Straszliwy przemysł. — Człowiek, który stał się ucieleśnieniem zbrodni. — Handlarze truposzy. — Ukaranie zbrodniarzy.

Londyn, w czerwcu.

Niedawno ukazała się w Londynie bardzo ciekawa książka pt. „Fabryka trupów”, poświęcona zbrodniczej działalności niejakiego Williama Burkego, a oświetlająca ją w nowy i bardzo interesujący sposób.

Jeśli jakieś zdarzenie pozostawia tak silne ślady, że nazwisko jego sprawcy przeszło do mowy potocznej, musiało ono posiadać niezwykle znaczenie. Słowo angielskie „to burke” (skrytobójczo mordować) zawdzięcza powstanie masowemu mordercy Williamowi Burkemu, którego zbrodnie przed stu laty wstrząsnęły niebawem całym cywilizowanym światem. Żadni zbrodniarze czasów późniejszych, nawet osławiony Landru, nie mogą się mierzyć z Williamem Burkem oraz jego współnikiem równie jak on ohydny potworem w ciele ludzkim, Williamem Harem.

Obaj byli złoczyńcami zupełnie specjalnego rodzaju. Nie poprzestawali bowiem na zamordowaniu ofiary i na jej obrabowaniu ale ponadto handlowali trupami, ciągnąc z tego procederu pokaźne zyski. Oto bowiem z początkiem w. 19-go nastąpił niesłychany rozkwit medycyny, a wraz z nim ogromne zapotrzebowanie trupów do prosektorjum. Tymczasem Anglię nechętnie odnosił się do tego i tylko w wyjątkowych wypadkach godzili się, aby ciała zmarłego członka rodziny mogło przyspać w udziale klinice jakiegoś uniwersytetu.

Wówczas Burke i Hare rozpoczęli swój handel. Profesorowie zmuszeni byli zakupywać od nich zwłoki, nie pytając zbyt skrupulatnie o ich pochodzenie. Burke i Hare należeli tedy do cechu t. zw. „Rezurrection-Men” („Ludzi Zmartwychwstania”), którzy wydobywali trupy z grobów i sprzedawali potem klinikom i uczonym. Ale obaj zbrodniarze nie zadowalali się tem ohydny zajęciem.

Czy grozi nam nieurodzaj?

Poważne straty w pszenicy i w życie. — Wielkopolska wyszła z niepogody obronną ręką.

Jak z napływających z różnych stron kraju wiadomości wnosić można, tegoroczną kampanję rolniczą będzie można zaliczyć do jednej z cięższych, jakie mieliśmy w ostatnim pięcioleciu.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, okazało się, że dla całej Polski straty przeciętne w pszenicy ozimej wynoszą 7,5 procent, a w życie 9,1 procent. Najmniej ucierpiał województwa poleskie i wileńskie, a najwięcej warszawskie, gdzie przepało blisko 14 procent obsianej powierzchni.

Jare zboża naogół przedstawiają się w całym kraju lepiej. Stan buraków jest względnie zadowalający, wszędzie bowiem dobrze powschodziły. Sadzenia ziemniaków w wielu okolicach jeszcze nie ukończono.

Informacje jednak napływają dość skąpo i pozwalają wytworzyć sobie pobieżny tylko obraz sytuacji. Tak n. p. z Wołynia i Wschodniej Małopolski nadchodzą bardzo niepokojące wieści o faktycznych stratach które w pszenicy miejscami dochodzą do 70 procent, a w koniczynach i rzepaku około 100 procent.

W Wielkopolsce do ostatnich czasów brak było ziemi wilgoci; zaznacza się to na pszenicy, która poczęła żółknąć. Największe straty daje się zauważyć na życie, którego obszar przez zaozanie zmniejszył się blisko o 10 procent, podczas gdy obszar zaozanej pszenicy nie przewyższa prawdopodobnie 4 procent.

Na przestrzeni województw centralnych, w zależności od gleby i kultury, wahania w stanie zbóż są dość znaczne. Podczas, gdy w jednych miejscowościach straty dochodzą do 50 procent, w innych nie przewyższają 10 procent, z wyjątkiem rzepaku, którego stan na całym obszarze Rzplitej jest katastrofalny.

Dla całego województwa lubelskiego przeciętny urodzaj nawet przy pomyślnych dalszych warunkach atmosferycznych będzie niżej średniego.

Mimo pesymizmu, jaki zdaje się wiać z powyższych informacji, nie można już załamywać rąk nad klęską nieurodzaju, gdyż wiele poprawić może jeszcze korzystny stan pogody.

Głosy umarłych krążą na falach eteru. Zdumiewające odkrycie angielskiego fizyka. — Radio wskrzesi głosy dawno zmarłych ludzi.

Londyn, w czerwcu.

Czy mogą głosy ludzi wybitnych, wędrujące obecnie, dzięki radiotelefonji, po falach eteru dookoła kul ziemskiej, być słyszane za lat sto przez potomków naszych?

Na zdumiewające to pytanie odpowiada twierdząc jeden z inżynierów londyńskiego Towarzystwa Marconiego. Uczony ten doszedł do przeświadczenia, że fale głosowe raz puszczone w przestwór, nigdy nie wygasają zupełnie.

Przeświadczenie zaś to opiera na stwierdzonym na stacji odbiorczej Marconiego fakcie, że słyszano tam programy radiowe, które już trzykrotnie obiegły dookoła kuli ziemskiej. Jeżeli zatem — twierdzi — posiadać będziemy aparaty dość czułe, to kto wie, czy w roku 2028 nie będzie można słuchać krążących w przestworzu koncertów, nadanych w r. 1928.

Znany angielski powieściopisarz a zarazem wybitny pracownik na polu radiotelegrafji, dr. Lee de Forest twierdzi, że fale radiowe, teoretycznie istnieją, zawsze na podobieństwo fal morskich. Fale te jednak są zbyt słabe, aby za pomocą istniejących obecnie aparatów radiowych można je było słyszeć już po kilku minutach od chwili ich emisji.

NIEZRÓWNANA WODA KOŁOŃSKA

MAJOLA

o przemyślim i trwałym zapachu

MAJOLA

sp. z o. o. Warszawa

Ameryka przestanie być schroniskiem dla złodziei.

Nasz traktat wydawania przestępców ze Stanami Zjednoczonymi.

Sejm nasz m. i. zatwierdził ostatnio i projekt ustawy ratyfikującej traktat ekstradycyjny między Rzeczpospolitą Polską a Ameryką Północną. Traktat ten ma na celu wzajemne udzielanie pomocy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości przez wydawanie przestępców, ukrywających się przed karą.

W art. 2 wymienionego traktatu wymienione są kategorie przestępstw, za które będą wydawani winowajcy: Morderstwo, zabójstwo, skrytobójstwo, truciicielstwo, dzieciobójstwo, usiłowane morderstwo, podpalenie, zniszczenie lub uszkodzenie toru lub urządzeń kolejowych, powodujące niebezpieczeństwo dla życia ludzkiego, włamanie, rabunek fałszowanie pieniędzy i banknotów, dokumentów publicznych, przestępstwa przywłaszczenia, malwersacji popełnionych bądź przez urzędników publ., bądź przez osoby prywatne, przestępstwa kradzieży, krzywoprzysięstwa, uprowadzenie, przestępstwa przeciwko ustawom o zniesieniu niewolnictwa handlu niewolnikami, handel kobietami i dziewczętami. Przestępcy polityczni nie będą wydawani, za wyjątkiem przestępstw skierowanych przeciwko życiu naczelnika państwa względnie prezydenta jednej ze stron lub naczelnika państwa obcego. Projekt tej ustawy ratyfikacyjnej przesłany został sejmowej komisji zagranicznej.

Najlepszą kobietą jest dobra kucharka.

Pewien dziennik angielski ogłosił ankietę na temat: „Jaka jest u kobiety najbardziej pożądana zaleta?”. Dziennik ten otrzymał 15.700 najrozmaitszych odpowiedzi. Wielu czytelników oświadczyło się za urodę kobiecą, inni za dyskrecją, inni jeszcze za milczeniem. Nie tu jednak doszukiwać się należy, widocznie, ideału męskiego, skoro na 17.500 odpowiedzi, przeszło 15.000 oświadczyło, iż najcenniejszą zaletą kobiety jest znajomość sztuki kulinarnej.

Czekolada Kaszubowskiego

ZADNA INNA

BRUNON KASZUBOWSKI STAROGARD

Kronika niedzielna.

O elektrycznym krów dojeniu i wynikających stąd dla podatników niebezpieczeństwach.

Bydgoszcz, 15 czerwca.

Doniósł niedawno nasz korespondent, że w Gniszewie odbył się pokaz elektrycznego dojenia krów. I to wobec zaproszonych gości.

Nie przejmując się łatwo tatarskimi pogłoskami, ale wiadomość ta wprawiała mnie w wysoką nerwozę. Nie żeby mi żal było krów elektrycznie maltretowanych. Może one i wołać, aby ich dójki przebiegał prąd elektryczny, niż żeby ślizgały się po nich brudne i szorstkie paluchy Magdy lub Marysi. Ale objechał mnie błąd lek, gdy rozpuśczone pogłoskę, że pierwszy na miejscu dojowego pokazu przybył nasz minister skarbu p. Czechowicz.

Pan Czechowicz swój fach wyciskania podatków od obywateli wykonywał dotychczas na staroświecką modłę. Sporządza fasze podatkowe, przeprowadza oszacowania, wystawia nakazy płatnicze, rozsyła monita a gdy to nie pomaga, wtedy puszcza w ruch komorników, egzekutorów i licytatorów, których całą armię ma do dyspozycji. Jednym słowem doi obywateli według wypróbowanych metod przodków swoich.

Metody te jednak nie zawsze są niezawodne. Widzimy to najlepiej na podatku majątkowym. Mimo całej umiejętności dobierania się do kieszeni płatników, podatek ten wpływa bardzo opornie. To też słusznie narzekał pan Czechowicz niedawno w Sejmie, że podatek majątkowy jest bardzo marnym źródłem dochodów i ściera się go za ledwie piąte przez dziesiąte tylko. A przecież niegdyś zapowiadał się on jak najlepszy szyb naftowy.

Widocznie ta ręczna pompa podatkowa pana Czechowicza nie jest dosyć szczelna. Ma jakieś błędy i nie ssię tak, jak powinna, jak jej twórcy tego się spodziewali.

Wyobraźmy sobie jednak, że pan Czechowicz wraca z Gniszewa o jedno doświadczenie bogatszy, a właściwie nowym pomysłem gruntownie zapłodniony — i postanawia elektryczny udój obywatelskiego mleka, zwanego popolicie podatkami, zaprowadzić także w swojej domenie. Mniejsza, jak ten aparat będzie wyglądał. Przypuszczać jednak można, że się przed nim nikt i nic nie ostoł. Nuż pomysłowi technicy podatkowi skombinują go z promieniami Roentgena, które podatnika na wskrosz przenikną i wykryją wszystko, co on przed okiem fiskusa nieojalnie zataił. Może komornika zastąpią elektromagnesy które z opieszalego płatnika choćby najzroczniejszy ukryty grosz wyciągną. Jednym słowem jakkolwiek taka podatkowa dynamomaszyna będzie skonstruowana, to jedno pewnym jest, że podobnie jak krowę, tak i obywatela wydoi ona na czysto.

Podobno także elektryczna dojarka krowia posiada wielkie higieniczne za-

Jak Ameryka tepi bolszewizm.

Władze Stanów Zjednoczonych z istic amerykańską bezwzględnością tępią bolszewizm, usiłując tam bez powodzenia zapuścić korzenie. Niedawno sąd w Minnesota skazał na wydalenie ze Stanów obywatela lotewskiego Jurgansa, za propagandę komunistyczną.

Sprawa ta ważna jest z tego względu, że prawdopodobnie stanie się precedensem do wydalenia agitatorów bolszewickich z Ameryki. Orzeczenie sądu charakteryzuje Jurgansa jako członka organizacji, która uznaje, propaguje i zaleca obalenie siły rządu Stanów Zjednoczonych lub wszystkich form prawa.

Sprawa Jurgansa toczy się już od r. 1920. Aresztowany został za przekroczenie aktu z 18. października 1918 r. skierowanego przeciw agitatorom komunistycznym. W r. 1920 wydano nakaz deportowania Jurgansa do Rosji, jednak wobec nieistnienia stosunków dyplomatycznych między Ameryką a Sowietami

lety. Nie wątpię, że i ta fiskalna dojarka będzie zdrową. Naturalnie zdrową dla pana Czechowicza, nie dla jego klientów. Ci w każdym razie będą się czuć mocno osłabieni. To też dotychczasową opozycję, złożoną z urzędników, malorolnych i bezrobotnych, powiększą nowi malkontenci.

Najbardziej niezadowolonym radziłbym, aby przymknęli do posła Diamanda, który przygotowuje właśnie zamach stanu i to bardzo poważnie. Chodzi mu o obronę zasad demokratycznych, któ-

rym zagraża ideologia marszałka Piłsudskiego. Pan Diamand nie lubi krwi i wolałby zrealizować się na sucho. Jest on jednak przygotowany na najgorsze. Jeśli będzie potrzeba, to przeleje krew robotniczą do ostatniej kropli. Z własnej krwi na razie nieda nic, aby nie przepelnić czary cierpień ludu. A także należy on do tych stu posłów, którzy przechodzili niedawno hiszpankę, i jest do ofiar niedysponowany. Nawet pod osłoną najgrubszych materacy nie stanie na barykadach. Uznaje wprawdzie, że wcielenie idei w czyn wymaga ofiary krwi, ale to nie musi konieczne być jego krew. A także ktoś musi zostać, aby czynić sąd nad katami. Do tej roli sędziego posel Diamand rezerwuje swoją osobę.

St. Brandowski.

Ciekawy a pożyteczny konkurs czystości domów.

Rozpisany we Lwowie konkurs czystości dla dozorców domowych przyznał dotąd 56 nagród. Do konkursu stanęło 391 dozorców i dozorzyni realności. Domy te były 6-ciokrotnie oglądane przez 6 komisji obwodowych. Przy ocenianiu stopnia czystości uwzględniano przede wszystkim warunki lokalne,

w jakich pracują dozorczy, t. j. stan kamienicy, urządzenia sanitarne i przedstawiono do nagrody tych, którzy pomimo trudności potrafili utrzymać czystość domów na najwyższym poziomie. Pominięto dozorców budowlanych urzędowo.

Dziadkowa kwadryga.

Trochę cierpliwości, a będą równo chodzić.

Sprawozdanie Miejskiej Kasy Chorych

za lata 1920—1926.

(Przegląd krytyczny).

I.

W ostatnich dniach Miejska Kasa Chorych m. Bydgoszczy wydała sprawozdanie ze swych czynności w latach od 1920—1926 włącznie.

Należy powitać wydawnictwo to z uznaniem, tem bardziej, gdy się zważy, że instytucja taka, ześrodkowująca w sobie zainteresowanie bardzo licznego odłamu społeczeństwa, korzystającego z jej świadczeń, a której istnienie i racja bytu oparte są na bardzo żywotnych tego ogółu potrzebach, powinna przecież powiadamiać swych członków ubezpieczonych, jak gospodaruje powierzonym jej, bardzo poważnym (ca 2 miliony rocznie) kapitałem, uzbieranym ze składek i jak rozwija swoje czynności, mające za cel jedynie dobro ubezpieczonych.

Trudne nieco warunki wydawnicze ostatnich lat, a także przeładowanie biur Kasy pracą organizacyjną zapewne, w dużej mierze utrudniały wydanie takiego sprawozdania już wcześniej i tem się tłumaczy, że obecne sprawozdanie obejmuje aż 6 lat jej istnienia, zawiera sporo luk i braków (jak np. brak szczegółowych sprawozdań rachunkowych z lat 1920—1925, a przynajmniej z okresu po wprowadzeniu złotego), jednakowoż w swych niektórych fragmentach, szczególnie statystycznych, daje dość duże pojęcie o zakresie i rozwoju czynności Kasy.

Spodziewać się należy, że po tym pierwszym kroku nastąpią i dalsze w tymże kie-

zaznajamiać się ze sprawozdaniami rocznymi, a co za tem idzie dobrze poznawać rozwój i zamierzenia tej tak ważnej instytucji ochrony społecznej.

Sprawozdania takie mają i będą miały bardzo doniosłe znaczenie dla wyjaśnienia ogółowi społeczeństwa, nawet niezainteresowanemu bezpośrednio, czem są Kasy Chorych, jakie mają zasługi na polu zdrowotności publicznej, jakie dobroczynne świadczenia dają szerokim, finansowo słabszym, warstwom społeczeństwa; rzecz jasna, że wtedy tylko umożliwioną będzie rzecz, wa a nie bezpodstawną krytyka, która pozwoli kierowniczym czynnikom zorientować się w swych dalszych zamiarach i ich celowości — słowem stworzy się atmosfera zainteresowania i świadomego stosunku przede wszystkim ubezpieczonych członków do Kasy Chorych.

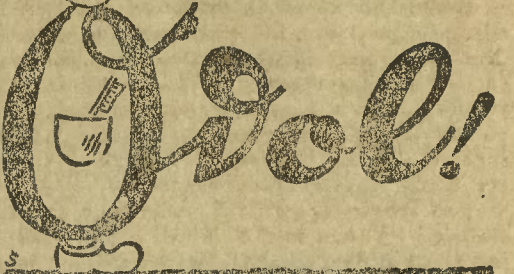
Każdy więc ubezpieczony powinien sprawozdanie to przeczytać.

Aby się zorientować krytycznie w materiale zawartym w powyższym sprawozdaniu i wyciągnąć odpowiednie wnioski, musimy poszczególne działy sprawozdania rozpatrzyć, by, o ile możliwości, pewne luki i ogólniki uzupełnić a przytoczone dane odpowiednio ocenić.

Ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby i niezdolności do pracy, ogłoszona w dniu 19 maja 1920 r. przewidziała likwidację samodzielnych, drob-

Atko chce mieć

usta świeże,
Niechaj tylko
zawsze bierze

nych na terenie między innymi i miasta Bydgoszczy, wzamian których powstała obecna Miejska Kasa Chorych m. Bydgoszczy. Dało to, w wyniku, dla ubezpieczonych, korzystających odąd z instytucji o bez porównania większych zasobach materialnych a temsamem mającej możność udzielania świadczeń daleko większych i lepszych niż dawniej, niezaprzeczony zysk.

Nietylko członkowie ubezpieczeni, ale i ich rodziny korzystają obecnie z dobrodziejstw tego ubezpieczenia. Tu należy wyjaśnić, że przytoczony we „Wstępie” sprawozdania ustęp o trwaniu pomocy lekarskiej dla rodzin członków, nie został dosyć wyraźnie ujętym i może wywołać nieprawidłowe komentarze. Mianowicie obliczenie czasu trwania pomocy dla rodzin członków, które korzystają mają prawo z pomocy lekarskiej w tym samym rozmiarze co i sami ubezpieczeni, z ograniczeniem tylko czasu trwania tej pomocy do 13 tygodni, musi być dokonywanem w ten sposób, że te 13 tygodni liczy się od początku danej choroby, t. j. od chwili udzielenia pierwszej pomocy przez Kasę aż do wyczerpania ustawowych 13 tygodni, o ile choroba wcześniej się nie kończy. W razie zaś zapadnięcia członka rodziny ubezpieczonego na inną chorobę, o ile to nowe zachorowanie poprzedzi okres, w którym pomoc lecznicza wg. uznania lekarza kasowego nie była potrzebna, następuje dalsze uprawnienie do korzystania ze świadczeń Kasy, chociażby te 13 tygodni uprzednio już były wykorzystane (ponowny Reskrypt M. P. i O. S. z dnia 23 listopada 1925 r. Nr. 717/U. 3).

W ten sposób rodziny ubezpieczonych mają zagwarantowaną pomoc lekarską w ciągu całego roku, w rozmaitych zachorowaniach, a nie tylko w ciągu 13 tygodni w roku, jak niektórzy mylnie mogliby cytowany ustęp Sprawozdania sobie tłumaczyć.

Z I Działu Sprawozdania, obrazującego organizację i administrację Kasy Chorych, dowiadujemy się, jaki jest skład władz Kasy: składają się one z Rady Kasy (zasiada w niej 20 przedstawicieli pracobiorców i 10 przedstawicieli pracodawców), Zarządu Kasy (6 przedstawicieli pracobiorców i 3 przedstawicieli pracodawców). Prócz tego istnieją komisje: rewizyjna i rozjemcza. Powyższe organa nadają pracom Kasy Chorych kierunek i powinny być wyrazicielami dążeń, potrzeb i zamiarów ogółu członków Kasy, bo z ich wyboru powstają. One też decydują w sprawach większej wagi.

Dziwnem się tylko każdemu wydać musi, że w gronie tych wybranych przedstawicieli nie widzimy ani jednego fachowca, lekarza. Instytucja, której dwie trzecie czynności dotyczy wyłącznie spraw lecznictwa w składzie personalnym swych organów rządzących niema żadnego przedstawiciela reprezentującego wiedzę lekarską. Żadna z grup, ani pracobiorcy, ani też pracodawcy nie uznali za logiczne i celowe, aby w składzie ich reprezentacji była siła fachowa. Lekarz naczelny, o charakterze doradcy, bez prawa decydującego głosu, nie może dostatecznie gwarantować przeprowadzenia bardzo często ważnych decyzji, dotyczących spraw organizacji lecznictwa w Kasie Chorych. Mamy nadzieję, że, w przyszłości, taki anormalny stan rzeczy dozna poprawy i że, dbający o rozwój instytucji wyborcy Rady Kasowej naprawią tę anomalję.

Kierownictwo administracyjnego aparatu Kasy, załatwiającego wszelkie sprawy bieżące i związane z wykonaniem Ustawy o Kasach Chorych, a także przemieniającego w czyn postanowienia Rady i Zarządu spo-

linowskiego, który czynność tę sprawuje od początku istnienia Kasy Chorych m. Bydgoszczy.

Sprawozdanie z czynności powyższych organów opiera się przeważnie na danych z roku 1926, ogólnikowo tylko poruszając przebieg czynności z lat poprzednich. Tymczasem się to zapewne tem, że dopiero w nowym lokalu Kasy (ul. Warmińskiego 2, biura administracyjne Kasy uzyskały odpowiednie rozwinięcie jej kształt i miejsce i że dopiero w tym roku organizacja Kasy ostatecznie się ustaliła a przez to i materiał statystyczny nabrał większych walorów przez uzyskanie możliwości jego opracowania.

Statystykę Sprawozdanie ujmuje w szeregu danych i tablic porównawczych, z których wnioskować możemy o stopniu rozwoju Instytucji i rozmiarach świadczeń, jakie udzielała. Nie wszystkie tablice porównawcze są dostatecznie wyraźne (np. tablice na str. 20 i 29), co jest wywołane przez nieduży wybór sposobu oznaczeń graficznych, form figur statystycznych i ich rozmiarów. Zapewne da się ten dział udoskonalić w przyszłych sprawozdaniach.

Ze statystyki wydatków Kasy, obejmującej lata 1924—1926 (tabl. na str. 25) widzimy, że nieco wzrosły wydatki na leki (z 16% na 23,4%), na szpitale (z 13,4% na 15,8%), administrację (z 5,1% na 7,8%), inne zaś, jak zasilki i koszty pomocy lekarskiej z male-

mi wahaniami stoja na równym poziomie albo też nieco się zmniejszają.

Jak już zaznaczyłem, statystyka ta nie obejmuje lat początkowych istnienia Kasy, tak samo, jak i sprawozdanie finansowe, które daje nam pogląd tylko na rok 1926 (bilans i rachunek działalności). Można jednak w pewnym przybliżeniu określić, że stosunek poszczególnych wydatków Kasy do dochodu ogólnego jest mniej więcej taki:

Zasilki wynoszą	ca 25%
Personel leczniczy (lekarze, dentyści, akuszerki i in.)	ca 22%
Leki i opatrunki	ca 22%
Szpitale, ambulatorjum, Zakład fizykalny, transp.	ca 15%
Administracja	ca 7%
Inne	ca 13%

Rok 1926 dał pewien niedobór, który był niewątpliwie skutkiem przeżywanego okresu kryzysu ekonomicznego, dotykającego wszystkie prawie dziedziny życia polskiego. Stabilizacja stosunków i energiczne zabiegi kierowników Kasy wydadają zapewne swe owoce i z następnych sprawozdań dowiemy się, że w tej dziedzinie naprawa już nastąpiła i że Miejska Kasa Chorych będzie miała wolne zasoby na rozszerzenie swej działalności, co też ogólnikowo zapowiada w swem sprawozdaniu.

Dr. Stefan Świątecki.

Rozmowa z człowiekiem, który wygrał dolarówkę.

— Niece? A to czemu?

— Bo ja mam zepsuty żołądek. Uwaga pan, co za tragizm: wygrana dolarówka i żołądek, który z tej wygranej nie może korzystać.

— Żal mi pana. To zupełnie jakby łuchemu podarował gramofon.

— Dlatego też to radosne wzruszenie, o którym pan wspominał, było u mnie bardzo słabe. Lekki wstrząs zażalenie i powróciłem zaraz do równowagi.

— Rozumiem. No ale a propos tego błądka. Przecież coś pan jeść musi.

— Ba, kiedy nie znoszę najkardynalniejszej rzeczy, t. j. mięsa.

— A czy to samem mięsem tylko człowiek żyje? Ta wygrana otwiera przed panem niezwykle perspektywy ducha i estetyczne rozkosze.

— Tych sobie nigdy nie odmawiałem i na skromnym stanowisku urzędnika bankowego. Teraz nie omieszkać używać tych rzeczy w szerszym i wzmocnionym zakresie.

Równopłynny ton i ewangeliczny sposób mówienia pana Kowalewskiego, nasunął mi przypuszczenie, czy on przypadkiem nie jest nieszczęśliwie zakochany. Bo wiadomo, że niema szczęścia w miłości, kto ma w grze zwycięstwo.

Ale pan Kowalewski i temu zaprzeczył.

— Proszę pana, ja wogóle nie miałem jeszcze czasu zakochać się. Roboty dużo, a pensja chuda. Może teraz po zamknięciu bilansu za ubiegły rok...

— A coż pan robi z pieniędzmi?

— Na razie nic. Szukam jakiej korzystnej lokaty.

— Więc w pańskim życiu mimo wygranej dolarówki nic się nie zmieniło?

— Nie. Jestem jak byłem. Może teraz będę więcej książek czytał, będę częściej chodził do kina i moje trzylampkowe radio wymienię sobie na pięciolampkowe.

— Bardzo nikła poprawa bytu za tyle pieniędzy.

— Ten najszczęśliwszy, kto się małym kontentuje. Nie chcę być niewolnikiem wielkich namiętności.

Ta filozoficzna uwaga przekonała mnie zupełnie. Pożegnałem bydgoskiego Djogenesa, nabrawszy z rozmowy z nim przekonania, że gadka o ślepej Fortunie nie należy jednak do bajek ludowych.

Nowy most w Jaremczu.

W Jaremczu (Małopolska Wschodnia) dokonano poświęcenia odbudowanego mostu kolejowego, oraz nowego dworca kolejowego w Delatynie. Uroczystości rozpoczęły się w Delatynie nabożeństwem, skąd specjalny pociąg przewiózł uczestników na most w Jaremczu.

Z DNIA.

Los „Italii”.

Wczoraj nasz statek szybował nad [chmury] Warczały śmigi i motorów stal, A dziś przykuci do lodowej góry, Płyniemy w białą i bezkresną dal.

Wszystko jest białe w śnieżystej prze-Niebo, powietrze i płynąca kra. [strzeni: Tkwiemy na lodzie jak gromada cieni, Dla których niema ni nocy ni dnia.

Płyną godzinę bez zmrużenia powiek. Radjotelegraf jeszcze gra przez cud, Ale czy dotrze do nas żywy człowiek Przez ten spiętrzony w białe góry lód?

Tylko wytrzymać i silne mieć nerwy Italjo! jakże daleki twój brzeg... Módlcie się za nas... od wczoraj bez Szaleje burza i syple się śnieg. [przerwy

Henryk Zbierzchowski.

Przeciwko małżeństwom mieszanym.

Arcybiskup Liverpoolu w jednym ze swych pism omawia szkody, które poniosł kościół w jego diecezji z powodu małżeństw mieszanym.

Na 81 564 rodziny diecezji 15 963 przypada na małżeństwa mieszane; liczba ta obejmuje zarówno związki, zawarte z dyspens kościelną, jak i te, które tej dyspensy nie otrzymały. „Znane są warunki, które należałoby zastosować — mówi biskup — by złagodzić nasze surowe osądzanie małżeństw mieszanym: pewność, że strona niekatolicka nawróci się, że strona będzie trwała niezłomnie przy wierze, i że będzie się troszczyła o katolickie wychowanie dzieci. Statystyka jednak przeczy wręcz takiemu optymizmowi”.

W przytoczonych wyżej 14 000 wypadków małżeństw mieszanym tylko 1322 razy zdarzyło się, że strona niekatolicka przyjęła katolicyzm. Natomiast w 2255 wypadkach nastąpiło porzucenie katolicyzmu. W pozostałych 10 386 przypadkach małżeństwa zachowały charakter związków mieszanym. Nieco lepiej przedstawiają się stosunki w zakresie religijnego wychowania dzieci. Zazwyczaj istnieje umowa, że dzieci będą wychowywane w wierze katolic-

kiej, ale prawie zawsze niweczy ją nieprzyjazny wpływ protestanckich członków rodziny. Ten powód jedynie sprawił, że w obecnej generacji kościół stracił 7872 dzieci.

Powyższe dowody uzasadniają surowość kościoła co do małżeństw mieszanym, oraz wysuwają przez nich konieczność dokładnego upewnienia się, że udzielenie dyspensy nie pociągnie za sobą złych następstw.

Niechby sobie Prusak chodził w pikelhaubie,

tylko tak mu ją na łeb wsadzić należy!

Otwarcie starej linii kolejowej polsko-węgierskiej.

Z dniem 15. czerwca br. nastąpi otwarcie ruchu na ostatnim nieczynnym dotąd odcinku granicznym między Polską a Czechosłowacją pod Woronienką. Tem samem przywraca się istniejącą przed wojną komunikację z Węgrami na linii Stanisławów—Woronienka—Kieresznezy, obecnie z tranzytem przez Czechosłowację. Na stacji Woronienka otworzono już osobny urząd celny.

San

Jacek Furdyga donosi:

Szanowna Redakcjo! Ze to Dziadek wczoraj był jakiś kiepski, więc dla rozweselenia go mówię mu:

— W Modlinie, Dziadziu, patrjoci znowu pomnik Ci szykują. Splendor to wielki dla Ciebie. Bo w onem mieście niema porządnym bruków, niema oświetlenia, ani kanalizacji ani żadnej rzeczy, która jego jest. Widno jednak, że Modliczanom Twoja persona bardziej do szczęścia jest potrzebna, niż wszystko inne. Ze to jednak w Modlinie chłodno i głodno, więc boję się, że Ci jeno gipsowy model postawią. Despektu w tem żadnego nie będzie, bo wynagrodzą oni to sobie przy odświeżeniu pomnika, wskazując na to, że choć pomnik kruchy, ale Ty zato twardy jesteś. Lepiej tak, Dziadziu, niż żeby miało być odwrotnie.

— Bzdurzysz Jacku, jak pijana baba. Przynam Ci się zaś, że wolałbym ja przetrwać wszystkie one pomniki, niż żeby one mnie przetrwały. Zgoła niemożliwym to nie jest, bo Fortuna fragilis et variabilis, jak to już któryś z księży naszych królowi szwedzkiemu powiedział.

— Widzę, Dziadziu, że Cię zazionęły czarne myśli. Ano znam ja miasta niemieckie, które zdjęły z cokołów swego króla a także nieieden Franc au-

strjacji z placu publicznego poszedł na bruch albo powędrował do lamusa. Ale Ciebie taka zmienność losu nie spotka, żeby się w Polsce wszystko niewiem jak do góry nogami przewróciło. Przecie republikaninem się głosisz, jak król rządźisz, a Twoj doradcy, do kupy wzięci, to zupełnie jak sowiet bolszewicki. Więc tak czy owak znajdzie się zawsze ktoś, kto Cię obroni, który powie narodowi: zostawcie Go tam na tym kamieniu, bo on był nasz!

Zamyślił się Dziadek, a potem powiedział:

— Pocieszyleś mnie, Jacusiu, bom się nieraz o one sprawy mocno troskał. Są to niby osobiste rzeczy, ale żeby kto i Cyncynatem był, to nie sposób, aby się in publicis tak zapamiętał, żeby do cna o sobie zapominał.

— Masz recht, Dziadziu, tem więcej, że i Ty właśnie takim Cyncynatem jesteś. Ta tylko jest między Wami różnica, (która nawet na Twoją korzyść świadczy), że Cyncynata legacja od pluga w Campo oderwać musiała, podczas gdy Ty sam się z Sulejówka wyrwałeś i na most poszedłeś, aby zgniebić wewnętrznych wrogów Rzeczypospolitej.

Laxan
CUKIERKI PRZECZYSZCZAJĄCE
O SMAKU OWOCOWYM

R. BARCIKOWSKI-S.A. POZNAŃ
Do nabycia w aptekach i drogeriach

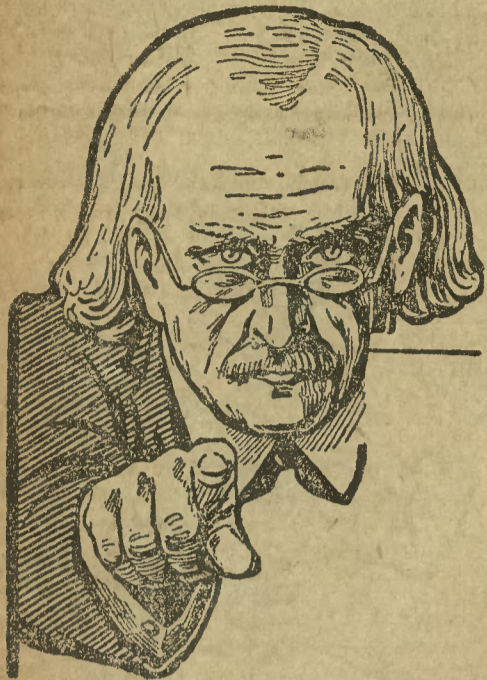
Kino Krystal

Pocz. o 6,45 i 8,50.

Dziś sobota premiera!

Areydzieło filmowe, będące obecnie największą sensacją stolic europejsk. p. t.

Igrzysko Namietności

W roli głównej największa gwiazda Ameryki, czarująca swoją rasowością i pikanterją
Dolores del RioPrócz tego
Komedja w 2 akt.
Tygodnik Gaumonta.Co mówi
doświadczony człowiek?Zaabonuj
„Dziennik Bydgoski”a za parę złotych nabędziesz więcej
wiedzy niż gdybyś skończył dziesięć
Akademij!Listowi już przyjmują przedpłatę na
miesiąc lipiec.

KRONIKA

Bydgoszcz, dnia 13 czerwca 1928 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Benona b. w., Justyny.
Jutro: Adolfa b. w., Inocentego.
Wschód słońca: godz. 3,36.
Zachód słońca: godz. 20,26.

DYŻUR NOCNY W APTEKACH.

Od poniedziałku 11 bm. do poniedziałku
18 bm. dyżurują:

- 1) Apteka pod Aniołem, ul. Gdańska.
- 2) Apteka Kuźaja, ul. Długa.
- 3) Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska.

Wypożyczalnia książek „Lektor”, ulica
Gdańska 141, otwarta codziennie od godziny
8 rano do 6 wieczór. Telefon 1739.Dziś, w sobotę teatr nieczynny z powodu
prób z operetek, które wejdą na afisz po
miesięcznej przerwie, spowodowanej urlo-
pami artystów.W niedzielę o godz. 8 wiecz. doskonała
lekką komedja Lakatos'a „Mężczyzna i ko-
bieta”. Rzecz ta ukaże się po raz ostatni
w sezonie.W poniedziałek wraca na repertuar nie-
zwykle melodyjna, o nader interesującym
libretcie operetka L. Falla „Róża Stambuł”
która przy pełnych kompletach widzów ze-
szła z repertuaru.W środę zawsze przyjmowana z entuzja-
zmem „Księżna cyrkówka”, która święci
będzie 20-te przedstawienie.W ostatnim czasie pisze się dużo na
temat nadużyć popełnionych przez ur-
zędników. Telegram czy telefon co-
dziennie przynosi tego rodzaju smutne,
zastraszające nowiny. Opinia publiczna
się oburza. Mnożą się artykuły o gan-
grenie w korpusie urzędniczym, wołanie
o surowszą kontrolę, o przesiewanie ur-
zędników przez subtelne sito ich mo-
ralnych kwalifikacyj.Są to objawy niepokojące. Woła-
ją one o drakońskie ustawy. Ale ustawa
sama nie wystarczy. Trzeba usunąć i
podołże złego. A tem jest przedewszyst-
kiem bieda urzędnicza. Uczciwość, hon-
or i patriotyzm — to są silne słowa.
Ale niemięsilnie działa widok nędzy
w domu. Nędzy, o jakiej sejmowi pa-
nowie przeważnie nie mają pojęcia. Bo
inaczej nie może wzruszyłyby się ich ser-
ca, i z niedoli, z głodu urzędnika nie ro-
biliby przedmiotu partyjnej szacharki.
Te nędza jednych urzędników powo-
dzą do nieuczciwości, do przywłaszcze-
nia sobie dobra państwowego, a innych
prowadzi w objęcia komunizmu.I. zlot Młodych Polek
okręgu bydgoskiego.W niedzielę i poniedziałek tj. 24 i 25
czerwca odbędzie się zlot okręgu bydgo-
skiego, do którego obecnie należą 34 Sto-
warzyszenia Młodych Polek.Apelujemy do Was, Druhny, żebyście
stanęły do jednej na zlocie i tak zama-
nifestowały swą siłę i solidarność. Pokażcie
społeczeństwu, że młodzież katolicka nie
ulega rozkładowi obecnej chwili, lecz chę-
tnie i licznie gromadzi się pod sztandarem
Krzyża i Orła S. M. P.Weźcie licznie udział w zawodach. Na-
deślicie jak najwięcej eksponatów na wy-
stawę. Komitet wyznaczył 30 nagród, w
tem siatkówkę i serwis stołowy.

Program zlotu:

Dzień 1-szy.

Godz. 8,30: Zbiórka w ogrodzie Patzera
(ul. Św. Trójcy).Godz. 9,00: Uroczyste nabożeństwo zlotu
we, połączone z poświęceniem sztandaru
S. M. P. „Iskierki” (Miejska Szkoła Handlo-
wa). Kazanie wygłosi ks. kan. Schulz, gen.
sekretarz Zw. Mł. Polek z Poznania.

Komitet Honorowy:

X. prałat Malczewski, protektor Zlotu. Dr. Chmielarski, wiceprezydent miasta. Prof.
Baczyńska. Dyr. Barsznikówna. Prez. Beyer. Hr. Chłapowska. Hr. Bnińska. Dr. Czar-
lińska. X. dyr. Filipiak. Dr. Jaworowiczowa. Insp. Klimesz. X. prob. Konopczyński. Dyr.
Kowalska. Dr. Król. Dr. Łasiński. Dr. Lipczyńska. Dr. Łuczewski. Mazgajowa. Hr.
Morstinowa. Apt. Nowacka. Pawłowska. Pościardowska. Hr. Potulicka. Prus-Krze-
mińska. Dyr. Rolbieska. Konsul Rolbieski. Dyr. Rubenauowa. Siuchnińska. Dyr. Skal-
ska. X. prob. Skonieczny. Hr. Skórzewska. Dr. Ślwiński. X. radca Stepczyński. Sto-
biecka. Dyr. Tomczycki. Weynerowski. Dr. Zielińska. Ziętakowa.

Komitet Wykonawczy:

X prof. Hanelt, patron okręgowy. Kaz. Dejanka, prezeska okręgowa. Dyr. Güntzłowa.
Królówna. Prof. Ossewska. Patronaty i Zarządy S. M. P.cha do nieuczciwości, do przywłaszcze-
nia sobie dobra państwowego, a innych
prowadzi w objęcia komunizmu.Trudno powiedzieć, co gorsze, co nie-
bezpieczniejsze.W przeważnej części wypadków roz-
poczyna się takie sprzeniewierzenie od
drobnej sumy na obiad dla dzieci,
na bućki dla bousej żony. Zawsze z za-
miarem zwrócenia szkody z najbliższej
piąty. A potem brnie się coraz głębiej.
I takiej jednostce jest już wszystko je-
dno, — a nawet rozumuje, że lepiej
kark złamać na tysiącach, niż na set-
kach. Ma być w biurze skandal i krymi-
nał, to przynajmniej w domu niech bę-
dzie życie i użycie.Poprawa plac urzędniczych znów zo-
stała odsunięta na daleki plan. Pano-
wie prawodawcy zapominają, że takim
postępowaniem nietylko ciało, ale i du-
szę urzędników prowadzą do zatraty.— Pogrzeb ś. p. Bronisławy z Sobotów
Niedbalskiej, zmarłej w 57 roku życia od-
będzie się w niedzielę o godz. 16-tej z domu
żałoby Welniany Rynek 15 na stary cmentar-
z.— W sprawozdaniu z procesji Bożego
Głaza na Czyżkówku zamieściliśmy błędnie
nazwisko: mianowicie zamiast p. Chąbek
nawno być p. Hapka Szymon.— Zarząd obwodowy Funduszu Bezrobo-
cia w Bydgoszczy podaje do wiadomości za-
kładów pracy, że obowiązująca dotychczas
najwyższa norma zarobku dziennego ro-
botnika, stanowiąca podstawę do obliczania
wkładek zakładów pracy, obowiązanych do
zabezpieczenia robotników na wypadek bez-
robocia podwyższona została z 6,60 na 7,50
dziennie. Norma ta obowiązuje od 31 maja
1928. Przy sposobności Z. O. F. B. komunikuje,
że obowiązkowi na wypadek bezrobocia
podlegają robotnicy zatrudnieni w zakła-
dach pracy, o ile przedsiębiorstwa te za-
trudniają powyżej 5-ciu robotników i pra-
cowników umysłowych.— A więc jutro wyrusza wycieczka Sto-
warzyszenia Drukarzy Polskich do Myśle-
cinka. Na uroczym wzgórku odbędą się róż-
ne gry, jak: strzelanie o nagrody, firetko-
wanie, bieg pań ciężkiej wagi i inne mile
niespodzianki, szczególnie dla naszych mi-
lusińskich. Zbiórka o godz. 9 rano tuż za-
torem kolejowym przy ulicy Gdańskiej,
skąd w zwartym szeregu przy dźwiękach
orkiestry wycieczka wyruszy na miejsce.
Wzrostlichywnatuków mila sie zezozzaGodz. 10,00: Uroczyste otwarcie zlotu w
Teatrze Popularnym (w ogrodzie Patzera).Godz. 12,30: Pochód z orkiestrą ul. Kor-
deckiego, Jagiellońską na Stary Rynek (de-
filada).Godz. 15,30: Zbiórka na dziedzińcu szko-
ły Św. Trójcy (ul. Kordeckiego).Godz. 16,00: Otwarcie wystawy prac dru-
hen w sali gimnastycznej przy szkole Św.
Trójcy.Godz. 16,15: Zawody w palanta, walka
narodów, korowody itd.Godz. 18,00: Konkurs kół śpiewaczych
S. M. P. w szkole Św. Trójcy.Godz. 19,15: Rozdanie nagród i zakończe-
nie 1-go dnia Zlotu.

Godz. 20,00: Przedstawienie teatralne.

Dzień 2-gi:

Godz. 10,00: Zbiórka na salce przy koście-
le św. Trójcy, poczem zwiedzanie miasta.Godz. 14,00: Wycieczka parostatkami do
Brdujścia.Połączenie telefoniczne z Prusami
Wschodnimi. Z dniem 15 bm. zaprowadzo-
ny został ruch telefoniczny między Byd-
goszczą a wszystkimi urzędami niemiecki-
mi Prus Wschodnich za opłatą 3 franków
złotych za jednostkę (3 minuty) rozmowy
zwykłej.— O umowy pisemne przy przyjmowa-
niu uczniów. Zwraca się uwagę na obo-
wiązek pracodawców, prowadzących proce-
der, że w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu
przez uczniów nauki, należy ustalić wa-
runki tej nauki w umowie pisemnej. Umo-
wa powinna określić 1) przemysł, w któ-
rym uczeń ma być kształcony, 2) czas
trwania nauki, 3) wzajemne świadczenia,
4) warunki rozwiązania umowy. Równo-
cześnie zwraca się uwagę na komunikat
Urzędu Ubezpieczeniowego, który ustala
wyższe normy wartości świadczeń w na-
turze, które należy wliczyć do podstawy
obliczeniowej składek do Kasy Chorych,
ubezpieczenia inwalidowego jak i pracow-
ników umysłowych. Podwyżkę podstawy ob-
liczeniowej należy zastosować do zarobków
czerwcowych.— Próba o odznakę sportową. W sobotę
16 bm. urzęda Pom. Okr. Zw. Lekkoatlet.
próbę o odznakę sportową dla kobiet, mę-
czyzn i chłopców na boisku Szkoły Oficer-
skiej od godz. 18-tej do 20-tej. Wpisowe wy-
nosi 0,50 zł od zawodnika. Zgłoszenia przy-
jmuje p. Malczewski, Gdańska 36 wzgl. Ko-
misja Sportowa na boisku przy starcie. Wa-
runki podano w komunikacie Pom. O. Z.
L. A. nr. 8 z dnia 24 IV. 28 r.— Z Muzeum Miejskiego. Z powodu lic-
nej frekwencji, jaką cieszy się wystawa ar-
tystów Nadnotecia i Pomorza, wystawa bę-
dzie przedłużona o tydzień t. j. zamknięcie
jej nastąpi 24-go czerwca.— Ostre strzelanie. 61 p. p. Włkp. prze-
prowadza w dniach 18 i 20 bm. ostre strzela-
nie na strzelniczy bojewej 15 D. P. na placu
ćwiczeń Jachceie. Drogi w tym kierunku
będą strzeżone przez posterunki wojskowe.— Koncert na rzecz nawiedzonych kata-
strofą w Bułgarii i w Poznańskiem. Kółko
Muzyczne przy państw. gimnazjum klasycz-
nym urzęda w dniu 17 bm. o godz. 11 w
auli zakładu poranek muzyczny. W progra-
mie: popisy solowe oraz orkiestry utwo-
rów Keler-Bela, Korsakowa, Brucha, Kar-
łowicza, Rossiniego, J. Straussa, Namysłow-
skiego, Dworaka i innych. Czysty zysk prze-
znacza się na nieszczęśliwych nawiedzonych
katastrofą w Bułgarii i w województwie
poznańskiem. Ceny biletów wstępu: 1 zł, 0,50— Rekolekcje dla nauczycielek. Gorąco
zachęcamy wszystkie nauczycielki, by wzię-
ły udział w zamkniętych rekolekcjach, któ-
re odbędą się zamknięciem Sodalicji Nauczycie-
cielek w klasztorze S. S. Urszulanek w Po-
znaniu. Początek rekolekcji dnia 28 czerwca
o godz. 19,30. Zakończenie 1 lipca przed po-
łudniem. Koszt utrzymania 10 zł (bielizna
pościelowa własna). Bilet wstępu 2 zł. Zgło-
szenia przyjmują S. S. Urszulanki w Po-
znaniu, Wały Leszczyńskiego 5. Uprasza się
o przybycie do klasztoru w dniu rozpoczę-
cia rekolekcji dopiero po godz. 18-tej.— Humanistyczne gimnazjum żeńskie
przy ul. Paderewskiego 19 (zakład zmienił
tytuł) komunikuje, że wpisy do klas przy-
gotowawczych i gimnazjalnych przyjmuje
sekretarjat szkoły codziennie od godziny 8
do 12. Egzaminy wstępne do klasy I gimna-
zjalnej odbędą się w dn. 18, 19 i 20 czerw-
ca, a do klasy II—VII włącznie w dniach
22 i 23 bm. W klasach przygotowawczych
od 1—3 czesne wynosi 25 zł, w gimnazjum
od I—IV — 35 zł i od IV—VII — 45 zł mie-
sięczne. Semestralne za opał i zużycie środ-
ków naukowych 15 zł. Udziela się ulg w
opłatach dla niezamożnych.— Dyrekcja Miejskiego Konserwatorium
Muzycznego podaje do wiadomości, że wpi-
sy uczniów nowowstępujących przyjmuje
kancelarja (ul. Piotra Skargi 7) tylko do
środy 20 bm. Egzamin wstępny w sobotę 23
bm.— Ostrzeżenie. Zwracamy uwagę pp-
właścicieli warsztatów pracy, aby o każdym
przeniesieniu lub przebudowaniu swego za-
kładu pracy (fabryki, pracownie, warszta-
ty etc.) powiadamiali miejski urząd policyj-
ny, z przedłożeniem odpowiednich wnio-
sków i planów, gdyż na podstawie nowego
prawa przemysłowego, zaniedbanie tego o-
bowiązku pociąga za sobą karę w wysoko-
ści 1.000 zł grzywny lub 14 dni aresztu.— Z życia Sokola XII. konnego. Sokół
konny, zorganizowany w ub. roku, obecnie
liczy 46 dobrych i gorliwych członków, robi
bardzo dobre postępy. Na zebraniu, które
odbyło się w ub. sobotę pod przewodnic-
twem wiceprezesa p. Raczynskiego, przy-
jęto nowych członków, bardzo poważnych,
byłych kawalerzystów rezerwy a wyższych
urzędników Kolei Państw. Po odczytaniu
protokołu przez sekretarza p. Kurczew-
skiego i załatwieniu kilku spraw wewnę-
trzych, zarząd podał do wiadomości człon-
ków o nowym sztandarze dla gniazda, któ-
rego fundatorem jest członek gniazda hr.
Miech-Miechowski. Poświęcenie sztandaru
odbędzie się na zjeździe okręgowym 1 lipca.
Wybrano poczet sztandarowy, w którego
skład wchodzi pp.: Jan Köhn, kierownik
pociągu — chorąży; Niewiński i Paliński —
podchorążowie; Szulc—oficer sztandarowy.
Następnie podano wynik z kwesty ulicznej.
Wiceprezes odczytał komunikaty okręgu V.
Naczelnik p. Kałużny i podnaczelnik p. Gła-
zik przedłożyli plan ćwiczeń na zjazd okrę-
gowy. Lekcje odbywają się dwa razy w
tygodniu we wtorki i piątki.

12 Państw. Lot. Dobroczynna

Ciągnięcie już 21 czerwca

Główna wygrana 50 000 zł
oraz dalsze wygrane po 15000 zł, 5000 zł, itd.

Cena losu całego 8 złotych, połówki 4 złote

Porto i tabela wygranych 50 gr. (14642)

Losy wysłać się wyłącznie po wpłaceniu
należności na konto P. K. O. Poznań 207 963.

M. Rejewska, Bydgoszcz

Na Wszechpolskie Regaty

o mistrzostwo Polski
w niedzielę dnia 8 lipca 1928 r.
w Bydgoszczy. Port w Brdziejściu,
przyjmuje ogłoszenia do programu po cenach
oryginalnych wyłącznie Biuro Ogłoszeń

w Poznaniu
Oddział w Bydgoszczy
Centrala: Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11.
Oddział w Bydgoszczy, Dworcowa 72, tel. 721

Celem udzielenia zainteresowanym bliższych
szczegółów na wezwanie telefoniczne zgłosił się
natychmiast u W.P. nasz przedstawiciel. (14641)

— Dziś pierwszy noc, że ja bede spokojnie usnąć. Ja sze tak martwił, że Sejm może nie uchwalić budżetu, zrobi sze chaos skarbowy, i ja nie bede miał komu zapłacić mojego podatku. A ja mam co kwartał do placenia dwaście różny podatki. Akurat jeden co tydzień. Ja go płace zawsze w poniedziałek bo w ten dzień mam najwięcy czasu, aby kłąć i wymiszać jak sto przekupki razem. Pan redaktor nima pojęcie, jakie to jest zdrowe, tak sobi wyczyścić wątroby i żółci. Żadne karlsbadzki wody tak panu nie pomogą na cholery, jak — z przeproszeniem — taki cedulki podatkowy.

Ja mam w Budapeszcie szwagra, który... Pan sze dziwi, skąd ja mam tyle szwagry? Ja mam pięć szostry, a każda jest bardzo niespokojnego temperamentu. Une sze ciągle żenią i rozwodzą, żenią i rozwodzą, tak, że ja mam 22 szwagry rozsypany po cały szwiat. Tylko cztery z nich żyją przykiadnie w kupy. Oni są w Koronowie i oni pracują tam we wspólnym warsztatu stolarskim. Mają zato wygodny kwatery, wikt, szwiatło, bielizny z ładnym uniformem — nie można powiedzieć, im sze dobrze powodzi a główny wygody, że nie poczebują płacić podatku.

Wi pan, kogo jaby chciał mieć za szwagrę? Pana Waldemarasa. Tu nima nic do szmichu, panie redaktorze. Jaby go wtędy zaprosił do siebie, pan Rybicki zwołałby wiec do Fiolka, i nagadałby mu od psubratu. On by tak cicho szedział, jak mysz na miotły, bo jaby go nastraszył: ty Waldemarasa, hańte pisk, albo pan aptekarz postawi na czebi wniosek nieufności. Pan miśli, że on by sze nie bał? On by sze tak przeleknił, jak psa, albo jak żymny wody.

ZE SPORTU.

Pilka nożna.

I. K. S. Kasubja Wejherowo — I. O. P. N. Sokół I.

W niedzielę 17 bm. o godz. 17 odbędą się na boisku stadionu miejsk. zawody o mistrzostwo Kl. B. Pom. Zw. O. P. N. pomiędzy wyżej wymienionemi drużynami. Oba towarzystwa prowadzą obecnie w ogólnej punktacji i niełatwie będzie zwycięstwo. O godz. 15 odbędą się zawody pomiędzy I. K. S. 62 p. p. — I. K. S. Sparta. W dniu jutrzejszym zatem będziemy świadkami nadzwyczaj interesujących meczów.

Zawody pływackie 61. pp. wkp. i W. K. S. „Pleszczenica”.

Dnia 17. bm. o godz. 15-tej w pływalni garnizonowej odbędą się pułkowe za-

Z Rady Miejskiej.

Wybór nowych radców miejskich.

Jak wiadomo, honorowych radców miejskich wybiera Rada Miejska na lat sześć. Jest ich czterestu. Jednak co trzy lata może następować losowanie połowy honorowych radców. W bież. roku wylosowano pp.: dr. Soboczyńskiego, Dzionarę Góralewskiego, adw. Jasińskiego, Kurlanda, Muchowskiego i Kocerkę.

Onegdaj w ub. czwartek odbyły się wybory nowych radców. Na tajnym posiedzeniu Rady Miejskiej wybrani zostali: dr. Soboczyński (Ch. D. 33 gl.), Dzionara (Ch. D. 26 gl.), Muchowski (Ch. D. 26 gl.), Góralewski (NPR. 29 gl.), Kurland (NPR. 28 gl.), Kocerka (NPR. 26 gl.), adw. Majchrzak (28 gl.). Tak więc odpadł jedynie adw. Jasiński, na którego miejsce wszedł adw. Majchrzak. Nie przeszedł natomiast kandydat P. P. S. p. Andrzejewski, kandydat Niemców p. Loerke i kandydat endecji p. Rybarczyk, postawiony contra kandydaturze p. Dzionary.

W odpowiedzi na wynik wyborów radni P. P. S. opuścili salę i poczeli śpiewać w przyległych ubikacjach „O cześć wam panowie magnaci”...

Obrazy Rady Miejskiej nie przyniosły nic ciekawego, mimo że trwały do godz. 9 wiecz. Na wstępie wprowadzono w urząd nowych radnych miasta, mianowicie p. Chlebowski (P. P. S.) i p. Krauze (klub niemiecki).

wody pływackie, w następujących konkurencjach:

- 1) 100 mtr. stylem dowolnym,
- 2) 100 mtr. stylem klasycznym,
- 3) 100 mtr. na wznak,
- 4) 200 mtr. styl klasyczny,
- 5) 400 mtr. styl dowolny,
- 6) 1000 mtr. styl dowolny,
- 7) sztafeta 5x50 mtr.

Ze względu na ważność sportu pływackiego w szczególności dla wyszkolenia wojskowego, uprasza się zwolenników tegoż sportu jak również szan. obywatelstwo o wzięcie liczniejszego udziału w zawodach w charakterze widzów.

— A zatem jutro wyjazd do Chelmnal Punktualnie o godz. 7 rano przy dźwiękach 2 orkiestr wojskowych wyruszą luksusowe parowce Lloyd Bydgoskiego, specjalnie z Gdańska sprowadzone, z przystani koło poczty. Cała Bydgoszcz spotka się na pokładach powyższych statków, co już teraz można stwierdzić, sądząc z ilości rozsprzedanych biletów, których cyfrę w ostatniej chwili udało się podwyższyć do 700. Pozostałe bilety są jeszcze do nabycia w księgarni Idzikowskiego, ew. na przystani przed odejściem statków. Prognoza pogody wg. specjalnie zasięgniętej informacji w stacji meteorologicznej na najbliższą dobę pomyślna, wobec czego pożądane jest wcześniejsze zaopatrzenie się w bilety po cenie 5 zł od osoby dorosłej, a 3 zł dla dzieci do lat 14, wraz ze śniadaniem i podwieczorkiem w drodze bez osobnej dopłaty. Komitet wyłoniony z ramienia Tow. Przyjaciół Szkoły Oficerskiej przygotował szereg atrakcyj, jak tańce, radio, gramofony, iluminacje, ognie sztuczne, oraz zwiedzenie Chelmnalnego przedmiotu specjalnym odczytem. Powrót bezwarunkowo o godz. 10 wiecz. z wykluczeniem „osiadania na mieliźnie” z uwagi na specjalną budowę statków.

— Staraniem S. M. P. „Włosny” w Czyżkówku odbędzie się w niedzielę po niesporach, w ogrodzie przy kościółku, koncert z uroczajeniami i bardzo wesołym przedstawieniem p. t. „Wielki los”. Wstęp 50 gr, dla dzieci 25 gr. Czysty zysk przeznaczają się na splanenie ornatu. O poparcie proszą zarząd.

PROGRAM W KINACH.

KINOTEATR DOMU KATOLICKIEGO
ul. Miedza 2 (Wilczak) wyświetla w czasie od 16—19 czerwca włącznie arcyzabawny, pełen humoru i dowcipu film w 8 aktach pt. *Pat i Palachon jako milijarderzy*. Nadprogram: „Tomcio i jego rywal” w 2 aktach. Początek seansów w niedzielę o godz. 4, 6 i 8 — w dni powszednie o godz. 6 i 8. Ceny miejsc od 40 gr. dla młodzieży szkolnej do 1.60 zł. Urzędnicy i wojskowi otrzymują zniżki.

KRYSTAL. Do niedawna wyświetlany we wszystkich kinach wybrednej zagranicy film pt. „Igrzysko namiętności”, utwierdził krytyków nieomal w jednym zdaniu, że obraz ten jest jed. w swoim rodzaju, że jest takim, który zdoła przekonać do sztuki filmowej największego wroga ekranu. Uznanie takie w wielkiej mierze

Rada Miejska przeznaczyła nast. 1000 zł na ofiary trzęsienia ziemi w Bułgarii, ponadto zwrócono się do Magistratu, aby przyszedł z wnioskiem, celem natychmiastowej pomocy dla dotkniętych katastrofą żywiołu w pow. wyrzyckim i bydgoskim.

Wybrano komisję, która urzędować będzie przy t. zw. Komitecie Rozbudowy Miasta. Do komisji tej weszli pp. Fiolka, Krauze, T. Zieliński, inż. Wdziękoński, Witt i Wnuk. Do komitetu, który zajmować się będzie specjalnie sprawą bezrobocia, wybrano pp.: Szczepaniaka, Drewkę, Symmicha, Wł. Zielińskiego i Jaworowiczową.

Postanowiono, aby w sezonie budowlanym specjalne groszowe dopłaty tramwajowe do biletów obracać na budowę boiska, aby w ten sposób dać zatrudnienie jak największej liczbie bezrobotnych.

Apelowano do Rady Miejskiej, aby usunęła z Placu Teatralnego t. zw. „Łucznikę”. Proponowano nast. statuetę tę przenieść w inne miejsce. Rada Miejska postanowiła, że ze względu na bardzo wysoką wartość artystyczną statuy, pozostanie ona nadal na tem samym miejscu, chyba że miasto zdoła się na inny, okazały pomnik, który w tem miejscu zamierzano by postawić.

Sprawę etatów stanowisk służbowych urzędników miejskich, referował r. Weiman. Etaty, które były ustalone w r. 1925 znacznie rozszerzono, szczególnie w Biurze generalnem, w miejskim urzędzie policyjnym, w Teatrze Miejsk. (cztery nowe etaty).

zdołały wyrobić o tym obrazie dwie postaci: Dolores del Rio cudna w swej roli Carmeny przesycająca akcję zmysłowością i Laglen jako torreador gra naturalna, wzruszając widza nieporadnością swego cierpienia. Film wogóle wyreżyserowany i wykonany z maestrią, bucha żarem południa i zachwyca kolorytem hiszpańskim. Nadprogram.

MARYSIENKA wyświetla z zasłużonym powodzeniem nowe wydanie arcyfilmu pod tyt. „Czarny Orzeł” z Rudolfem Valentino w roli tytułowej.

NOWOŚCI w dalszym ciągu demonstrowe z rzadkiem powodzeniem najweselszą farsę z Reinholdem Szynclem w roli głównej pt. „Chłopak do wszystkich”. Nadprogram: „Mechaniczny charleston” zabawna komedia.

CORSO wyświetla znakomitą komedię ilustrującą przygody dwóch żołnierzy angielskich na froncie podczas wielkiej wojny w 12 akt. pt. *Góra rezerwiści*. W roli głównej ulubieniec wszystkich Syd Chaplin.

— Regaty Mistrzostwa Europy w 1929 roku odbędą się nie — jak pierwotnie wyznaczono — na Węgrzech, lecz w Polsce na torze w Brdziejściu, pod Bydgoszczą.

PROGRAMY RADJOFONICZNE. NIEDZIELA, DNIA 17 CZERWCA.

Poznań (344,8). Godz.: 10.15—11.45: Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 12.00—12.25: Sygnał czasu. Odczyt z działu rolniczego. 12.25—12.50: Odczyt z działu rolnicz. 12.50—13.00: Gawęda reporterska. 13.00—13.15: Biuletyn Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. 16.45—17.30: Audycja dla dzieci. 17.15—18.30: Recital skrzypcowy p. W. Bielajewa. 18.30—18.50: Pogadanka w języku francuskim. 18.50—19.10: Silva rerum. 19.10—19.35: Odczyt pt. „Udział myśli naukowej w organizacji Powszechnej Wystawy Krajowej” — p. dyr. Szczurkiewicza. 19.35—20.00: Odczyt (Transmisja z Warszawy). 20.15—22.00: Koncert orkiestry filharmonicznej. 22.00—22.20: Sygnał czasu, komunikaty: meteorologiczny i sportowy. 22.20—22.50: Nadprogram. 22.50—24.00: Muzyka tańeczna z „Palais Royal”.

Warszawa. (1111). Godz.: 10.15—11.45: Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 13.00: Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie oraz komunikat lotniczo-meteor. 15.00: Komunikat meteor., nadprogram. 16.00—17.00: Odczyt z działu rolnictwo. 17.00—18.30: Koncert popularny. 18.30—18.55: Rozmaitości. 19.10—19.35: „Nasi sąsiedzi — bliżsi i dalsi” — odczyt pt. „W Szkoci” — p. Jan Frankowski. 19.35—20.00: Odczyt pt. „Z doby Sasów i Stanisławów” — „Ostatnia rozprawa polsko-turecka” — dr. Kazimierz Marjan Morawski. 20.00—20.15: Po odczycie komunikat Tow. Zach. do Hodowli Koni w Polsce. 20.15: Koncert popularny orkiestry Filharmonji Warszawskiej. 22.00—22.05: Sygnał czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny. 22.05—22.20: Komunikat PAT. 22.20—22.30: Komunikaty: policyjny, sportowy, oraz nadprogram. 22.30—23.30: Transmisja muzyki tańecznej z restauracji „Oaza”.

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie. Plenarne zebranie odbędzie się we wtorek, 19. bm. w Hotelu Lengninga o godzinie 8.30 wiecz. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

Stowarzyszenie Drukarzy Polskich. Wycieczka rodzinna jutro. Punkt zborny na Gdańskiej zaraz za torem kolejowym, skąd wymarsz o godz. 9 rano w zwartym szeregach z orkiestrą na czele. Sympatycy — goście mile widziani.

Tow. Powstańców i Wojaków Wilczak-Okole. Nadzwyczajne zebranie wszystkich członków w lokalu p. Kleinerta w poniedziałek 18. bm. o godz. 7 wiecz. Bardzo ważne sprawy, oraz ciekawy wykład.

Sokół V. Oddział żeńsk. Dziś o godz. 6-ej trening oddziału na boisku u Patzera. Wycieczką o godz. 8 wycieczka dla wszystkich dzieci w szkole przy ul. Kordeckiego. Z powodu zbliżającego się zlotu konieczność wszystkich druher. konieczna.

Koło Absolwentów Szkół Handlowych urzędują w dniu 17. bm. (w niedzielę) wycieczkę do Brdziejścia. Wyjazd pociągiem do Jasińca o godz. 13.35 w południe. Sympatycy mile widziani.

K. S. „Astorja”. Dziś w sobotę trening sekcji pływackiej od godz. 16 w pływalni wojskowej. Uprasza się o liczne przybycie.

Baczność, Hallerczycy. Strzelanie odbędzie się w niedzielę o godz. 15.30 na strzelnicy wojskowej. Zbiórka przy moście kolejowym.

K. S. A. „Siła”. Dziś w sobotę o godz. 7-ej zebranie informacyjne u kol. Szarafińskiego ul. Hetmańska W niedzielę zbiórka o godz. 8 przy małej koleje.

O. P. N. Sokół V. Okole — Wilczak. Z powodu wyjazdu do Więcborka. Schadzka informacyjna w sobotę o godz. 7.30 wieczorem w lokalu p. Kamińskiego. Komplet I i II drużyny pożądany.

Do wszystkich uczniów Szkoły Rolniczej w Bydgoszczy. W sobotę, dnia 23 czerwca br. odbędzie się zjazd i wycieczka uczniów tutejszej szkoły rolniczej W. I. R. do gospodarstw p. Cyczkowskiego i p. Januszewskiego w Lubiczu, powiat Bydgoszcz. Zbiórka dnia 23 czerwca o godz. 7.45 rano na dworcu kolejki powiatowej w Bydgoszczy (Okole), zkad wyjazd nastąpi do stacji Koronowo. Uprasza się o jak najliczniejszy udział.

Członkowie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego chcący wziąć udział w niedzielę dnia 17. bm. w uroczystościach poświęcenia strzelnicy w Żninie, zechcą wzięcie udziału zgłosić najpóźniej do soboty południa u prezesa Bractwa. (Telefon 973). Dla dogodności komunikacja samochodem. Koszt przejazdu w obie strony 3.00 zł od osoby. Zbiórka o godz. 7.30 rano u brata prezesa plac Wolności 1.

Tow. Kobiet „Jedność”. Wycieczka do Oplawca w niedzielę, 17. bm. Wyjazd o 2 po poł. Zbiórka o 1.45 na dworcu kolejki powiatowej.

Sokoł Okręgu V. Strzelanie o mistrzostwo Okręgu dla rezerwistów i przedpoborowych odbędzie się w niedzielę, dnia 17. bm. na strzelnicy wojskowej. Zbiórka dla zawodników punktualnie o godz. 13.50 przed Strzelnicą. Spóźnionych nie dopuszcza się na strzelnicę.

K. S. A. „Siła” Wycieczka klubowa w niedzielę 17. bm. do Oplawca. Zbiórka, mały dworzec o godz. 9.

Sokół Bydgoszcz I. Zebranie zarządu w poniedziałek, 18. bm. o godz. 8 wieczorem u drh. Ziółkiewicza. Z powodu bardzo ważnych spraw obecność wszystkich członków konieczna.

„HALKA”. W poniedziałek o godz. 8 wiecz. lekcja śpiewu w lokalu p. Jarnatha. Ze względu na zjazd odbędzie się następną lekcją w środę o godz. 7.30 punktualnie w Strzelnicy; zaś o godz. 7.30 odbędzie się lekcja wspólna chórow bydgoskich. Uprasza się wszystkich czynnych członków o przybywanie na przedzjazdowe lekcje.

Zebranie Tow. Rzemieślników Polsko-Katolickich odbędzie się w niedzielę, 17. bm. po poł. o godz. 4-tej w salce przy kościele św. Trójcy.

Cech obuwniczy. Pogrzeb żony członka naszego 6. p. Bronisławy Niedbalskiej odbędzie się w niedzielę, o godz. 16 z domu żałoby, Welniary Rynek 15. Zbiórka tamże.

Bydgoski Klub Pływacki. Zebranie zarządu w poniedziałek, 18. bm. o godz. 7-mej u kol. Terleckiego, Błonia 5 III p. Komplet zarządu pożądany.

Tow. Terminatorów. Zebranie w niedzielę, 17. bm. o godz. 3 po poł. w Domu Czeladzi.

Zebranie tow. oświatowego „Lech” w poniedziałek, 18. bm. w salce posiedzeń „3 Maja” przy Pl. Piastowskim o 8-mej wiecz. Na porządku dziennym m. in. odczyt p. Mikołajczyka: Mahomet i jego religja.

Wycieczka do „Małych Kapuścińsk”, organizowana przez tow. oświat. „Lech” w m. odbędzie się w niedzielę, 17. bm. Wymarsz punktualnie o godz. 14-tej (2) z mostu Bernardyńskiego.

K. S. Brda. Dziś w sobotę zebranie miesięczne w lokalu „Złoty Róg”. Z powodu ważnych spraw i niedzielnych zawodów przybycie wszystkich członków pożądane.

Zebranie Tow. Kulturalno-Oświatowego Kobiet odbędzie się w niedzielę, dnia 17. bm. o 4 po poł. u p. Millera, Pl. Piastowski. O liczny udział proszą Zarząd.

Tow. śpiewu „Lutnia” Bydgoszcz. Dziś w sobotę o godz. 9-tej nadzwyczajna lekcja śpiewu w lokalu kol. Jarnatha, ul. Jana Kazimierza.

— **Podrzuciła dziecko.** Zupełnie nieoczekiwaną i niespodziewaną wizytę miała wczoraj p. Franciszka Chojnacka, zamieszkała na Szwederowie przy ulicy Ugory 9, a mianowicie: o godz. 2 po południu weszła nagle do mieszkania p. Ch. jakaś nieznana kobieta i nie mówiąc słowa, rzuciła jej na łóżko czterotygodniowe dziecko, poczem szybko się oddaliła. P. Ch. narazie dziecko zatrzymała i powiadomiła o powyższym policyjce, która czyni poszukiwania za ową kobietą. Jest ona wzrostu średniego, tęgłej budowy ciała, blondynka, ubrana w czarny płaszcz; wiek nieokreślony.

— **Przestrzegaj czystości ulic.** W ogrodach i na placach naszego miasta poumieszczane są specjalne kosze, służące do składowania różnego rodzaju odpadków, aby nie zanieczyszczać niemi ulic. Tymczasem mniej kulturalna publiczność nie umie, czy też nie chce stosować się do tego przepisu, rzucając odpadki i papiery na ziemię. Jest to nieestetyczne i świadczące ujemnie o danej osobie. Rodzice i wychowawcy winni przyzwyczajając dzieci do przestrzegania tej drobnej, lecz bądź co bądź ważnej dla czystości miasta sprawy.

— **Zabawa podoficerów.** W ubiegłą sobotę dn. 11 bm. odbyła się doroczna zabawa Korpusu Podoficerskiego 62 p. p. Wlkp. w pięknie dekorowanych zielenią salach p. Kleinerta, którą zaszczytliwi swą obecnością kilku wyższych p. p. oficerów pułku i wiele zaproszonych gości. Niespodzianką było wiele, jak loteria fantowa, poczta japońska i t. d. Prócz tego była strzelnica której gospodarzem był p. S. Kozła, sierż. sanit. 62 p. p. Wlkp. W strzelaniu do tarczy zdobyli wartościowe, piękne nagrody p. sierż. 62 p. p. Leśniewski, 73 pkt., drugą nagrodę p. Vogt, 68 pkt., trzecia została przyznana p. Florjanowi Śniegowskiemu, 65 pkt. Z pań otrzymały pierwszą nagrodę p. Jerychowa, żona sierż. 62 p. p. Wlkp. 30 pkt., drugą nagrodę p. Kucharska, żona kapr. 62 p. p. Wlkp., 28 pkt. i 3 nagrodę otrzymała p. Małkowska, 26 pkt. Orkiestra doborowa, bawiono się wesoło i ochoczo do rana.

Ujęto złodziei składowych.

W sobotę 9 bm. ujęto szajkę złodziei składowych, a mianowicie: Mikołajczyk Weronikę, lat 26, mężatkę, Sarnowską Stanisławę, lat 43, wdowę i Czarneckiego Bernarda, lat 20, robotnika.

Wszyscy oni na gościnne występy przybyli do Bydgoszczy z Grudziądza, gdzie stale zamieszkują. W ciągu kilkunastu dni pobytu w Bydgoszczy zdobili oni przy pomocy złodziejskiego sprytu skraść w różnych składach kilka sztuk materiałów jedwabnych, kilkanaście koszul męskich i damskich, zabawki dziecięce, a nawet fajanse i oliwę w butelkach, co do której przypuszczali, że to „Baczewski“. Szajkę ujęto w chwili, gdy z zdobytymi łupami zamierzała wracać do Grudziądza. Towary oddano poszkodowanym, a złodziejską trójkę osadzono w aresztach. Wartość skradzionych przez nich materiałów wynosi 2.000 złotych.

Jeszcze fałszywy adwokat.

P. Adam Derengowski, zamieszkały na Szwederowie, przy ul. Ugory 57 padł ofiarą wyrafinowanego oszustwa, przed jakim niejednokrotnie już ostrzegaliśmy naszych czytelników.

Od niejakiego czasu pojawiają się na naszym terenie oszuści, którzy przedstawiając się za adwokatów, wyłudniają od łatwowiernych pieniądze pod pozorem przeprowadzenia im procesu sądowego. Do p. Derengowskiego również zgłosił się taki oszust, który zasięgnął wiadomości o prowadzonym przez p. D. procesie, przedstawiając mu się jako adwokat Kazimierz Zieliński i uczynił propozycję przeprowadzenia całego pewnie wygranego procesu, jedynie za niewielką zaliczką. P. Der. chętnie przyjął propozycję, dając oszustowi 132 zł zaliczki.

Rzecz zrozumiała, że p. D. napróżno oczekiwał rozprawy sądowej, jak również i oszusta więcej już nie zobaczył.

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszczkowych, braku apetytu, atonji kiszek, wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnym podrażnieniu, bólach głowy migrenowych, zastosowanie 1-2 szklanek naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa“ wywołuje doskonałe opróżnienie przewodu pokarmowego. Opinie szpitalne wykazują, że nawet obłożeni chorzy ciężnie biorą wodę „Franciszka Józefa“ i czują potem znaczną ulgę. 14602

Wyścigi konne

na torze wyścigowym w Małych Kapuściskach.

Letni sezon wyścigów konnych w Bydgoszczy rozpocznie się w dniu 29 czerwca i trwać będzie do 29 lipca, ogółem 10 dni wyścigowych.

Daty wyścigów konnych są następujące: 29 czerwca, 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22, 26 i 29 lipca br. W każdym dniu przewidzianych jest po 7 gonitw, w tem płaskie dla 2-latków samych i starszych koni, z płotami, z przeszkodami. Oprócz tego odbędzie się gonitwa włościańska i gonitwa loteryjna.

W Bydgoszczy, gdzie tor wyścigowy urządzony jest według nowoczesnych wymogów zgromadzi się znaczna liczba stajen wyścigowych. Dotychczas zgłosili udział: baron L. J. Kronenberg — 8 koni, radca K. Zychliński — 6 koni, Ign. hr. Mielżyński — 12 koni, stajnia 17 p. ułanów — 8 koni, baron Maltzman — 3 konie, Janusz Stokowski — 4 konie, Z. hr. Wielopolski i Dembiński — 4 konie, 19 p. ułanów — 9 koni, pułk. Karatiew — 5 koni, nie licząc pomniejszych stajen, oraz dalsze zgłoszenia, które wpłyną do wyścigów.

W dniu 8 lipca będzie poświęcenie toru. Wszelkie szczegóły dotyczące sezonu w Bydgoszczy podawać będzie komitet do wiadomości. Duży udział i ciekawy program przyczynią się niewątpliwie do tego, że na wyścigi konne w Bydgoszczy przybędzie dużo publiczności i tem samem poprze tak szlachetny sport konny i dążenia Wielkopolskiego Towarzystwa Wyścigów Konnych nad udoskonaleniem hodowli koni w Polsce.

Z sali sądowej.

Nadużycie wekslowe.

Pierwsza izba karna sądu okręgowego rozpatrywała sprawę przeciw Piotrowi Kłosowskiemu, bytemu właścicielowi fabryki papy tekturowej, oskarżonemu o nadużycie wekslowe.

Kłosowski pozostawał w stosunkach handlowych z firmą Wentzki i Duday w Grudziądzu, od której to firmy otrzymał w roku 1926 weksel na sumę 2490 zł. W kilka dni po tem odniósł się Kłosowski do wymienionej firmy o nadesłanie mu drugiego weksla, pod pozorem, że pierwszego nie może odyskontować, ponieważ jest wystawiony na zlecenie własne. Firma Wentzki, ufając Kłosowskiemu, wystawiła mu inny weksel, w przekonaniu, że pierwszy zostanie jej zwrócony. Tymczasem K. bez powiadomienia firmy i bez jej wiedzy zdykontował obydwa weksle i szkody, wyrządzonej tem firmie Wentzki nie wyrównał. Po przeprowadzonej rozprawie, sąd zgodnie z wnioskiem prokuratora skazał Kłosowskiego na 4 miesiące więzienia.

Oszustwo.

Przed tą samą izbą karną toczyła się rozprawa przeciw oskarżonemu o oszustwo Stanisławowi Więcko, 30-letniemu kupcowi z Warszawy.

Oskarżony kontraktem z dnia 17 sierpnia 1925 r. sporządzonym przed notariuszem w Bydgoszczy, cedeował jako współnik tartaku, rzekomo zarejestrowanej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, pod firmą „Nadwiślańska Spółka Drzewna“ w Solcu Kujawskim, wszystkie swoje prawa i obowiązki na rzecz p. Paschalis Pogody. P. Paschalis wpłacił Więckowi około 7 tysięcy złotych gotówką i przejął wierzycielność Banku Kredytowego Ziemińskiego, ciężące na hipotece tartaku w sumie 30 tysięcy zł, które rzekomo miały być spłacone, według zapoznania oskarżonego, w ciągu trzech lat.

Więcko sprzedając swój udział, zataił jednak przed p. P. dalsze długi ciężące na tartaku, oraz to, że firma nie była zarejestrowana, jak również rzecz najważniejsza, że Bank Kredytowy Ziemiński był w posiadaniu oferty ceny kupna, na mocy której, w razie nieuregulowania do dnia 1 września 1925 r. zobowiązań zaciągniętych wobec Banku, tartak przechodzi na ręce Banku.

Tak się też stało. Wobec niemożności zapłacenia bankowi tak wysokiej sumy w oznaczonym terminie, Bank objął tartak w posiadanie, rugując z niego p. Paschalis.

Tym sposobem wprowadzony przez oskarżonego w błąd, p. Paschalis poniósł szkodę na przeszło 7.000 zł.

Sąd skazał go na 8 miesięcy więzienia.

Fałszywe doniesienie.

Izba karna uwolniła od winy i kary p. Sroczyńskiego, przemysłowca w Bydgoszczy, przeciw któremu Nikodem Tyma, ekspedjent osiadający obecnie karę więzienia za kradzież, wniósł fałszywe doniesienie o usuwanie towarów przed ogłoszeniem konkursu upadłościowego. Tyma po złożeniu przysięgi, nie podtrzymał już swego doniesienia i ostrożnie wycofał się z niebezpiecznej dla siebie gry.

Nadzwyczajne Walne Zebranie Wolnego Cechu Piekarskiego w Bydgoszczy.

Nowa ustawa przemysłowa, wydana w ub. roku dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej zmieniła dotychczasowy wygląd cechów nasyżych, opartych dotąd na ustawach niemieckich i doprowadziła do poważnych zmian statutowych, powodujących nowy wybór zarządów itd.

We Wolnym Cechu Piekarskim takie wybory nowego zarządu odbyły się wczoraj na nadzwyczajnym walnym zebraniu, które zajął długoletni cechmistrz p. Hojka w obecności przedstawicieli władzy nadzorczej w osobie p. dyr. Hilińskiego. Ustupujący cechmistrz zdał krótkie sprawozdanie ze swej działalności, obejmującej okres 3 lat i 8 miesięcy, wskazał, jakie sobie wytknął przy prowadzeniu cechu cel i w jakiej mierze udało się ustępującemu zarządowi cele te przeprowadzić. Przedewszystkiem należy tu podkreślić, że dzieje cechu z ostatnich trzech lat stoją pod znakiem spokojnej współpracy cechu z władzami i odwrotnie.

Wybory nowego zarządu przeprowadziło specjalnie powołane biuro wyborcze, w którego skład weszli pp. Lulkiewicz jako przewodniczący, Zwierzycki jako sekretarz oraz Bigoński i Specht jako ławnicy.

Tajnym głosowaniem za pomocą kartek wy-

brano na cechmistrza p. A. Burzyńskiego na zastępcę jego p. Wilma. Sekretarzem nowego zarządu został p. Zwierzycki, skarbnikiem p. Marmurowicz. Jako ławnicy przeszli do zarządu pp. W. Bigoński, Jasiński i Stencel.

Po dokonaniu wyborów objął nowy zarząd swoje urządowanie, dziękując b. cechmistrzowi Hojce za zabieg i ofiarną pracę, włożoną w wprowadzenie cechu wśród trudnych warunków i prosząc wszystkich członków, aby z nowym zarządem dla dobra rzemiosła piekarskiego współpracowali.

Po przemówieniu dyrektora Hilińskiego, który jako przedstawiciel władzy nadzorczej dziękował p. Hojce za zgodną współpracę z urzędem i życzył nowemu zarządowi pomyślnych owoców pracy, i po złożeniu życzeń zarządowi ze strony dotychczasowego cechmistrza przystąpiono do wyboru członków „Sądu Polubowego“, powołanego nowym statutem do rozstrzygania sporów, wynikłych między członkami cechu względnie między członkami a zatrudnionymi przez nich pracownikami. W skład tego „sądu“ weszli pp. Kadów, Burzyński, Jasiński i Wilm. Po załatwieniu szeregu spraw drobnej wagi, zamknął cechmistrz p. Burzyński zebranie po 5 godzinnych obradach toastem na rozwój cechu. ebi.

Naręczony okradł narzeczoną i zbiegł.

Pani Benigna S., 38-letnia wdówka, zamieszkała w Bydgoszczy, poznała przy jakiejś okoliczności niedawno Bronisława Chmielewskiego, z zawodu rzekomo placmistrza, z Czarska. Chmielewski zdołał tak zainteresować sobą wdówkę, że gdy oświadczył się o jej rękę, został przyjęty i w charakterze narzeczonego zamieszkał u niej jako sublokator. Szybko poczyniono przygotowania do mającego się odbyć ślubu i już naznaczoj był dzień 11 bm., w którym to dniu narzeczeni mieli się połączyć węzłem małżeńskim.

Dnia 11 wszystko już było gotowe, tylko naręczony nie był jeszcze ogolony, udał się więc do fryzjera, obiecując za chwilę wrócić. Minęła jedna godzina, druga i trzecia, a naręczony nie wracał. Wówczas p. S. tknięta niedobrem przeczuciem, zaglądnęła do jego pokoju i spostrzegła, że zabrał on wszystkie swoje rzeczy; a po dokładnym zbadaniu całego mieszkania, przekonała się, że została ona okradzona przez narzeczonego. Zabrał on p. S. bieliznę, garderobę, zegarek, srebrną torebkę i 350 zł gotówki. Policja czyni obecnie poszukiwania za wiarolomnym naręczonym.

Jeszcze jeden oszust.

Ostrzega się przed nowym oszustem, który pojawił się na terenie Bydgoszczy. Jest nim niejaki Repka, który przedstawia się jako właściciel domu, to znów jako właściciel składu kolonialnego i oferując na sprzedaż wolne mieszkania i składy, pobiera od łatwowiernych grubsze zadatki. Dopuszcza się on również i innych oszustw, jak np. pewnego razu zjawił się w firmie p. Bolesława Góreckiego, kupca przy ul. Św. Trójcy 16 i przedstawiając się jako Goliński, właściciel składu kolonialnego przy ulicy Grunwaldzkiej 145, wziął mydła toaletowego za 100 zł, prosząc o przysłanie mu rachunku do jego składu, gdzie zaraz zostanie uregulowany. P. Górecki wiedząc, że istotnie taka firma istnieje, nie zawałał

się wydać towar oszustowi; dopiero gdy przesłał firmie Goliński rachunek, oszustwo wyszło na jaw.

Policja śledcza wzywa poszkodowanych, aby zechcieli zgłaszać swe pretensje do urzędu przy ul. Jagiellońskiej 21, pokój 72. W razie zaś pojawienia się oszusta, natychmiast należy go przytrzymać, wzgl. zawiadomić policję

W poszukiwaniu złodziejki.

Policja bydgoska na podstawie otrzymanego od łódzkich władz policyjnych polecenia, podaje do wiadomości, że 5.000 zł nagrody otrzyma ten, kto przyczyni się do wykrycia niejkiej Wasińskiej vel Basińskiej Zofji, służącej, urodzonej 22 września 1885 r. w Gałkowie, pow. brzeskiego, z ojca Andrzeja i matki Agnieszki z Kutolowskich. Wasińska w dniu 6 maja br. pomiędzy godz. 13 a 14 skradła z mieszkania Józefa Gotlieba w Łodzi przy ul. Pomorskiej 38, u którego służyła, gotówkę i weksle na kilkadziesiąt tysięcy złotych. Jest ona wzrostu średniego, twarzy pociągłej, oczu niebieskich; włosy ma długie, gładko zaczesane do góry w węzeł. Fotografia jej znajduje się w biurach policji śledczej w Bydgoszczy. Informacje zgłaszać należy do najbliższej policji państw.

Rozporządzenie.

Na mocy p. 1 i 2 art. 7 ustawy z dnia 23 IV. 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 37 z dnia 6 maja 1920) o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych na ul. Toruńskiej w czasie od 15 do 30 czerwca br.

Winni przekroczenia ulegną karze na podstawie art. 8 wyżej wymienionej ustawy w drodze administracyjnej grzywny do 100 zł lub aresztu do 1-go miesiąca. W razie zaś powtórzenia przekroczenia grzywny do 1000 zł lub aresztu do 3-ich miesięcy. Kary te mogą być nałożone jednocześnie. Dwukrotne przekroczenie pociąga za sobą utratę koncesji.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

Do wszystkich gniazd sokolich Okr. V-ego.

Druhowiel

Złot sokoli okręgu V-go odbędzie się 1. lipca br., na którym mamy się spotkać znowu, by zdać egzamin z naszej sprawności, by pokazać że nie cofamy się mimo warunków trudniejszych niż kiedykolwiek, lecz że rośniemy w liczbę i siłę.

By to pokazać, w tem honor naszego sokolstwa, honor każdego gniazda, każdej jednostki, każdego druha, dla którego Sokolstwo nie czem tylko słowem, lecz ważną świętą ideą odrodzenia narodowej tężyzny, tężyzny ciała i ducha.

Myśl, z której sokolstwo się zrodziło, która stanowi jego siłę i znaczenie, nie przejawia się w niczem lepiej, jak w sokolich złotych. Wrażenie, jakie daje widok setnych kadr sokolich jest wpływem wspólnej woli i energii niezdołną jest wywrzeć nigdy w świecie choćby najbardziej w oczy się rzucająca sprawność jednostki.

Stanąć musimy na zlocie wszyscy, — cały Okręg — jak jeden mąż, sprawnie, karnie i jednolicie. Pokażmy więc, że w Sokolstwie naszym tkwi wola. Złot okręgowy niech zelektryzuje wszystkie szeregi sokole!

Nie odkładajmy do jutra przygotowań, lecz zabierzmy się jeszcze dziś. Niech się zaroją boiska i ćwicznice. Naczelnicy zabrać się powinni raźnie do pracy by swoją drużynę jaknajlepiej wyćwiczyli, by w wspólnych szeregach pokazać społeczeństwu sokolą karność i sprawność, by zapalić to społeczeństwo do naszej idei.

Do ćwiczeń stanąć muszą nie tylko młodzi, ale i starci. Niech każdy spełni swój obowiązek sokoli, z ochotą i gorącem umiłowaniem sprawy i wielkiej idei, której służy, a złot okręgowy będzie tem, czem być ma i musi!

Przewodnictwo Okręgu V-go

Związku Tow. Gimn. Sokół w Bydgoszczy

Z WIELKOPOLSKI i POMORZA

Z Inowrocławia.

Na odnowienie ołtarza Pana Jezusa w kościele św. Mikołaja zebrano dotychczas 1865 zł., a na ołtarz św. Antoniego 3148,30 zł. M. i. złożył na ten ołtarz cech rzeźnicki 1000 zł.

Włamywaczów, którzy dokonali kradzieży z włamaniem do gimnazjum męskiego im. Jana Kasprzowicza, policja już przychwyciła. Byli to dwaj bracia. Jeden z nich jednak czmychnął.

Kradzieże. P. Franciszkowi Głowackiemu z Inowrocławia skradziono towary kolonialne na sumę 300 zł. — Usiłowano włamać się na strych p. Wandy Osnińskiej w Inowrocławiu. Za kradzież aresztowano w ub. środę niejakiego Z. A. z Inowrocławia.

Prace nad regulacją nowej ulicy, t. zw. „A“ granicząca z Alejami Sienkiewicza, a Solankami, rozpoczęły się na dobre. Wogóle w ostatnim czasie daje się zauważyć, po objęciu rządów przez kom. wiceprezydenta miasta, p. Jankowskiego, ożywiony ruch we wszystkich częściach miasta, przyczem przy pracach nad regulacją ulic zatrudnionych jest około dwustu ludzi. W ten sposób miasto choć częściowo ulżyło bezrobotnym, których do niedawna było jeszcze około 500.

Cyganie przejeżdżali ub. środy przez nasze miasto. Prawdopodobnie zamierzają oni ulokować się w pobliżu miasta. Z tej racji zwa-

camy mieszkańcom uwagę na ich „długie pałce“.

Organizacja dwóch kompanij wych. fizycznego i przysp. wojsk. odbędzie się 17 bm. o godzinie 2 po poł. w Inowrocławiu. Wszyscy przedpoborowi od 16 lat w górę oraz rezerwiści należący do towarzystw P. W. i W. F., jak również niestowarzyszeni, chcący korzystać z ulg w obowiązkowej służby wojskowej, winni się zgłosić w wyżej podanym terminie do obw. komendanta W. F. i P. W. przy 59 p. p. w koszarach, gdzie otrzymają książeczki wojskowe.

Odroczenie rozprawy sądowej przeciw radcy budowlanemu p. Wilhelmowi Dziewiorowi. Wielkie zainteresowanie wywołała rozprawa przeciw zawieszonemu w czynnościach radcy budowlanemu p. Wilhelmowi Dziewiorowi, która znalazła się na wokandzie Sądu Ławniczego w dniu 14 bm. przed poł. w Inowrocławiu. Sądowi przewodniczył p. sędzia Zwierzyński. Prócz p. Dziewiora oskarżono jeszcze pp. budowniczego Grobelskiego i Bociana z Gniewkowa. Akt oskarżenia zarzucił p. Dziewiorowi, że swego czasu obwiniał byłego prezydenta miasta, dr. Krzyżnińskiego, o nadużycia. Na samym wstępie rozprawy p. Dziewior domagał się przesłuchania wzgl. zawiadania na rozprawę kilku dalszych świadków. Po krótkiej naradzie Sąd Ławniczy przychylił się do próby obwinionego i rozprawę odroczył.

okrzyk na cześć Papieża Piusa XI. Na zakończenie odśpiewano wspólnie „My chcemy Boga“.

Zebrań Koła Podoficerów Rezerwy. W ub. niedzielę odbyło się pod przewodnictwem prezesa Polcyna zebranie Koła Podoficerów Rezerwy. Protokół odczytał sekretarz p. Janiszewski. Następnie zdał prezes sprawozdanie ze zjazdu w Poznaniu. Zjazd reprezentowało województwo poznańskie 18 kół, pomorskie 84 koła i śląskie 5 kół. Odczytano nadesłany z Mieściska od Tow. Powst. i Wojaków list, zapraszający na uroczystość poświęcenia sztandaru w dn. 1 lipca.

Zebrań Inwalidów Wojennych odbyło się w ub. niedzielę. Pan Jezierski omawiał

sprawę nowelizacji ustawy inwalidzkiej. Uchwalono wysłać do posła Michałkiewicza rezolucję, protestującą przeciw obniżaniu rent inwalidzkich. W wolnych głosach poruszano sprawę nabywania parcel.

Rozhukane konie z powozem wypadły na ulicę i zahaczyły o drzewo, rozbijając powóz i rujnując szory. Jeden koń zламаł sobie nogę. Konie z trudem tylko zdołano przytrzymać. Właścicielem ich był p. Nowak z Mirkowiczek.

Ostrów.

Dzień Powstańców i Wojaków. W ub. niedzielę obchodzili V. okręg Tow. Powst. i Woj. swój doroczny apel. O godz. 9,15 wszystkie towarzystwa zebrały się w kościele parafialnym, gdzie wysłuchano Mszy św. oraz kazania, które wygłosił ks. kapelan Nowyk. Po Mszy św. wyruszył przez miasto imponujący pochód z komendantem okręgu p. por. rez. Nykiem i adiunktem jego p. Malaczewskim na czele, po czym odbyła się na Rynku defilada przed komendantem związkowym p. pułk. Langem oraz przedstawicielami władz samorządowych. Po wspólnym obiedzie w Warsztatach Wagonowych odbyło się na strzelnicy wojskowej strzelanie o mistrzostwo okręgu. Tegorocznym mistrzem okręgu został p. Michał Husiński ze Skalmierzyc, I. podmistrzem p. Szymoniak z Sobótki, II p. Zwierzycki z Raszkowa. W rzucie granatem I. nagrodę zdobył p. Fr. Wiklas z Ostrowa, w marszu 6 km. I. nagrodę p. Feliks Ratajski z Ostrowa. Zwycięzców udekorował p. pułk. Zakrzewski. Wieczorem bawiono się w sali Strzelnicy.

Osobiste. Dekretem z dnia 26 maja br. p. minister Poczty i Telegrafów mianował dotychczasowego naczelnika z Szamotuł, p. Józefa Jurs, naczelnikiem urzędu pocztowo-telegraficznego I. klasy w Ostrowie.

Wiściel. W ub. tygodniu posterunek P. P. z Czarnogolasu znalazł w zagajniku iasu ks. Radziwiła, przy drodze z Bledzianowa do Szklarki Myśliwskiej, zwłoki mężczyzny w zupełnym rozkładzie. Śledztwo ustaliło, że są to zwłoki K. Kempego z Szklarki Myśl., nałogowego pijaka, który w dniu 1 maja, po zatargu z żoną, opuścił dom w zamiarze popełnienia samobójstwa. Denat pozostawił żonę i sześcioro dzieci bez utrzymania.

Krośoszyn.

Groźny pożar tartaku. W ub. wtorek pod wieczór o godz. 8 wybuchł pożar przy ul. Raszkowskiej w tartaku p. Fuhrmanna. Przy pomocy oddziału wojska 56 p. p. został ogień zlokalizowany; tylko część tartego / drzewa i desek ocalono. Właściciel ponosi duże straty, tem większe, że był bardzo nisko ubezpieczony. Przyczyna pożaru narazie niestwierdzona. Na skutek uszkodzenia przewodów elektrycznych zapanowała w tej części miasta ciemność.

Ciągłe kradzieże. We wtorek przed poł. wszedł jakiś młokos otwartym oknem do pokoju pastora Michałowskiego przy ul. Lipowej, otworzył szafę do bielizny i zaczął ją wypróżniać. Zaskoczony przez służącą, zabrał tylko powoikę na poduszkę i zbiegł, rzuciwszy ją w krzaki.

ŚRODA. Egzamin wstępne do I klasy tuł. gimnazjum państwowego odbędą się 18, 19 i 20 czerwca rb. Egzamin od kl. II do VIII odbędą się 22 i 23 czerwca.

Rogoźno.

Samobójstwo. 21-letni robotnik Jan Poprawski z Gościejewa popełnił samobójstwo rzucając się pod pociąg Rogoźno — Sokołowo w pobliżu Laskowa. Śmierć nastąpiła na miejscu.

Z Rady Miejskiej. Na ostatnim zebraniu Rady dokonano wyboru rozjemcy na obwód I. Został nim ponownie p. prof. Ludwik Lisiecki. Udział w spółce „Radio Poznańskie“ podwyższono o 100 procent. Omawiano sprawę uregulowania wylotu ul. Kościuski i Czarnkowskiej. Postanowiono budować salę gimnastyczną przy szkole powszechnej.

Nakło.

Chciał go utopić. Dnia 12 bm. Franciszek i Jan Szamlewscy, flisacy z Bydgoszczy, mocno już „podochoceci“, rozpoczęli między sobą bójkę, która omal nie zakończyła się dla obu tragicznie. Wypadek miał miejsce nad brzegiem Noteci i gdyby nie natychmiastowa pomoc zwabionych krzykiem mieszkańców Wystrępu, którzy zaciętrzewionych rozłączyli, byłoby obaj wpadli do wody, gdyż syn chciał ojca utopić.

Ku uwadze rodziców. W dniu 13 bm. dzieci p. D. wybiły rozmyślnie okna w mieszkaniu p. St. Guzków przy ul. Potulickiej, wyrządzając mu dotkliwą szkodę. Niechaj ten na pozór błahy wypadek przypomni rodzicom ich obowiązki należyte wychowania dzieci.

Kradzież z włamaniem. Do składu wędlin p. Knasta przy ul. Potulickiej włamali się nieznan sprawcy. Po zgiciu kraty i po rozbiciu kasy zabrali około 24 zł. w drobnej monecie. Łupem włamywaczy nie padła na szczęście grubsza gotówka, gdyż tę przezorna p. Knastowa zabrała do mieszkania.

Zrzeszenie Rolników Wychowanków Uniwersytetu Poznańskiego.

W Poznaniu odbył się zjazd rolników, absolwentów Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego. Celem zjazdu było założenie zrzeszenia, aby skupić wszystkich absolwentów rolników Uniwersytetu Pozn.

Przy bardzo licznych udziałach uczestników w czasie 2-dniowych obrad, uchwalono Statut Zrzeszenia, składkę roczną w wysokości 12 zł. W skład zarządu weszli koledy: dr. Felicjan Dembiński jako prezes, Jerzy Radomski i Jerzy Dmochowski jako wiceprezesi, Karol Temler jako sekretarz, Wojciech Unrug jako skarbnik oraz Jan Biernacki, Waclaw Broszkiewicz, Krystyna Chełkowska i Janusz Hozar jako członkowie.

Oficjalna nazwa Zrzeszenia brzmi: „Zrzeszenie Rolników Wychowanków Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego“. Adres Sekretariatu Zrzeszenia: Poznań, ul. Dąbrowskiego 17, Stacja Doświadczalna W. I. R., kol. Karol Temler. Konto czekowe P. K. O. nr. 209.655.

Lustracja graniczna.

Dowódca straży granicznej generał Paślowski w towarzystwie szefa sztabu rotmistrza Krogólskiego i majora Spilczyńskiego dokonał lustracji komisariatów i placówek straży granicznej na granicy Wielkopolski. Gen. Paślowski udzielił w czasie lustracji 4-m podoficerom straży granicznej nagrody pieniężne za wybitnie gorliwą i sumienną służbę.

Łabiszyn.

Peśnienie sztandaru Stow. Młodych Polek „Jutrzenka“. Na prośbę zarządu Stow. Młodych Polek podajemy raz jeszcze obszerniejszy program uroczystości poświęcenia sztandaru. Przedstawia się on następująco: godz. 10.30 rano zbiórka towarzystw na Rynku, godz. 10.45 wymarsz do kościoła, uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru, godz. 12.30 po poł. powrót i defilada na Rynku, godz. 1.30 wspólny obiad. O godz. 5.30 zebranie na sali p. Kierczyńskiego; powitanie delegatów i gości, przemówienie ks. kan. Schulza z Poznania, składanie życzeń i wbijanie gwoździ pamiątkowych; potem śpiew chórówy i deklamacja „Nasz Sztandar“ i dialog, wreszcie przedstawienie teatralne „Głos ziemi“ F. Żurawskiej, duet, występ kółka muzycznego, mazur w kostjumach. Po przedstawieniu zabawa tańeczna.

Szubin.

Z Tow. Powstańców i Wojaków. W niedzielę, dnia 17 bm. urządza miejsc. Tow. Powst. i Woj. swój doroczny występ latoowy, który ma być bardzo okazały. Program uroczystości jest następujący: o godz. 6 pobudka, godzina 8.15 zbiórka towarzystw przed Domem Polskim i wymarsz na nabożeństwo. Po nabożeństwie powrót do Domu Polskiego. O godz. 11-tej zawody członków towarzystwa na boisku miejskim. O godz. 2 po poł. z przed Domu Polskiego wymarsz do lasu miejskiego. Tamże ciąg dalszy zawodów i niespodzianki. O godz. 8.15 rozdanie nagród, potem wymarsz do Domu Polskiego, gdzie o godz. 9-tej zespół amatorów towarzystwa pod reżyserją p. J. Śledzikowskiego odegra obrazek dramatyczny na tle historycznym pt. „Wspomnienie“. Po przedstawieniu zabawa.

Stow. Młodzieży Polskiej odegrało w ub. niedzielę powtórnie piękny dramat z czasów przesładowania chrześcijan pt. „Wenancjusz“. Dzięki zrozumieniu obywatelstwa, które na przedstawienie niedzielne w większej liczbie się stawiło, Stow. Młodzieży mogło pokryć wydatki z premjery i jeszcze odłożyć kilka groszy na cele oświatowe towarzystwa.

Wspomnienie pośmiertne. We wtorek, dnia 5 bm. zmarł tu po krótkich cierpieniach, cieszący się niezwykłą sympatją ogółu s. p. Michał Różkowski.

Wągrówiec.

Matura. W Miejskim Humanistycznym Gimnazjum żeńskim odbył się egzamin dojrzałości. Komisja egzaminacyjna, pod przewodnictwem wizytatora p. Opuszyńskiego, uznała za dojrzałe nast. kandydatki: Buzalska Helena, Chmielewska Ewa, Heinrichówna W., Klattówna, Mayerówna Irena i Wieczorkiewiczówna Jadwiga.

Między robotnikami. W ub. niedzielę odbył się uroczysty obchód w Ognisku ku czci encykliki „Rerum Novarum“, urządzony przez miejsc. Stow. Robotników Katolickich. Słowo wstępne wypowiedział ks. prob. Wróblewski, poczem naucz. p. Stachowiak referował o obowiązkach i prawach robotników katolickich w myśl encykliki „Rerum Novarum“. Z serdecznymi słowami podziękia dla referenta zwrócił się potem przez Stow. p. Konwiński wznosząc

Poświęcenie sztandaru Tow. Powst. i Woj. w Bystawiu.

Towarzystwo Powstańców i Wojaków w Bystawiu obchodzi w niedzielę, dnia 1 lipca br. uroczystość poświęcenia sztandaru.

Program nast.: o godz. 6-tej rano pobudka. Od godz. 9.18—10.17 przyjmowanie delegatów na stacji Wierchucin. Od godz. 9.30—10.10 przyjmowanie delegatów na stacji Klonowo. Furmanki po tej i tej stronie będą do dyspozycji. Zbiórka towarzystw przed lokalem druha Kamińskiego, o godz. 11 przyjmowanie gości i delegatów przez prezesa. O godz. 11

Zbrodnia zamordowania małżonków Hecków przed sądem w Poznaniu.

Dnia 14 bm. rozpoczęła się przed Izbą Karną Sądu Okręg. w Poznaniu rozprawa przeciw Ernestowi, Minnie i Herbertowi Jäckelom, podejrzanych o zbrodnię morderstwa małżonków Hecke. Sprawa morderstwa przedstawiała się następująco: W nocy na 28 grudnia 1926 r. stanął nagle w płomieniach dom, należący do małżonków Hecków, w Szarkach pow. wolsztyńskim. Kiedy po nadludzkich wysiłkach opanowano szalący żywioł, znaleziono ku przeraże-

niowi w zgłiszczach zwęglone zwłoki ludzkie. W wyniku śledztwa wyszło na jaw, że były to zwłoki małżonków Augustyny i Ernestyny Hecków. Padli oni ofiarą mordu. Zbrodniarze po dokonaniu strasznego czynu wznieśli pożar. Podejrzanie padło na gospodarza Ernesta i Minnę Jäckelów. Wszystkich ujęto, a po pierwiastkowym śledztwie zamknięto w areszcie, gdyż są wszelkie dane, że istotnie oni dopuścili się strasznego czynu.

Niebywały objaw zdziczenia obyczajów w Gnieźnie.

Dnia 9. bm. przyjechała do Gniezna w celu poszukania pracy niej. Czesława Banachówna, lat 26, zamieszkała w Zwoli, pow. Śrem. Gdy Banachówna znajdowała się wieczorem około godz. 9-tej w Parku Kościuski, przystąpił do niej nieznajomy mężczyzna i oświadczył, że ma dla niej od natychmiast posadę w Dalkach pod Gniezmem. Dziewczyna zabrała się z osobnikiem tym w drogę, nie zauważwszy, że reszta jego kompanów idzie w pewnym oddaleniu za nimi. Pierwszy osobnik poprowadził dziewczynę przez pola w odłudne miejsce i tam powalił ją na ziemię i mimo zaciętej obrony i rozpaczliwych krzyków dopuścił się na niej gwałtu. Reszta opryszków przyglądała się temu z ukrwcią; jeden tylko, widocznie z obawy przed

skutkami wrócił do domu. Natomiast reszta przystąpiła kolejno do swej ofiary i zaczęła się nad nią w bezwzględny sposób znęcać. Wreszcie, gdy nasycili już swe chucie, porzucili dziewczynę okrwawioną i nawpół przytomną na otwartym polu, sami zaś zbiegli do domu. Powiadomiona przez B. o wypadku policja wzięła się energicznie do dzieła i już w poniedziałek ujęła wszystkich czterech zbrodniarzy, zamieszkałych w Gnieźnie. Wszyscy są żonaci i posiadają dzieci, a jeden z nich liczy już około 40 lat i ma siedmiu dzieci. Po przesłuchaniu, odstawiono ich do sądu powiatowego w Gnieźnie. Wieść o powyższym czynie wywołała w Gnieźnie wielkie oburzenie.

Z Torunia.

Nocny dyżur ma do dnia 22 bm. włącznie apteka pod „Orlem”, Rynek Staromiejski.

Z Teatru Pomorskiego. Premiera w sobotę, 16 bm (o godz. 8 wieczorem) operetki Waltera Kollo w 3-ach aktach pt. „Marietta” będzie niewątpliwie atrakcją sezonu letniego. Śliczna muzyka i oryginalna akcja, splatająca żywiołowy humor z szczerym sentymentem, wspaniała rewja „Ach te nóżki”, urozmaicająca akt drugi, bo nowa wystawa i efektowna inscenizacja reżysera Witolda Zdzitowieckiego stanowiące będą pociągającą całość. Główną rolę wykonawców stanowią: w tytułowej roli pani Janina Leonowicz (pomarańczarka) i jej partnerzy pp. Zdzitowiecki i A. Balcerzak — nowa siła, uroczą p. Lena Okszańska, p. Waczyńska i krzewiciele humoru pp. Ilcewicz i A. Icksy tworzą obsadę. Wspaniałe popisy baletowe pod kierownictwem p. Łucji Piechotówny. Pełna orkiestra symfoniczna 63 p. p. z p. kapelmistrzem por. Z. Grabowskim na czele. Ceny miejsc od 50 gr. do 5 zł.

W niedzielę operetka „Marietta”.

Teatr Pomorski otrzymał subwencję. Jak się dowiadujemy, Teatr Pomorski w Toruniu otrzymał od starostwa krajowego dziesięć tysięcy zł subwencji na pokrycie ewentualnego deficytu w sezonie letnim, subwencję otrzymał również Teatr Grudziądzki.

Konkurs na złoty plakat sokoli. W Toruniu odbędzie się zlot Sokolstwa IV okręgu w dniach 4 i 5 sierpnia br. Komitet zlotowy chciałby ten zlot rozreklamować stosownym kolorowym plakatem. W tym celu zwraca się tą drogą do pp. artystów malarzy i rysowników życzliwych Sokolstwu o sporządzenie i nadesłanie projektu z tekstem: „Zlot Sokoli Okręgu IV Dzielnicy Pomorskiej w dniach 4 i 5 sierpnia 1928 r.” pod adresem Przewodnictwa IV Okręgu Sokolego Toruń. Wszystkim pp. projektodawcom przewodnictwo okręgu serdecznie podziękuje. Wszystkie pisma uprasza się o przedruk niniejszego.

Święto kwiatka. Dnia 17. bm. odbędzie się święto kwiatka na cele Polskiego Białego Krzyża.

Propagandowy film wystawy ogrodnico-przemysłowej. Prace na terenie wystawy ogrodnico-przemysłowej w Toruniu, której otwarcie nastąpi w lipcu br., posuwają się w szybkim tempie naprzód. Hala wystawowa obszernych rozmiarów jest już pod dachem — obecnie wre praca nad jej ukończeniem. Również i poszczególne wystawy budują już na wyznaczonych działkach swoje pawilony i przy-

Specjalne pokazy roślin i kwiatów na Pomorskiej Wystawie Ogrodnico-Przemysłowej w Toruniu.

Komitet Pomorskiej Wystawy Ogrodnico-Przemysłowej chce jak najbardziej zobrazować wysoką kulturę naszego ogrodnictwa urządził w czasie trwania wystawy specjalne pokazy poszczególnych działów ogrodnictwa i tak:

I. Od 28—31 lipca — pokaz róż, kwiatów letnich, roślin doniczkowych i dekoracyjnych.

II. Od 11—15 sierpnia — pokaz produkcji miłośników ogrodnictwa z osobnym oddziałem dla ogrodników szlacheckich zarówno czynnych jak i ogrodników dworskich.

III. Od 1—5 września — pokaz dekoracji

gotowują swoje eksponaty. Jak się dowiadujemy, zainteresowanie wystawą jest wielkie, tem więcej iż wystawa ogrodnico-przemysłowa w Toruniu będzie miała charakter wystawy stałej.

Dnia 12. bm. dokonano w obecności prezydenta miasta p. Bolta i innych szereg zdjęć z wykonanych dotychczas robót, które posłużą do filmu propagandowego, który wyświetlany będzie po całym kraju. Zdjęć filmowych dokonało przedsiębiorstwo filmowe „Ulfilm” w Toruniu pod kierownictwem p. Ulińskiego.

Przeniesienie. W dniach najbliższych opuszcza nasze miasto zastępca naczelnika urzędu śledczego w Toruniu p. komisarz L. Gałczyński który przeniesiony został na takie stanowisko do miasta stołecznego Warszawy. Na miejsce p. kom. Gałczyńskiego przydzielony został kom. p. Katra z Lublina.

Zabawa dla dzieci. Harcerze urządzają dnia 17. bm. w Parku „Wiktorji” wielką zabawę dla dzieci z bardzo obfitym programem. Dochód przeznaczony na cele harcerstwa. Wstęp 30 gr., dla dzieci 10 groszy.

Wystawa prac uczenia Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej przy ulicy Strumykowej 4 odbędzie się w dniach 16, 17. i 18. bm. od godziny 10 do 19-tej.

Posiedzenie wydziału historyczno-archeologicznego Tow. Naukowego odbędzie się we wtorek, 19. bm. o godz. 7.30 w gmachu „Muzeum” (I piętro). Ks. prezes A. Mańkowski przedłoży pracę T. Mączynskiego: „Kazimierz Rogala Zawadzki, Jego życie i dzieło”. Referat Z. Mocarskiego: „Ex-librys OO. Bernardynów i jego twórca”. Ks. A. Mańkowski: „Przebieg najnowszych publikacji naukowych, dotyczących Pomorza polskiego”. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

Co grają w kinach.

„Pan” wyświetla najaktualniejszy film doby obecnej pt. „Wampi” czyli człowiek zwierzę. W roli głównej Paweł Wegner i M. Johnson. „Światowid” daje piękną komiczną satyrę pt. „Wenus z Wenecji”, pełną smaku i wdzięku. W roli głównej Coust Falmagde. Ponadto nadprogram.

„Lux” demonstruje szampański film pt. „Taki jest Paryż” W roli głównej Monte Blue, Ratsy Ruth. Ponadto nadprogram.

„Palace” wyświetla szlagier sezonu pt. „Ostatni walc”. W roli głównej Willy Fritsch i inni. Do tego nadprogram.

„Corso” demonstruje podwójny program i to dramat pt. „Wśród 1000 niebezpieczeństw” i 6 aktową komedię pod tyt. „Charlie Chaplin jako bokser”.

zastawy stołowej dla pań i zakładów gastronomicznych, oraz pokaz wianek koszów bukietowych, wieńców itp.

IV. Od 15—17 września — pokaz georgiń (dalji) i kwiatów jesiennych.

V. Od 29 września do 4 października — pokaz owoców i warzyw, złoceń i roślin doniczkowych.

Za eksponaty oraz dekoracje przeznaczają się nagrody — medale złote i srebrne i dyplomy; oprócz nagród komitetu przewidziane są nagrody honorowe państwowej Pom. Izby Roln., Zw. ogrodniczych i cały szereg nagród w gotówce; upominkowych rzeczowe.

zbiórce rannej nastąpił wymarsz do kościoła, gdzie odbyła się Msza św., wspólna Komunia św., przemowa i poświęcenie sztandaru. Po Mszy św. powrócił do klasztoru i tam wspólnie zdjęcie Patronatu i Młodzieży. O godz. 8 odbyła się w klasztorze wieczornica ku czci Patronki Stow. Młodzieży Żeńskiej — Królowej Korony Polskiej.

Tczew.

Burza powodem opóźnienia pociągów. Wskutek gwałtownej burzy, która szalała ub. niedzieli w naszej okolicy, weszły wody na rzece Raduni pod Pruszczem, rozlewając się na szlaku między Gdańskiem a Tczewem. Na 26 kilometrów woda podmyła tor kolejowy, wskutek czego pociągi przyszły z opóźnieniem.

Horoskopy gawiedzi. W ub. środę w godzinach przedpołudniowych zauważono około słońca obręcz tęczą. Horoskopy na tle tego zwykłego zjawiska atmosferycznego rosły w czarnych przewidywaniach i groźnych wyroczeniach. Byli nawet prorocy, którzy przepowiadali — bliski koniec świata.

Rezultaty kwesty ulicznej Tow. gimn. „Sokół”. Zbiórka uliczna w dniu święta narodowego Tow. gimn. „Sokół” w Tczewie wykazała dochód nast.: razem zebrano 213,86 zł., 3,95 guld. gdańsk., 0,85 marek niem. i 1 frank francuski.

Z Tow. Gołębi Poczty. W ub. niedzielę urządziło tu Tow. Gołębi Pocztych

wypuszczono o godz. 10.15 trzydzieści gołębi. Gołębie przychodziły do Tczewa w nast. porządku: pierwszy gołąb p. Petruszyńskiego o godz. 10.45 (30 minut), drugi p. Korra o godz. 10.46, (31 min.), trzeci p. Kossowskiego o godz. 10.50 (35 minut), i Zebella o godz. 11 (45 min.) Reszta przybyła później. W niedzielę 17 bm. odbędzie się takiś lot ćwiczebny ze Smętowa już o godz. 9.30 przed poł.

Mecz piłki nożnej Sokół „Sambor” (Tczew) a „Sokół Starogard”. Mecz piłki nożnej pomiędzy pierwszą drużyną tuł. Sokola „Sambor” a pierwszą drużyną Sokola starogardzkiego zakończył się pogromem Starogardu na korzyść drużyny tczewskiej w stosunku 4:1.

Wystawa prac absolwentów Szkoły Rzemieślniczej. W niedzielę, 17-go bm. zostanie otwarta wystawa prac uczniów Szkoły Rzemieślniczej w Tczewie w sali gimnastycznej Szkoły Morskiej i to o godz. 12 w południe i trwać będzie do 19 bm. włącznie. Wejście na wystawę bezpłatne.

Dowiadujemy się na podstawie artykułu 155 rozporządzenia P. Prezydenta o prawie przemysłowem, uczniowie szkoły rzemieślniczej w Tczewie egzamin czeladniczy składać będą przed komisją egzaminacyjną utworzoną przy tejże szkole.

MIEJSKA GÓRKA. (Pięćdziesięciolecie Przemysłowców). Tut. Tow. Przemysłowców obchodzi w dniu 8-go lipca uroczystość 50-tej rocznicy swego założenia i poświęcenia sztandaru.

Z Grudziądza.

Z Teatru Miejskiego. W sobotę z powodu generalnej próby z „Tajemnicy Powodzenia”, której premiera odbędzie się w niedzielę, teatr nieczynny.

„Tajemnica powodzenia” premiera w niedzielę. Świetna sztuka w 3 aktach autora „Dnia bez kłamstwa” Montgomery’ego, zdobyła na wszystkich scenach, tak obcych jak i polskich olbrzymie powodzenie. Zajmująca treść, świetnie zbudowana akcja pozwalają żywić nadzieję że i na naszej scenie zdobędzie nie mniejszy sukces. Próby pod reżyserją Opalińskiego w całej pełni. Sprzedaż biletów rozpoczęta.

Targi końskie w Grudziądzu Komitet organizacyjny I-ch Pomorskich Targów Końskich komunikuje, że dyrekcja kolejowa w Gdańsku przeznaczyła 50 proc. ulgi na przejazd osób zwiedzających Targi Końskie w Grudziądzu, o ile w targach weźmie udział nie mniej jak 20 osób. Ulgi będą wydawane na podstawie zaświadczenia Pomorskiego Tow. Zach. do Hodołwi Koni. Eksponaty będą korzystały z ulg w drodze powrotnej wedle przepisów taryfy kolejowej I p. 75.

Jubileusz, który zasługuje na wyróżnienie.

Zasłużona na gruncie m. Grudziądza organizacja „Tow. Czytelnicy dla Kobiet” obchodzi w niedzielę, dnia 17. bm. swą 20-letnią rocznicę istnienia. Wszyscy wiemy i znamy zasługi tej organizacji, która szerzy oświatę wśród naszych kobiet. Kierownictwo „Czytelnicy dla Kobiet” spoczywa od szeregu lat w rękach znanej nie tylko w Grudziądzu, ale na całym Pomorzu działaczki społecznej p. Heleny Kruszówny, która z poświęceniem pracuje dla dobra tego towarzystwa. Ze względu na popularność, jaką cieszy się Tow. „Czytelnicy dla Kobiet” nie wątpimy, że wszyscy gremjalnie wezmą udział w tej uroczystości. Program obchodu jest następujący: Dnia 17. bm. o godz. 7.30 rano zbiórka wszystkich towarzyszy i delegacji, biorących udział w uroczystości na dziedzińcu gimnazjum matematyczno-przyrodniczego przy ul. Sienkiewicza (możliwie z sztandarami). O godz. 7.45 pochód do kościoła farnego, o godz. 8 uroczyste nabożeństwo, po nabożeństwie pochód przez miasto do „Tivoli”. O godz. 10.15 uroczysta akademja z nast. porządkiem obrad: zagajenie, śpiew tow. śpiewu „Lutnia” wybór prezydium, prelekcja, sprawozdanie 20-letniej działalności towarzystwa, przemówienie delegatów, wspólny śpiew „Kocha” Marii Konopnickiej. O godz. 13 wspólny obiad dla delegatów. O godz. 18 w sali „Tivoli” wieczorek towarzyski dla członków towarzystwa i zaproszonych gości.

Kursy ogrodnicze dla nauczycielstwa.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy współdziałaniu Zarządu Głównego Tow. Popierania Ogródków Szkolnych w Warszawie, Plac Trzech Krzyży nr. 8 organizuje w roku bieżącym przy Państw. Seminarjum Naucz. w Ursynowie pod Warszawą trzy kursy ogrodnicze, dwutygodniowe praktyczne dla wykwalifikowanego nauczycielstwa szkół powszechnych oraz nauczycieli seminarjów nauczycielskich w nast. terminach: od 3 lipca do 16 lipca włącznie, od 18 lipca do 31 lipca włącznie, od 3 sierpnia do 16 sierpnia włącznie. Bliższych informacji co do zapisów na kursy udzielają interesowanym inspektoraty szkol-

Świecie.

Komunikacja kolejowa, autobusowa i pocztowa. Przez wprowadzenie nowego rozkładu jazdy kolei, całokształt komunikacji ze Świeciem uległ zmianie. Dotychczas odchodziły ze Świecia do Terespolu cztery pociągi i również przychodziły z Terespolu. Obecnie w obie strony dziennie kursuje po osiem pociągów, tak, że właściciel linii autobusowej Świecie—Przechowo—Terespol zlikwidował swe przedsiębiorstwo. Pociągi ze Świecia odchodzą o godz.: 6,25 — 7,33 — 11,10 — 14,10 — 15,18 — 16,50 — 18,10 — 20,05. Z Terespolu do Świecia 7,05 — 8,10 — 11,50 — 14,58 — 15,50 — 17,25 18,40 — 21,30 (czas jazdy 18 do 20 minut). Komunikacja autobusowa pozostała pomiędzy Świeciem a Grudziądzem, oraz Świeciem a Osiem. Autobusy do Grudziądza oraz do Osia odchodzą z Rynku o godz. 14-tej. Autobus stanowi też dogodny środek komunikacji dla wycieczek do Sartowic nad Wisłą.

KARTUZY. (Elektrownia w Rutkach przystępuje do powiększenia swej mocy) Zamówiony został w krajowej firmie „Ursus” silnik Diesel o mocy 500 KM. oraz zlecenie na dostawę generatora trójfazowego i urządzenie rozdzielcze dostały Pomorskie Zakłady Elektrotechniczne inż. Pudelewicza w Toruniu, które zamówienie przekazały firmie niemieckiej A. E. G. w Gdańsku, chociaż podobne generatory wykonywane są w kraju i na warunkach nie gorszych, niż to dają firmy niemieckie.

„Chata za wsią.” Tow. Muzyczne „Mojniuszko” z współdziałaniem artystów teatru miejskiego (z dyr. Czarneckim), zjednoczonych orkiestr wojskowych pod batutą p. kapitana Duliny, jak nie mniej połączonych chórów śpiewających tuł. kół, urządzają wielką operę letnią w parku miejskim, która rozpocznie się w uroczystość św. Piotra i Pawła (29 bm.) i powtórzoną będzie kilkakrotnie.

Walne zebranie Pomorskiego Towarzystwa Ziemiaków.

dnia 19 czerwca 1928 r. na sali Starostwa w Grudziądzu.

Godz. 8-ma: Msza żałobna za duszę s. p. hrabiny Marii Potockiej w kościele farnym przy Rynku.

Porządek obrad nast.:

Zagajenie. Sprawdzenie legitymacji. Przeczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania. Sprawozdanie z czynności Kół w 1927 roku (spraw. z Kół Działdowskiego, Kościńskiego, Pelplińskiego, Puckiego i Sępoleńskiego wygłoszą pp. przewodniczące, dalsze sekretarka). Sprawozdanie skarbniczki. Sprawozdanie z kongresu międzynarodowej Unji Katolickiej w Hadze (p. Czarnowska z Warszawy). Wybór trzech członków zarządu na miejsce trzech wylosowanych. Wystawa ogrodnicza w Toruniu, (p. Speichertowa). Komisja Kół Gospodyń wiejskich (p. Wojciechowska). Wolne głosy.

Po południu wykłady.

Godz. 13,30 — p. hr. Sierakowska „O szkole nowej czyli szkole pracy”.

Godz. 14,30: p. Waloch „O kwiatkach z uwzględnieniem handlowych wartości”.

Zniżka kolejowa dla uczestniczek zebrania przy wykupie powrotnego biletu za okazaniem legitymacji.

Oszczędzajcie!

Oszczędność i praca narody wzbogacają!

W byłej dzielnicy pruskiej mamy 250.000 drobnych rolników i około 50.000 robotników rolnych czyli razem około 300.000 tysięcy rodzin.

Gdyby każdy drobny rolnik i robotnik rolny składał do Kasy Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w Grudziądzu po dziesięć złotych miesięcznie to z tego zbierałoby się trzydzieści sześć milionów złotych na rok.

Mając taką sumę pieniędzy można by było rozparcelować co najmniej trzysta majątków i utworzyć 15.000 do 30.000 nowych gospodarstw.

Rolnicy i Robotnicy Rolni oszczędzajcie! (8138)

W jedności naszej — leży nasza wielka siła. Nie zrażajcie się tem, że parcelacja rządowa idzie powoli, jeśli zbierzemy poważne sumy gotówki, to sami będziemy mogli parcelację przyspieszyć. Tylko oszczędzajcie!

ZARZĄD KASY SPÓŁDZIELCZEJ PARCELACYJNO - OSADNICZEJ

w GRUDZIĄDZU.

Plac 23-go Stycznia nr. 21.

MATKO!

Zdrowie Twojego dziecka zależy jest od higienicznego prania bielizny dziecięcej!
 Jedynym higienicznym proszkiem mydlanym jest **KOSZNIKA 33% GRYF** który nie zawiera ani tlenu ani chlorku.

Cena 50 groszy

Nowości kąpielowe. Nadchodzi już sezon, w którym kostjum kąpielowy niepoślednią odgrywa rolę w życiu kobiety. Niedługo, a rozpoczną się wyjazdy nad morze, a kto nie będzie mógł sobie pozwolić na to, aby się nurzać w falach morskich, poprzestanie na pluskaniu się w wodzie rzecznej, lecz tu i tam, kostjum kąpielowy jest konieczny. Dawniej, gdy kąpiele kobiet były czemś zenującym, starannie ukrywaniem, wówczas i kostjum kąpielowy przedstawiał się niesłychanie prostym. Obecnie zmieniły się stosunki. Kobieta kąpie się swobodnie w rzece lub morzu, najczęściej wspólnie z mężczyznami, rozkoszując się bez żenady światłem, słońcem, powietrzem i wodą. Oczywiście, że równoległe z tem kostjum kąpielowy stał się bardziej koketeryjnym i wyszukany. Płaszczki kąpielowe z kolorowego frote mają kształt najmłodniejszych cape. Kostjumy kąpielowe króciuteńkie robione z jedwabiu lub trykotu jedwabnego, są bardzo ładne i twarzone, — a także czepeczki z kolorowej jedwabnej gumy, albo też czepeczki gumowe rniące się, które w kształcie helmu przylegają dokładnie do głowy. — Wychodząc z kąpiele kobieta przywdziewa śliczny sznurowany na lydce wysoko pantofelek gumowy, który nabyć można we wszystkich możliwych barwach. Ostatnią nowością mody w tym kierunku są kostjumy kąpielowe z czysto-wełnianego trykotu, w których każda z pań będzie wyglądać jak nimfa wodna.

Wyżej wyszczególnione artykuły kąpielowe można nabyć, przy stosunkowo niskich cenach w Bydgoskim Domu Towarowym jak to wskazuje ogłoszenie zamieszczone w dzisiejszym numerze naszego pisma.

— „Zagłoba” w Gdyni. Dziś, w sobotę po południu nastąpi otwarcie filii bydgoskiego „Zagłoby” w Gdyni. Tym nowym przybytkiem Gaszymeda kierować będzie p. Stefan Niewitecki. Po osobie kierownika spodziewać się można, że gdyński „Zagłoba” przetrwa na tej samej wysokości, co jego bydgoska metropolja. Ów słowiański zespół wokalnie-muzyczny, który dziś w „Zagłobie” zachwyca gości swymi produkcjami, po skończonej w Bydgoszczy „kadencji” przenosi się następnie do Gdyni.

Kalendarzyk zebrań Ch. Z. Z.

- Zebrań Zarządu Okręgowego Ch. Z. Z. odbędzie się dziś w sobotę, 16 bm. o godzinie 6.30 wieczorem w sekretarjacie, ul. Dworcowa 2.
- Zebrań zarządu Zw. Właśc. Auto-Dorożek odbędzie się dziś w sobotę, 16 bm. o godzinie 7-mej w sekretarjacie, ul. Dworcowa 2.
- Zebrań filii Elektrowni i Tramwai, odbędzie się w niedzielę, 17 bm. o godz. 4 po poł. w „Ognisku”, Jagiellońska 71.

- Zebrań filii transportowców w niedzielę, dnia 17. bm. o godzinie 4 po południu w „Ognisku”.
- Zebrań Ch. Z. Z. filii Koronowo w niedzielę, dnia 17. bm. o godzinie 3.30 w Koronowie w lokalu p. Gołnika — Rynek.
- Zebrań Ch. Z. Z. filii 8 Dyonu Samochodowego w poniedziałek, o godzinie 7 wieczór w lokalu p. Bielawskiego ul. Szczecińska.
- Baczność, członkowie filii stolarzy! Wycieczka filii stolarzy, odbędzie się w niedzielę, dnia 17. bm. do Smukwały. Wyjazd o godz. 8. Zbiórka na małym dworcu. W razie niepogody wycieczka odbędzie się w niedzielę, dnia 24. bm.
- Zebrań filii obówniczej, odbędzie się w poniedziałek, dnia 18. bm. o godzinie 8 wieczorem w Ognisku ul. Jagiellońska.
- Zebrań filii Elektrowni i Tramwai, odbędzie się we wtorek, dnia 19. bm. o godzinie 6.30 w Ognisku.

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

- BACZNOŚĆ, CZŁONKOWIE TOW. PRZEM. RZEMIEŚNICZEGO.** Zapowiedziana wycieczka familijna do Smukwały się nie odbędzie ze względu na pogrzeb żony długoletniego członka naszego p. Niedbałskiego. Towarzystwo bierze udział z sztandarem w pogrzebie. Punkt zborny o godz. 3.45 na Wełnianym Rynku.
- Baczność, Okręg S. M. P.** Przejazd autobusem z Brzozy do Łabiszyna z okazji poświęcenia sztandaru tamtejsz. Stow. Mł. Polek będzie kosztował 1.25 zł. w każdą stronę, a nie 1.00 zł. w obie strony, jak poprzednio ogłoszone zostało. Zbiórka rano o godz. 5.50 na dworcu.
- „Dzwon”. Jutro 17. bm. obchód 5 lecia i poświęcenie sztandaru Tow. Wobec czego wszystkich członków czynnych i nieczynnych uprasza się o gremjalny udział w uroczystości. Zbiórka towarzystw i członków w szkole na Około ul. Nowogrodzka o godz. 11. Uroczyste zebranie o godz. 13.30 w Resursie Kupieckiej.
- Zebrań plenarne S. M. P. „Gwiazda” przy kościele M. B. N. P. odbędzie się w niedzielę, 17 bm. o 4-tej po poł. w salce parafjalnej przy kościele.
- Powstańcy i Wojacy!** W dniu naszej wycieczki, 17 bm kursować będą autobusy Ostromecko-Bydgoszcz. Pierwszy odjazd autobusu z Ostromecka do Bydgoszczy o godz. 23 min. 30 i dalej następnę.
- Bydgoski Klub Pływacki.** Wycieczka dziś w niedzielę, 17. bm. o godz. 13-iej parowcem do Brdujścia. Zbiórka o godz. 12.30 przy gmachu pocztowym. O jak najliczniejszy udział prosi zarząd. Goście i sympatycy klubu mile widziani.
- „Lutnia”. Dziś lekcja śpiewu o godz. 8.30. Uprasza się o konieczne przybycie z powodu bliskiego występu.
- Oddział Kolarzy Sokół V.** W niedzielę o godzinie 7.30 rano zbiórka (Stara Bydgoszcz).

Ceny targowe w dniu 16 czerwca w Bydgoszczy

Mięso: wołowina 1.20—1.50, wieprzowina 1.30—1.60, słonina 1.50—1.60, baranina 1.10-1.20 cielęcina 1.00—1.40.

Nabiał: jajka 2.20—2.30, masło 2.10—2.30, śmietana 2.30—2.40, ser 50—60 gr.

Jarzyny: marchew 50—60, buraki pecek 10—20, rabarber 15—35, cebula 40—50, szpinak 20—30, sałata 2—20, kalafior 0.80—2.00, szparagi 1.20—1.80.

Owoce: jabłka 0.70—1.40, śliwki 0.90—1.20, czereśnie 60—80, agrest 50—60.

Drób: kurczęta (para) 3.00—5.00, kury 4—5, gęsi 7—8 zł., kaczkę 4—7 zł., indyki 8—15 zł.

Ryby: lin 1.50—2.00, szczupak 1.50—2.50, leszcz 1.00—1.80, płotki 0.40—1.00, węgorze 2.50—3.00, karpie 3.00, karasie 1.50—2.00.

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 8. 6. 1928 roku.

Swinie:

- b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 220—222
- c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 210—211
- d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 200—204
- e) mięsiste świnie ponad 80 kg. 190—196
- f) maciory i późne kastraty 170—200

Bank polski płacił dnia 16 czerwca za:

- dolary amerykańskie 8,85—8,84
- funtów szterlingów 43,34
- franki szwajcarskie 171,16
- franki francuskie 34,91
- marki niemieckie 212,17
- guldeny gdańskie 173,20
- szylingi austriackie 124,90
- liry włoskie 46,73
- korony czeskie 26,31

Giełda warszawska

z dnia 15 czerwca

Akcje: w złotych:

- Bank Polski 194,00—193,00
- Bank Handlowy 000,00—117,00
- Bank Zw. Sp. Zarob. 00,00— 87,00
- Kijewski — 82,00
- Spieß —104,00
- Elektrownia w Dąbr. 00,00— 82,00
- Siła i Światło 160,00—165,00
- Firley 69,00— 66,00
- W. T. Węgla 100,50—100,75
- Nobel 00,00— 31,50
- Lilpop 37,50— 37,00
- Modrzejów 48,25— 48,50
- Ostrowskie Zakłady 000,00—114,00
- Starochowice 00,00—61,00
- Borkowski 00,00— 17,25
- Spirytus 00,00— 39,50

Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

POZNAŃ, dnia 15. 6. 1928 roku.

placono za 100 kg. w zł.

- Zyto 46,50—48,00
- Pszennica 50,75—52,75
- Jęczmień zwykły 46,00—47,00
- Owies 44,00—46,00
- Maka żytnia 65 proc. 00,00—70,75
- Maka żytnia 70 proc. 00,00—68,75
- Maka pszenna 65 proc. 70,00—74,00
- Otręby żytnie 34,50—33,50
- Otręby pszenne 28,00—29,00
- Łubin 22,50—23,50
- Łubin żółty 25,00—24,00
- Seradela 00,00—00,00

Płody rolne.

Berlin, dnia 15. czerwca 1928.

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

- Pszennica marchijska 254,00—256,00
- lipiec 271,50—270,50
- wrzesień 000,00— 266,50
- październik 000,00—266,50
- Zyto marchijskie 272,00—271,00
- lipiec 270,50—270,00
- wrzesień 252,00—251,50
- październik 000,00—200,50
- Jęczmień jary 268,00—245,00
- Jęczmień zimowy 000,00—000,00
- Jęczmień pastewny —
- Owies marchijski 258,00—263,00
- lipiec 262,50—260,00
- wrzesień 000,00—000,00
- październik 000,00—000,00
- Kukurydza loco
- Berlin 239,00—242,00
- Maka żytnia 35,75— 38,50
- Maka pszenna 31,25— 35,75
- Otręby pszenne 16,25— 16,75
- Otręby żytnie 00,00— 18,50
- Rzepak 000,00—000,00
- Siemię lniane 00,00— 00,00
- Groch Victorja 50,00— 62,00
- Groch jadalny polny 35,00— 40,00
- Peluszka 24,00— 24,50
- Bob polny 23,00— 24,00
- Wyka 25,00— 27,00
- Łubin niebieski 14,25— 15,50
- Łubin żółty 17,00— 16,00
- Seradela nowa 23,00— 23,00
- Makuch rzepakowy 18,80— 19,00
- Makuch lniany 23,40— 22,60
- Wyłoki suszone 15,80— 16,00
- Srót Soja 20,60— 21,20
- Płatki ziemniacz. 26,60— 27,00

Stan wody w Wiśle w dniu 16. 6. rano. Zawichost 1,49, Warszawa 1,51, Płock 1,17, Toruń 1,40, Fordon 1,39, Chełmno 1,35, Grudziądz 1,56, Korzeniewo 1,90, Piekło 1,01, Tczew 1,02, Einlage 2,40, Schiewenhorst 2,56. Woda opada.

Bydgoskie Tow. Cyklistów. W niedzielę, 17 bm. wycieczka do Solca - Kujawskiego. Zbiórka o godz. 13-tej na Zboż. Rynku.

Jak uratuję włosy!

Przed kilkunastu laty udało się Dr. Weidnerowi wynaleźć neutralny, silny rozczyń z włosów ludzkich, znany pod nazwą „Silvikrin”. (D. R. P. oraz opatentowany prawie we wszystkich krajach kulturalnych). Skutkiem kuracji włosów „Silvikrinem” osłabiony korzonek włosów zostaje zasilony tak dalece, iż nawet przy objawach łysienia daje się zauważyć zwąwy porost nowych włosów.

Wielu lekarzy podjęło walkę przeciwko przykrzym skutkom wypadania włosów za pomocą „Silvikrinu” przez co osiągnięto nader zadawalający skutek. Nader interesujące jest to, iż w wielu wypadkach lekarze sami na sobie środek ten wypróbowali i to naturalnie używano go starannie i wytrwale. W tych wypadkach osiągnięte skutki mogą być pociechą dla wszystkich cierpiących na wypadanie włosów: Prawdziwa droga została nareszcie wynaleziona do odzyskania napowrót pięknych bujnych włosów, by w ten sposób zachować młodości jej ozdoby aż do późnych lat. Prof. uniwersytetu Dr. med. Polland i wielu jego kolegów złożyło rezultaty swych interesujących doświadczeń w rozprawach naukowych.

Gdzie nic nie skutkuje, skutkuje Silvikrin!

Takie jest też zdanie tysięcy używających „Silvikrin”

Kupon przesyłki bezpłatnej W kopercie zaopatrzonej w znaczek poczt. przesłać do

Silvikrin-Vertrieb, Gdańsk, 318, Gr. Schwalbengasse 2

Telefon 25195. — P. K. O. Warszawa 191215.

Proszę o przesłanie mi bezpłatnie:

1. Książeczkę o 56 stronach, sposób użycia i plan leczenia Silvikrinem zredagowany przez Prof. Dr. med. Liplawskiego w Berlinie.
2. Wypracowania naukowe pierwszych powag lekarskich.
3. Bezpłatną próbkę „Silvikrin-Shampoo”.

Nazwisko: _____ Ulica: _____

Miejsce zam.: _____ Poczta: _____

Używanie „Silvikrinu” obejmuje trzy preparaty: Jako pierwszy co dopiero wyszczególniony środek na porost włosów, czyli „Silvikrin-kuracja włosów” jako drugi środek do pielęgnacji włosów „Silvikrin-Fluid”, wreszcie jako trzeci higieniczny środek służący do mycia głowy „Silvikrin Shampooon.”

Mając bowiem zdrowy i tęgi włos, utrzymać go można w takim stanie tylko przy odpowiedniej pielęgnacji a do tego służy „Silvikrin-Fluid”, skoro go się używa codziennie, jak się też codziennie czyści zęby.

Mycie głowy odbywać się winno zawsze ostrożnie a przytem jednak gruntownie. „Silvikrin-Shampooon” do stosowany więc jest do osobliwych zadań, które skóra głowy ma wypełniać.

Ponieważ nie namawiać, lecz jedynie przekonać chcemy, przesyłamy bezpłatnie i wolne od opłaty pocztowej wypracowania naukowe pierwszych powag lekarskich. Sposób użycia i plan leczenia Silvikrinem zredagowany przez Prof. Dr. med. Liplawskiego z Berlina oraz nader pouczającą broszurę, gdzie na 56 stronicach omawiane są w łatwo zrozumiałej formie problemy porostu włosów, do tego bezpłatną próbkę Silvikrin-Shampooon. Po przesłaniu nam obok załączonego kuponu przesyłki bezpłatnej wysyłamy odwrotnie życzone dzieła i próbkę. 14871

Z ostatniej chwili.

O zmianę w konstytucji gdańskiej.

Gdańsk, 15. 6. (Pat.) Dziś przed południem odbyło się pierwsze posiedzenie komisji konstytucyjnej sejmiku gdańskiego, na którym przystąpiono do opracowania senackiego projektu reformy konstytucji Wolnego Miasta. Wiceprezydent senatu Göhl uzasadniał projekt senacki, podkreślając jako najważniejszy jego punkt parlamentaryzację senatu Wolnego Miasta. Przedstawiciele nacjonalistów niemieckich zgłosili po-

prawkę, zmierzającą do przeprowadzenia bezpośrednio wyboru członków rady miejskiej w Gdańsku, stworzenia drugiej izby portu gdańskiego i wreszcie wprowadzenie zasady, umożliwiającej rozwiązanie sejmiku gdańskiego przez instancję zupełnie neutralną.

Wyrok na korzyść monopolu spirytusowego.

Bytom, 16. 6. (tel. wł.) Wczoraj ogłoszony został w Bytomiu wyrok międzynarodowego trybunału rozjemczego w sprawie odszkodowania w związku z wprowadzeniem w Polsce monopolu

spirytusowego. Powództwo skarżącej fabryki wódek Sturm i Graf oddalono, ponieważ nie potrafiła ona udowodnić, że przed objęciem G. Śląska wykonywała swój proceder.

Trybunał nie przychylił się do tezy polskiej, iż skarżący obywatel polski winien przed zwróceniem się do trybunału międzynarodowego wyczerpać środki prawne przed sądami krajowymi.

Zbliżenie rumuńsko-jugosłowiańskie.

Białogród, 15. 6. (Pat.) Omawiając przybycie do Białogrodu rumuńskiego

ministra spraw zagranicznych dziennik „Polityka“ pisze: Wizyta ministra Tulescu nie jest dziełem przypadku, ani też nie jest nieoczekiwana. Wizyta ta byłaby nastąpiła wcześniej, gdyby pozwolili na to stan zdrowia ministra Tulescu. Dziennik podaje, że wizyta ministra rumuńskiego, nie jest zwykłą wizytą kurtuazyjną, (grzecznością), jak to piszą faszystowskie dzienniki włoskie, lecz wyrazem coraz bardziej zacieśniających się stosunków między tymi dwoma krajami.

ś. p.

Białecki Franciszek Jan

major S. G. i Kawaler Krzyża Walecznych
p. o. II. Oficer Sztabu Insp. Armji

zmarł po ciężkich cierpieniach dnia 11 czerwca 1928 w Gdańsku i pochowany został dnia 14 czerwca na cmentarzu cyw. w Gdyni, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim żalu

14702

Inspektor Armji Toruń wraz z Sztabem.

ś. p.

Edward Woynikowicz

właściciel Sawicz i Pazowa pow. Ślucckiego
ziemi Mińskiej,

opatrzone Sakramentami św., po długich cierpieniach życia zakończył dnia 16 czerwca; eksportacja zwłok dnia 18 czerwca o godz. 4 po południu.

Zarząd Związku Polaków
z Kresów Wschodnich.

+

W środę, dnia 13. b. m. zginęli przez ręce mordercze moi kochani synowie, bracia, szwagrowie i wujowie

ś. p.

Franciszek i Antoni Matuszakowie

o czym donosi w ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Bydgoszcz, Miłostaw, Miąskowo.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 17. bm., o godz. 5.15 po południu z kaplicy starego cmentarza. (14711)

Osobne zawiadomienia nie wysyła się.

No żoneczko, trudna rada,
Zostań w domu, tak wypadła
Lecz mile mnie będziesz witać...
Już ci powiem, nie trza pytać.

Kupię Ci coś ładnego
w Bydgoszczy u
14581 Sikorskiego! —

Damskie materiały wełniane
Kasha, rypsy, popeliny,
gabardyny najmodniejsze
na piaszce i sukienki za-
wsze najtaniej w firmie
St. Sikorski,
ul. Dworcowa 31.
(Ciąg dalszy środa).

Czeladnika kominiarskiego
poniżej lat 20 poszukuje
o 1 24 czerwca br. Zgł n-
desłać mistrz kominiarski
Bolesław Sikorski,
Kościerzyna - Pom., Długa 13.
14725

Wróciłem

Dr. MARYŃSKI, chirurg

Plac Teatralny 3. 14723

Baczność! Baczność!
Jutro w niedzielę, dnia 17. bm. urządza
p. kapelmistrz Finc
w kawiarni Grand-Café
nadzwyczajny koncert

pod tytułem: 14675

Noc włoskiej muzyki.

Lokal pięknie udekorowany. — Od 10-tej dancng.

+

Dnia 14 bm. zmarła o godz. 7 rano, po długiej i ciężkiej chorobie, nasza ukochana siostra i szwagierka ś. p. (14662)

Krystyna Szczepiszczak

Ostatnie pożegnanie na drogę wieczności zasyłają Ci siostra, bracia i szwagier. Spij spokojnie.

Pogrzeb naszej ukochanej odbędzie się w sobotę, o godz. 4.20 z Szpitala Powiatowego na Bielawkach, na nowy cmentarz.

O czym podają w smutku pogrążeni

Siostra, bracia i szwagier.

Kupno nagrobka

jest rzeczą zaufania. Polecam takowe w różnych stylach i gatunkach, po cenach najniższych, oraz na dogodnych warunkach spłaty pod długoletnią gwarancją

Pierwsza Polska Fabryka Pomników i Nagrobków
Teofil Strehlau, Bydgoszcz, Błonia 17

Założona 1905 roku (10892)

Założona 1905 roku

Przetarg przymusowy.

W poniedziałek, dnia 18 b. m. o godz. 12-tej w południe sprzedam przy ul. Lipowej 2.

1 leżankę, lustro z konsulką, komodę najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą.

14712 Kucharz, kom. sąd. z. p. w Bydgoszczy.

Przetarg przymusowy.

W poniedziałek, dnia 18 bm. o godz. 10,30 przed poł. sprzedam przy ul. Dworcowej 62 (w składzie obuwia)

1 kasę ogniotrwałą i 2 maszyny do pisania „Kapel“ najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą.

14713 Kucharz, kom. sąd. w Bydgoszczy.

Sprzedaż przymusowa.

W poniedziałek, dnia 18 bm. przed południem o godzinie 11. sprzedam w podwórzu firmy spedycyjnej Wodtke przy ul. Gdańskiej przez licytację najwięcej dającym za gotówkę

tokarkę do toczenia drzewa z zapędem nożnym.

Kozłowski, kom. sądowy w Bydgoszczy.

Plug parowy

8484

możliwie oryginalny Kemna
poszukuję celem kupna.

Oferty do filji Dziennika Bydgoskiego Dworcowa 2, pod „Plug parowy“.

Plachty żniwne worki-płótna

dla tapicerów i dla innych celów

sienniki-przedza

dla powroźników i innych celów

sznurki

do wiązania worków 14708

poleca:

„UNJA“, Spółka Akc. dla Przemysłu
Jutowego w Bielsku.

Przedstawicielstwo w Poznaniu

ul. Gwarna 9. Telefon 2761.

MORTIN
TEPI:
KARALUCHY PRUSAKI
MUCHY PLUSKWI PCHŁY i. t. p.
MORTIN JEST ABSOLUTNIE NIESZKODLIWY DLA LUDZI I ZWIERZĄT DOMOWYCH
DO NABYCIA w APTEKACH, SKŁADACH APTECZNYCH, SKŁADACH FARB. *

Pełna gwarancja za skutek.

14709

KOSTKI (150)
Lemona
NAPÓJ MUSUJĄCY OWOCOWY

Wszędzie do nabycia. (14635)
E. Bucholski — Poznań, ul. Dąbrowskiego 81, tel. 68-74.

Ubrania

spacerowe, wizytowe, wleczor., płaszcze nieprzemakalne gabardynowe, kamgarny, bostony, rypsy, jedwabie, płótna na bielzone pościelowe i osobistą koldry watowe — wszystko w najlepszych gatunkach — sprzedajemy z odpowiednią wpłatą na dogodne spłaty od 5 złotych tygodniowo.

Cennik wysyłamy bezpłatnie. (14701)

Łódzki Eksport Włókienniczy
Łódź 3, skrzynka pocztowa 361.

„Impregnacja“

oferuje ze swego nowego powiększonego składu po najniższej cenie dzienniej:

- papa dachowa
- smola lepnik
- karbolineum
- gudron
- asfalt
- smola drzewna
- smola żywiczna
- papa izolac.
- wapno
- cement
- gips
- kreta
- plyty gipsowe
- trzcina sufit.
- trzciniaki
- gwoździe pap.
- kafle
- cegła szamotowa
- zaprawa szamot
- rury betonowe
- rury kanalizacyjne (glazurowane)
- plyty chodnikowe
- koryta gliniane
- dachówki
- szpiliszy
- ruberoid
- tupek

„Impregnacja“

Bydgoszcz

Składnica:
ul. Chodkiewicza (Cegielnia).
Telefon 1300.

Chłopaków

robotniczych od 16—17 lat przymie

G. Habermann,
Fabryka mebli - Unji Lubel-
s' 1:1 9.11. (14710)

SÓLDONÓG

„RAZ-DWA-TRZY“

zapobiega i usuwa pocenie nóg nabrzmienia stwardnienia i odparz. skóry

Cena 90 groszy. (14696)
Sprzedają drogerje i apteki
St. Müller, Laborat. Poznań 1.

Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe w Poznaniu

Instytucja publiczno-prawna Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego

Założona w roku 1804

Poznań, Plac Nowomiejski nr. 8

Tel. 2381-5372-4112-3717

Adres telegraficzny „OGNIOWE POZNAŃ”

Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe w Poznaniu, jako instytucja publiczno-prawna samorządowa nie obliczona na zyski, spełnia swe zadanie należycie. Uznania wszystkich sfer społeczeństwa, niebawem wprost rozwój i ciągły przyływ nowych składek świadczą o sprężystej pracy Krajowego Ubezp. Ogniowego.

Zbiór składek na rok 1926 7697750,53 zł

Fundusz rezerwowy K. U. O. 6193245,79 zł

Sumienna i natychmiastowa likwidacja szkód.

Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe posiada w Poznaniu 5 własnych gmachów.

Zastępstwa K. U. O. znajdują się w wszystkich miastach oraz częściowo w gminach, gdzie takowych niema, załatwią wszelkie wnioski sołtys i resp. burmistrz danej gminy.

Krajowe Ubezpieczenie ogniowe w Poznaniu prowadzi także

DZIAŁ GRADOWY!

Komenda Policji Państwowej na m. Bydgoszcz, Jagiellońska 21

ogłasza niniejszem przetarg ustny (licytację) na sprzedaż kontraktową

nawozu końskiego (mierzwę)

na okres jednego roku. 14564

Licytacja odbędzie się dnia 20 czerwca 1928 r. o godz. 11-tej przed południem w Bydgoszczy, przy ul. Jagiellońskiej 56, na dziedzińcu Plutonu konnego.

PIANINA

przez artystów uznane, premjowane złotym medalem

kupuje się najkorzystniej i na dogodnych warunkach spłaty

w CENTRALI PIANIN

Bydgoszcz, (25372)

ul. Pomorska 10. Tel. 17-38

Zastępstwo: Łódź i Lwów.

Austro-Daimler „Phaeton”

9/25 P. S. 4-osobowy, nader doskonale utrzymany nadkompl. w najmodniejszą armaturę, wyposażony, z powodu nabycia większego samochodu za 13.500 zł, zaraz na sprzedaż. Zgl. do Dziennika Bydgoskiego pod nr. „14563” 14563

Radjo na raty i części składowe

poleca inż. M. Brukarzewicz

Toruńska 181 telefon 1456

Wykonuje także instalacje elektryczne sily i światła, telefonów i t. p. 11721

Korespondent

który z krótko podanych zdań, zdolny samodzielnie pracować, biegły w pisanu na maszynie, znający dokładnie obydwa języki, potrzebny zaraz. — Zgłoszenia z dołączeniem własnoręcznie pisanego życiorysu i podaniem pretensji do

E. Stadie - Automobile

Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 160. 14640

Poszukuję od 1-go lipca

dzielnego nadmłynarza

Przemiał młyna 400 ctr. Zgl. piśm. z odpis. świadectw

Tadeusz Łęgowski, Koronowo

14623) Kościuszki 4

Szkoła szerzenia zarazy

Wszelkiego rodzaju owady są w najwyższym stopniu niebezpieczne dla naszego zdrowia, wnosząc do mieszkań zarazki i szerząc chorobę, zwłaszcza wśród dzieci, przez zanieczyszczanie pożywienia. Należy zapobiec temu zapomocą Flitu.

Jako rezultat starannych i długotrwałych doświadczeń FLIT jest najlepszym środkiem do tępienia i bezwzględnie niszczenia much, komarów, pluskiew, karaluchów i wszelkich innych owadów oraz ich zarodków. FLIT dociera do wszelkich szpar i szczelin tępiąc kryjące się w nich owady i niszcząc ich zarodki. FLIT niszczy mole oraz ich zarodki i zabezpiecza odzież i materiały FLIT jest łatwy w użyciu i nie plami najdelikatniejszych nawet materiałów i tkanin. FLIT jest zupełnie nieszkodliwym dla ludzi i zwierząt. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach

GeneraIne Zastępstwo na Polskę
Standard Nobel w Polsce S. A.
Centrala-Warszawa, Al. Jerozolimska 57

Składy własne i przedstawicielstwa we wszystkich większych miastach Rzeczypospolitej

NISZCZY
Muchy, Komary, Mole, Mrówki, Pchły, Pluskwy, Karaluchy i wszelkie inne owady oraz ich zarodki

25% taniej

niż wszędzie przekonaj się bo z własnej pracowni! **Płaszcze, kostjomy, suknie i kapelusze damskie. Ubrania i czapki męskie. Bielizna męska i damka oraz wszelk. tow. Krótkie**

Leon Dorożyński

ul. Długa nr. 49 róg Jeznickiej. Urzędnikom i kolejarzom udzielam kredytu.

ZAKOPANE! Wila „Pietrkowianka” na Bystrym

poleca **POKOJE SŁONECZNE** z werandami, światłem elektrycznym — doskonale i obficie utrzymane — duży ogród — ceny niskie. (14586)

Robótki ręczne, skarpetki, Trykotaże

Towary krótkie Pończochy, bielizna Wełnę do robót ręcznych i więzienia poleca po cenach bezkonkurencyjnych (28538) **Korset-Imperial** Gdańska 162.

Platforme

możności 30/40 ctr. oraz **powózki** (Piaskowice) wszystko w dobrym stanie odda **St. Szukański,** Bydgoszcz, ul. Dworcowa 95a. Tel. 839 i 1162. (14406)

Autobus

mało używany od 20 do 25 osób kupię lub zamienię na osobowe. 14605 **Kurządkowski, Rypin.**

Samochody

4 osobowe sprzedam, jeden 6 osobowy Delahaj i 3 Fordy duże karetki. **Kurządkowski, Rypin.** 14606

Mam większą ilość

drutu kolczastego i drutu prostowanego 4-5 m/m nadającego się do betonu do rur cementowych i t. d. po niskich cenach na sprzedaż (14156) **T. Przybylski,** Bydgoszcz, ul. Kościuszki nr. 6.

MEBLE

w najlepszym wykonaniu za gotówkę i na raty. Ceny najniższe. **M. Stanikowski - Poznań** ul. Woźna 12. (Butelska).

Zamiast dziurę zacerować, **Marilem** wolął posmarować. **„MARIL”** to dobra pasta na obuwie. Do nabycia w (14563) **Bydgoszcz** **A. B. Lewandowski,** drogerja, ul. Długa 41.

P. T. Urzędnicy, Wojskowi, Nauczyciele!

Pragniecie posiąść cenzus naukowy celem uzyskania posady lub stabilizacji lub awansu wpiszcie się zaraz do **Instytutu Naukowego „MATURA”** (Kraków, Karmelicka 35) na kurs korespondencyjny, do matury gimn. lub semina. naucz. lub z 4 wzgl. 6 kl. gimn. Każdy z Panów wyuczy się szybko pod osobistym kierownictwem PP. Profesorów do potrzebnego egzaminu ku zupełnemu zadowoleniu, bez opuszczania stałego mieszkania lub zajęć zawod. **Żadajcie prospektów i próbnych lekcji na 8 dni po nadesłaniu 350 (podać klasę wzgl. język).** Wpisujemy się do 15 bu. zniżka 20 proc. (15769)

Chodnikowe

plyty cementowe bardzo korzystnie i na długoterminowe spłaty do oddania. (18050)

Bracia Schlieper

fabryka papy dachowej **Gdańska 99.**

Profes samochod

4 osobowy w najlepszym stanie, z powodu nabycia samochodu ciężarowego „Chevrolet”, nadzwyczaj korzystnie do oddania. (15859) **„Złoty”, Wywar. Chemiczna,** Bydgoszcz, Nowy Byzek 10.

Książkowa

obeznana z księgowością amerykańską, sprawami wekslowymi, oraz podatkowymi potrzebna zaraz wzgl. od 1. 7. Zgłoszenia z podaniem wymaganej pensji skierować do Dz. Bydg. pod „O. W. T.” 14970

20 kamieniarzy

do wybijania brukowca i **10 brukarzy** potrzebnych na miejscu i na wyjazd, taryfa 1.000 zł na godzinę. **Woliński i S-ka** Bydgoszcz, ul. Toruńska 176. 8554

Po **korzystnych cenach** i na dogodnych warunkach do natychmiastowej dostawy

Zniewiarki

oryg. **Deering** „ **Cormick** „ **Eyth**

Kamienie do toczenia - Wózki przednie Grabie konne - Przetrasacze siana **Wielki skład części zapasowych**

Bracia Ramme

Bydgoszcz, Św. Trójcy 14b. Telefon 79. 1107

Czytajcie Dziennik Bydgoski!

Po korzystnych cenach i na dogodnych warunkach do natychmiastowej dostawy z naszych składów w Bydgoszczy:

MŁOCARNIE

parowe i motorowe
fabrykat Lanza i Jähne

Traktory ropowe

„Grossbuldog”

Przyrządy przyczepne

fabrykat „Eberhardt”

Motory naftowe i benzynowe

lżejszej konstrukcji, o różnej sile

Do obejrzenia każdego czasu w naszym składzie.

Bracia Ramme - Bydgoszcz

Św. Trójcy 14b

Telefon 79.

Przetarg ofertowy.

Zarząd Budowy Kolei Państwowych Herby—Inowrocław i Bydgoszcz—Gdynia ogłasza niniejszem przetarg nieograniczony na dostawę w ciągu 1928 roku:

3.000.000 sztuk cegły czerwonej
dobrze wypalanej (tonówki) w miarów 250×120×65.

Oferty należy składać w terminie do dnia 16 lipca 1928 roku do godziny 12-tej w Zarządzie Budowy Kolei Państwowych Herby—Inowrocław i Bydgoszcz—Gdynia w Bydgoszczy, plac Wolności nr. 1 w zapieczętowanych kopertach, zaopatrzonej napisem: „Oferta na dostawę cegły dla budowy kolei Herby—Inowrocław i Bydgoszcz—Gdynia”.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 17 lipca 1928 roku o godzinie 11-tej.

Cena przetargowa ma być oferowana loco wagon kolei normalnotorowej.

Do oferty należy dołączyć wadium według przepisów Ministerstwa Skarbu w wysokości 1% sumy oferowanej oraz próbki oferowanego materiału.

Oferent winien zaznaczyć w składanej ofercie, że znane mu są „Warunki Techniczne” na dostawę cegły dla kolei Herby—Inowrocław i Bydgoszcz—Gdynia oraz „Warunki Ogólne” dostawy, obowiązujące przedsiębiorców i dostawców na budowie kolei Herby—Inowrocław i Bydgoszcz—Gdynia.

Dopuszczalną jest dostawa ilości mniejszych niż 3.000.000 sztuk cegły.

Zarząd Budowy zastrzega sobie dowolny wybór oferenta oraz prawo przeprowadzenia dodatkowego przetargu.

Wszelkich wyjaśnień udziela Zarząd Budowy Kolei Państwowych Herby—Inowrocław i Bydgoszcz—Gdynia w godzinach urzędowych, gdzie są do przejrzenia i otrzymania „Warunki Techniczne” i „Warunki Ogólne”.

Dyrektor Zarządu

(—) J. Nowkuński, inżynier.

Wapno w kawałkach
Cement portlandzki
Smole
Papę dachową

i wszelkie inne

materiały budowlane

dostarczają po korzystn. cenach i na dogodnych warunkach

BRACIA SCHLIEPER

fabryka papy dachowej

Telefon 306

Gdańska 99

Telefon 361

13051

Kamienicę z ogrodem

z możliwie późniejszą wolną mieszkaniami 6—7 pokoi w dobrym położeniu **poszukuje się.** Zgłosz. pod nr. „14318” do Dz. Bydg. (14318)

Nieruchomość z placem

możliwie z boczną, nadającą się na składnicę drzewną, ewentl. z domem mieszkalnym **poszukuje się.**

Zgłoszenia pod nr. „14317” do Dz. Bydgoskiego. (14317)

ELEKTROTECHNIKA

15251 właśc. Karol Wrycz-Rekowski

poleca jako specjalność 3 i 4 lampkowe

Radioaparaty

na dogodnych warunkach spłaty.

Stacja ładowania i wypożyczalnia akumulatorów Bydgoszcz, ulica Kościelna 2.

Główne zastępstwo przyborów pszczelarskich

Ule - kószki

Drzewo na ramki — sztuczną węzę oraz wszelkie narzędzia bartnicze

poleca (15176)

Fa. JULJ. MUSOLFF

Tow. z ogr. poręką

ul. Gdańska 6 BYDGOSZCZ Tel. 26 i 1650

BLASKOLIN

MYDŁO BENZOLOWE
PIERZE I CZYSZI WSZYSTKO

Wielkop. Wytwórnia Chemiczna „BLASK” Sp. A. Poznań
Patent i wyrób polski. 12330

Dla art. malarzy i atatorów, niezrównane

PŁOTNA

preparowane-szpachtlowane na czystym oleju lnianym i makowym wyrobu art. malarza F. Sieńskiego w Bydgoszczy, Al. Mickiewicza nr. 15.

Patent Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Po usunięciu przeszkód podrobienia, fabrykacja wielce rozszerzona w różnych gatunkach. — — Tani wyrób krajowy.

W sprzedaży detalcznej:
w Bydgoszczy u P. Bożańskiego, Drogerja Flora, ul. Gdańska nr. 23,
w Poznaniu w firmie W. Kółtanowicza Al. Marcinkowskiego nr. 14. (24179)

BANK LUDOWY

Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością

w Bydgoszczy, Stary Rynek 11

telefon 927, 938

założ. w r. 1895

załatwia wszelkie interesy bankowe:

dyskontuje weksle, otwiera rachunki bieżące i czekowe, załatwia inkasa bankowe oraz przekazy krajowe i zagraniczne, pośredniczy w sprawach długoterminowych pożyczek Państwowego Banku Rolnego

przyjmuje wkłady oszczędnościowe za korzystnym oprocentowaniem także w walutach zagran. wypożycza bezpłatnie skarbniki dla drobnych oszczędności. 15902

NALEPSZEGO GATUNKU

PIANINO

kilkakrotnie odznaczone złotymi medalami, kupicie tylko w największej i najsprawniejszej

fabryce pianin **B. Sommerfeld**

założ. 1905.

Centrala: Bydgoszcz, Śniadeckich 56

Filje: Grudziądz

Gdańsk

Lwów

Groblowa 4

Hundegasse 112

Piłsudskiego 17

29129

STOCZNIA GDAŃSKA - GDANSK

dostarcza wobec dużego zbytu po cenach najniższych, udzielając najwyższego rabatu

Silniki elektryczne

prądu stałego i trójfazowego

Prądnicę prądu stałego
Transformatory

Informacji udzielają:

składy nasze: „Bem”, Bydgoszcz, Św. Trójcy 10, W. Schultze, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 12, A. Kunisch, Grudziądz, ul. Toruńska 4, Fabryka Maszyn E. Gohritz, Wąbrzeźno (Pomorze), Elektrownia Obwodowa Pomorza, Pelplin, „Elektra”, Toruń, Chełmińska 4 lub bezpośrednio Stocznia Gdańska, Gdańsk. (15922)

Telefon 150 i 830

Telefon 150 i 830

Pierwszorządny górnośląski

WĘGIEL, KOKS HUTNICZY, BRYKIETY

SCHLAAK i DĄBROWSKI

Sp. z o. p.

15250

Bydgoszcz, ul. Bernardyńska 5.

Tak drogie i pożądane w dzisiejszym czasie materiały na ubrania i kostiumy damskie, bieliznę damską i pościelową, gotowe ubrania i płaszcze męskie i damskie, kołdry watowe, płótna na bieliznę i inne wartościowe przedmioty, których cena rzeczywiście wynosi **40 złotych** — możecie u nas otrzymać **zupełnie bezpłatnie**. — Niema żadnego ryzyka. — Niepowodzenie wykluczone.

Prosimy nadesłać nam prawidłowe rozwiązanie obok umieszczonego zadania.

Należy ułożyć w kwadracie 9-cio kratkowym cyfry od 1—9 w ten sposób, aby suma dodana po liniach prostych dała liczbę 15. Liczba ta musi się powtórzyć możliwie dużo razy.

Wraz z zadaniem prosimy w liście podać dokładny adres oraz załączyć znaczek pocztowy, na co otrzymamy W. P. szczegółowy prospekt niespodziankę. — Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

Dom Wysyłkowy „Merkury”, Łódź Z. 3, skrzynka pocztowa 467.

15764

Bezinteresownie!

Twaróg stołowy

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, napisz do psychologa-redaktora Szyllera Szkolnika, autora prac naukowych. Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby (los Twój należy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz od ludzi, z którymi się łączysz). Zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość os. b. najbliższej rodziny, s. otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie szereg. wad, zdolności, przeznaczenia. Odpowiedź na szereg zadane pytania jak również horoskop słynnego medium Mile Ewigny. Wszelkim czytelnikom „Dziennika Bydgoskiego” bezinteresownie. Lecz na pokrycie kosztów ogłoszeń, wydatków pocztowych i kancelaryjnych założyć 2 zł (można w znaczkach pocztowych). Osobiście przyjmuję w godz. 12—7. Protokoły, odczyty, podziękowania najwybitniejszych osób stołowej Warszawa Psycho-Gratolog Szyllera Szkolnik, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32 m. 6. (12972)

z słodkiego mleka codziennie świeży hurtownie i detalicznie. Wysyłka dla zamówień w skrzynkach Dwór Szwajcarski 15272 spółdz. z o. o. Bydgoszcz, Jackowskiego 25-27. Tel. 254.

Piegi

plamy wyrzu **Benegina** (ty usuwa krem **Benegina** znany i wypróbowany środek do odświeżania i wydelikacenia cery. **Benegina** tuszczona, jako konieczny dodatek do kremu tejże nazwy usuwa piegi i plamy na twarzy i na ciele. Cena kremu 2 zł, mydło 1,50 zł (10885) Mag. Jan Stenzel, aptek. Główny skład i wytwórnia Apteka pod Łabędziem Grudziądz, Rynek 20.

Bydgoska Gazownia Miejska

sprzedaje po cenach obniżonych

koks gazowy do centralnego ogrzewania

benzol motorowy, smole,

siarczan amonowy do celów rolniczych

Zgłoszenia przyjmuje: Bydgoska Gazownia Miejska ul. Jagiellońska 38, telefon 630 i 631. (15124)

WYŚCIGI KONNE

z totalizatorem zarządzane przez Wielkopolskie Towarzystwo Wyścigów Konnych odbędą się w Bydgoszczy na torze wyścigowym w Małych Kapuściskach 14570 w dniach 29 czerwca 1-5-8-12-15-19-22-26 i 29 lipca 1928 r.

Napisowy wiersz tusty 20 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. 5 cyfr = 1 słowo — i, w, z, a = każde stanowi słowo.

DROBNE OGŁOSZENIA

Ogłoszenia większe pod niniejszą rubryką oblicza się na mm o 100% drożej.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. — Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9 przed południem.

POLECENIA

Plisowanie

Karbowanie wykonuje szybko, tanio, Kempczyńska Jezuicka 4 I. ptr. (14695)

Karbowanie plisowanie i dekaturyzowanie

wykonuje w jednym dniu po cenach najniższych, Plisownia sukien damsk. Zakowicz, Bydgoszcz, ul. Gdańska 114, Garbary 13, F-a Wakarecy, ul. Dworcowa nr. 85a, Jagiellońska nr. 4, skład kapełuszy, ul. Gdańska 53, i Plac Kościelickich nr. 2, Nakło, ul. Ks. Skargi 391. Materiał może być pocztą przesłany. 14639

Najtaniej

zakupisz wszelkie artykuły sportowe, wózki dziecięce, rowery damskie i męskie na raty i za gotówkę. Długa 50, tel. 948. 14647

Kanapy

leżanki, materace, powinny być dobre, trwałe, tanie, takie poleca nawet na raty Tapicernia, Jagiellońska 4, drugie podwórze. (14638)

Beczność

Właściciele młynów! Przeprowadzamy budowę młynów. Gize, B. Müller, Sienkiewicza 13. 8677

SPRZEDAŻ

Gospodarstwo

93 mórg w pow. mogileńskim, przy stacji i szosie, ziemia I. kl. z dobrymi budynkami, 4 konie, 14 szt. bydła, 10 szt. świń, cena 75 000 zł, wpłaty 60 000 zł. Zgłoszenia Kierejewski, Mogilno. (14697)

220 mórg

buraczanej ziemi, 8 mk. bonitacji, inwentarze, budynki kompletne, 4 km. od miasta powiatowego, cena 170.000, wpłaty 50.000, reszta na 6 lat, spieszenie sprzeda Czara, Pomorska 3, telefon 441. (8646)

Okazjal

3-piętrowa kamienica, centrum, 3 sklepy, dochód 1200 zł miesięcznie, 100.000. 2-pięt. kamienica, ogród, 36.000. 2-piętrowa kamienica, ładna, dochodowa, 28000. 2 kamienice, piekarnia, sklep kolonialny, margiel, wjazd, dochód 300 miesięcznie, 25.000. — Majątki ziemskie: 320 mórg dobrej ziemi, 150.000. 150 mórg żyznej ziemi 30.000. 100 mórg żyznej ziemi 26.000. Młyny parowe, turbinowe, duży wybór. — Sklepy kolonialne z towarami, w centrum po 7000. Mieszkania 4 i 3-pokojowe wprost od gospodarza do wynajęcia, poleca i przyjmuje biuro Sochacki, Batorego 5, I. p. (14674)

Wile

domy, interesy handlowe i przemysłowe poleca we wielkim wyborze Polonja, Bydgoszcz ul. Dworcowa 17, telefon 693. (8633)

Resztówka

150 mórg wtem 20 łak lasu użytkowego, obszerne zabudowanie, inwentarze kompletne, z powodu zmiany stosunków rodzinnych okazują się spieszenie za 70.000 wpłaty 45.000 zł sprzeda Rolpol Bydgoszcz Gamma 2. (8679)

Dom

wolne 3 pokoje, suma 9.000 zł, dom z placem, suma 4000 zł, sprzeda Sokołowski, Plac Wolności

Sprzedam

zaraz kamienicę II ptr. oficyny, gaz, elektr., 5 składy, ogród owoc. w centrum, wprost lub za pośrednictwem, cena 65 tys, dochód 650 zł. Zgł. Kanałowa 2, parter prawo. (8676)

W centrum

miasta dobrze zaprowadzony zakład fryzjerski męskodamski z powodu wyjazdu za 3 tys. zł. sprzedam. Of. do filii Dzien. Bydg. pod „Pewna egzystencja”. 8658

Młyn

o sile 100 K. M. z własną centralą elektryczną, nowoczesnie urządzone, z wielkim śpichrzem ca. 500 ton, piekarnią i kaszarnią oraz komfortowym domem 15 pokoi, wskutek choroby właściciela natychmiast na sprzedaż. Zamiana na kamienicę możliwa. Cena wobec bardzo korzystnego położenia i silnego żywego i martwego inwentarza bardzo przystępna 45 000 dol. amer. w przeliczeniu — wpłata połowa wartości. Polonja, Bydgoszcz, Dworcowa 17, telefon 698. 8665

Wielki wybór

majątków. Majątki ziemskie wielkie, średnie, piękne resztówki i gospodarstwa włościankie poleca Polonja Bydgoszcz, Dworcowa 17, telefon 698. (698)

16 mórg

pszenno-buraczanej ziemi w Osieku wyrzymskim, do tego dom ze składem w handlowym punkcie za bezcen 11.000 zł sprzedam. Czara, Pomorska 3, telefon 441. 14656

Fabryka

czekolady tanio na sprzedaż. Zgł. pod „Fabryka” do filii Dzien. Bydg. 8667

Dom

dwupiętrowy, 15 mieszkań 15.000 zł, wpłaty sprzedam. Szuchiewicz, Bydgoszcz, Bernardyńska 10. (8652)

Okazja

dom I ptr., wolne mieszkanie, 100 zł doходу, cena 10.000 zł. — Dom z ogrodem, 4 pokoje wolne, cena 12.000 zł i kilka innych sprzeda Sokołowski, Plac Wolności nr. 2. (8614)

Dom

z ogródkiem za 9500 zł przy wpłacie 7000 zł na sprzedaż. Gdzie? wskaże Dz. Bydg. (14689)

Skład

z urządzeniem restauracyjnym w centrum miasta Bydgoszczy, przy ruchliwej ulicy, w pełnym biegu zaraz na sprzedaż. Of. pod „P. O.” do Dz. Bydg. (14687)

Skład z obuwiami

z urządzeniem i mieszkaniami w dobrym punkcie Bydgoszczy sprzedam korzystnie. Zgłoszeniu do administracji Dz. Bydg. pod „Z. B. Z.” 11235

I piętr. dom

z ogrodem, w pięknym położeniu, 4 pokoje, mieszkanie wolne. Adr. wskaże filia Dzien. Bydg. Dworcowa 2. 8650

II ptr. dom

przy ul. Gdańskiej, mieszkanie wolne, dochód 850 zł, za 85 000 zł sprzeda Sokołowski, Plac Wolności 2. (8613)

Skład

tytoniowy i artykułów piśmiennych, dobrze zaprowadzony w ruchliwym punkcie korzystnie na sprzedaż. Oferty do filii Dzien. Bydgoskiego pod „Tytoń”. (8636)

Dom

pięćtrowy z dużym ogrodem na sprzedaż. Ul.

Sprzedam

2 domy parterowe, z budynkiem gospodarczym, zajazd, duże podwórze, 6 pokoi wolnych, wpłata 20.000 zł. Zgłoszenia Bydgoszcz, Różana 15. (14688)

Restauracja

dobrze prosperująca na sprzedaż. Adres wskaże filia Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2. (8673)

Skład

blawatów z towarami i mieszkaniem w mniejszym mieście na sprzedaż. Oferty pod „A. B.” do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (8635)

Łóżeczko

dziecięce żelazne białe na kółkach z materacą jak nowe, tanio na sprzedaż. Jackowskiego 31, parter lewo. 8626

Bufet

i kredens na sprzedaż. Poznańska 4, stolarnia w podwórzu. (14654)

Maszyna

do szycia na sprzedaż. Ul. Kaszubska 14, I p. l. (8674)

Stara cegła

i kamienie na sprzedaż. Długa 42. (14703)

Ford

5 osobowy w dobrym stanie, bardzo tanio na sprzedaż, takowy nadaje się na dorożkę lub dla pp. handlarzy. Zgłoszenia Rozalja Gozdzińska, Grunwaldzka, ul. Mickiewicza 17. (14698)

Mebie

używane najtaniej kupisz w składzie komisowym, Sienkiewicza 44. (8639)

Maszyny

do krajania papieru w dobrym stanie, sprzedam korzystnie. Jan Szymański, ul. Poznańska 10, Fabryka torebek papierowych, tel. 1630. (14645)

Ubrania

przechodzone w dobrym stanie, obuwie oraz różne przedmioty domowe sprzedaje tanio „Merkur”, Sienkiewicza 44. (8640)

Książki

używane różne sprzedam. Sienkiewicza 44, „Merkur”. (8641)

Sprzedam

hipotekę 5000 zł, ciężającą na wili przy ul. Promenadna 11, jako reszta ceny kupna płatną z końcem 1928 z 10% oprocentowaniem, wynoszącą za trzy kwartały 375 zł. Zgłosz. u gospodarza Bydgoszcz, Różana 15. 14669

Sprzedam

zaraz samochód tanio. Zgł. Kanałowa 2, parter prawo. 8675

Jadalnia

ciemny dąb sprzedam korzystnie. Zgłosz. do Dz. Bydg. pod „Jadalnia”. 14635

Magiel

(Zobla), maszyna do tłoczenia soków na sprzedaż. Topoliński, Chwytwo 14. (14653)

Rower

męski z wolnym biegiem sprzedam tanio. Gdańska nr. 58. (8672)

Rower

w dobrym stanie z wolnym biegiem 86 zł. Sniadeckich nr. 6. Zakład Górnośląskich. 8666

Sprzedam

korzystnie sześć akwarium 40x30 z posumentem z rybami zagranicznymi i przybory. Zgłosz. Jagiellońska 12, II piętro prawo. 14655

Szpic

rasowy 8 miesięczny na sprzedaż. Marcinkowskiego 10, I p. lewo (dom o- 8674

Dwa

konie na sprzedaż klacz kasztanka 9 lat i wałach srokaty 4 lata oboje 1.55 wysokie. Sprzeda Józef Piechocki, ul. Chełmińska nr. 23. (14690)

Młody

pies (wilk) na sprzedaż. Ul. Warszawska 10. (14693)

KUPNA

Poszukuje się dalszych obiektów handlowych i przemysłowych jako też majątków ziemskich i gospodarstw włościńskich dla poważnych reflektantów. Szybka i dyskretna działalność zapewniona. Polonja, Bydgoszcz, Dworcowa 17, telefon 698. (8662)

Psy

wilki, doberman i bernardyny od roku kupi tresura psów, oraz przyjmuje się psy do tresury na dogodnych warunkach. Wielka tresura psów, Bydgoszcz - Wilczak, za V-ta służą. 8629

Pawi

kilka kupię. Reja 2, wila. 14651

2 piece

kaflowe używane poszukuje zaraz Konopna 13. 14660

Kupuje

stale i placę najwyższe ceny gotówką za wszelkiego rodzaju meble używane także kompletne pokoje, meble spadkowe, maszyny do szycia, dywany. Jakubowski, Okole, Jasna 9. (14691)

POSADY WOLNE

Poważne wydawnictwo pisma porannego poszukuje na kierownika filii na Gdynię rzutkiej osoby za kaucję 2-3.000 zł. Oferty do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „G. D.”. (14664)

Stop

40 zł tygodniowo pod gwarancją zarabiają osoby pilne, uczciwą pracą w domu. Zawód obojętny, fachowe wiadomości nie wymagane. Żadne ryzyko. Materiał i informacje wysyłamy tylko po otrzymaniu 1,50 zł w znaczkach pocztowych. „Rowax” Katowice-Ligota. 14726

Podróżujący na wina i koniak potrzebny zaraz. Rolpol Bydgoszcz Gamma 2. (8630)

Inteligentna starsza niewiasta z gotow., posługą i możliwie zastęp. przy telefonie, potrzebna do lekarza kawalera od 1 lipca b. r. na prowincja. Zgł. Bydgoszcz-Bielawki, Kozietulskiego 4. (14649)

Dziewczę przychodnie na cały dzień od 14-15 lat, do 9 miesięcznego dziecka, poszukuje się zaraz lub później. Zgłoszenia 20. Stycznia 20 r. nr. 12, I piętr. lewo. 14666

Biuralistka młodsza, władająca poprawnie językiem polskim i niemieckim, z ładnym charakterem pisma może się natychmiast zgłosić. Wielkopolska Papiernia, Bydgoszcz-Czyżkówko. (14643)

Cukiernik może się zgłosić. Wynagrodzenie do 30 zł tygodniowo, mieszkanie i wolne utrzymanie. L. Pawłowski Kościerzyna, ulica Świętojańska 15. 14707

Pomocnik fryzjerski potrzebny. Keszsin, Grunwaldzka 7. (14679)

Czeladnik krawiecki potrzebny zaraz. L. Jakubowski, Poznańska 32. 14644

Służąca umiejąca samodzielnie gotować, najchętniej ze wsi, może się zaraz zgłosić. Jezuicka 17, skład instrumentów. (14383)

Obuwie - Szepter poszukuje posady w najlepszej firmie lub fabryce. Zdolność fachowa: modelarz, krojczy, klepacz, maszynista, kierownik fabryki cholewkarskiej. Łask. oferty pod „Luksus” do Dzien. Bydg. 14657

Portjer który może oddać swoje mieszkanie na zamianę potrzebny zaraz Gdańska 159. 8657

Robotników wykwalifikowanych do maszyn stolarskich i chłopków w wieku od 15 do 18 lat poszukuje Fabryka wyrobów drzewnych, Dworcowa nr. 77. (8670)

Pomocnik fryzjerski biegły w strzyżeniu pań potrzebny zaraz. Switalski, Wąbrzeźno (Pomorze), Kolejowa 71. (8649)

Kucharz potrzebny na wieś. Of. piśmienne Reja 2, wila. 14650

Potrzebny zaraz młodszy pomocnik krawiecki na stałą pracę. Pokorski, Świecie, Sądowa 8. 14667

Poszukuję dzielną pomocniczkę i uczennicę do szycia. J. Nowakowa, Gdańska 154. 8663

Szlifierzy polerowników dwóch, na roboty metalowe może się zgłosić do fabryki. Waclaw Millner ul. Gdańska 102. 8655

Robotnicy młodociani do 17 lat potrzebni. Knoof, Marcinkowskiego 6. (8659)

Samodzielną do szycia potrzebną. Ul. Grodzka nr. 17, II lewo. 14632

Służąca starsza na wieś potrzebna. Zytowicz, ul. Grodzka 17. 14631

Służąca do wszystkiego może się zgłosić. Długa 46, III ptr. 14630

Służąca z wioski do wszelkich prac domowych od 1-go 7. br. może się zgłosić Restauracja, ul. Warszawska 10. 14694

POSADY POSZUKUJĄ

Skrzypek z repertuarem poszukuje posady do kina zaraz. Of. do Dz. Bydg. pod „Kino”. (14659)

Kwartet pierwszorzędnym salonowy, także jazzbandowy z repertuarem poszukuje posady od 1 lipca. Of. do Dz. Bydg. pod „Kwartet”. (14653)

Nadmłynarz dobry fachowiec na wszelkie młynskie prace, dobrze obeznany poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Nadmłynarz” do Dzien. Bydg. 14677

Czeladnik siodlarski, 18 lat, ewangelik, znający cośkolwiek polski język, poszukuje posady gdzieby się mógł nauczyć. Skromne wymagania. Oferty uprasza Kurt Röhl, Czarze, pow. Chełmno. (8651)

POKOJE

Pokój umebł., frontowy z balkonem, światło elektr., telefon, łazienka, z całym utrzymaniem zaraz lub od 1. 7. do wynajęcia. Ul. Gdańska 52, I pr. (14676)

Pokój duży, umebłowany zaraz oddam. Lipowa 3, II p. pr. 8664

Pokój umebłowany frontowy do wynajęcia. Św. Trójcy 7, II. piętro lewo. (14705)

Umebłowany pokój balkonowy zaraz lub 1 lipca dla solidn. osoby do wynajęcia przy ulicy 20 Stycznia nr. 33 wysoki part. lewo. (8669)

Pokój umebłowany do wynajęcia. Kołtataja 10, parter lewo. 8673

Pokój umebłowany dla 2 panów. Jana Kazimierza nr. 3, III p. prawo. (14715)

Pokój umebł. z wszelkimi wygodami od 1. 7. do wynajęcia. Bionia 14-15, Kempniński. (14661)

Pokój dla solidnego pana zaraz do wynajęcia. Świętojańska nr. 14, II ptr. (8660)

RÓŻNE

Pięgi na sposób francuski usuwa Gabinet Kosmetyczny Żukowskiej, Cieszkowskiego 20. (8654)

Masaże ręczne, elektryczne na zlecenia lekarzy wykonuje Gabinet Kosmetyczny Żukowskiej, Cieszkowskiego 20. Dyplomy: polski i francuski. (8653)

500 złotych pożyczki za zastaw i dobry procent poszukuję. Długa nr. 29, skład cukrow. (14684)

Samochód ciężarowy do wynajęcia, w miejscu i poza miejscowo, przeprowadzki i wywiezki. Michał Bonia, Bydgoszcz - Nowodworska nr. 24. 8643

Samotny mężczyzna, posiadający do 5 tys. zł, poszukuje spólniczki i pani domu z kapitałem, również takim dla założenia w myśl umowy przedsiębiorstwa handlowego, wiek obojętny, dzieci nie wyklucza się. Adres wskaże Dz. Bydg. (8620)

Za wypożyczenie od 1-2.000 zł. dam stała biurową posadę inteligentnemu panu lub pani. Oferty do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „Pewna”. 14663

Uczeń

lub wolontariusz z lepszemu domu i z lepszym wykształceniem znający język polski i niemiecki może się zgłosić.

Oferty własnoręcznie pisane uprasza: J. J. Goerdel, hurtownia wina i fabryka wód ek. Bydgoszcz, ul. Długa 35. 14692

600 zł. miesięcznie

i więcej mogą zarobić panowie i panie bez fachowej znajomości sprzedając naszego artykułu prywatnego. Także jako zarobek poboczny. Kto widzi jest zachwycony i kupuje. Prospekty, wzory i warunki wysyłamy po otrzymaniu dokładnego adresu. (14700)

DOM WYSYŁKOWY „MERCURY”, Łódź, ul. Skrzynka pocztowa 467

Obrona prywatny

zajął wszelkie, choćby najtrudniejsze sprawy sądowe, karne, procesowe, spadkowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, spółkowe, najmn., podatkowe itd., ściąganie należności i udziela porady prawnej.

St. Banaszak,

Bydgoszcz, Cieszkowskiego 2. Tel. 1304. Długoletnia praktyka.

Moje biuro

podatkowe przy ul. Gdańskiej 151, telef. nr. 1674 zostało powiększone o specjalny dział bilansowy przy współpracy wybitnego fachowca, sędownie zaprzysiężonego rewizora ksiąg handlowych. Oprócz wszelkich spraw podatkowych i administracyjnych podejmuje się zestawiania i sprawdzania bilansów, oraz przechowywania bilansów w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 — Dz. U. Nr. 38. Rzecznik Podatkowy Fr. Chmarzyński, b. naczelnik Urzędu Skarbowego. (9477)

POLECENIA

Wszelkie choroby leczy przeszło 25 lat, wyleczyłem tysiące osób specjalnie żołądki i proszę o zupełne zaufanie. T. Kasprzowski, homeopata, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 31 b, II wejście, telefon 775. (15774)

Meble

Jadalnie, sypialnie, pokoje męskie i różne meble w wielkim wyborze od najwykwintniejszych do pojejdynczych. Ceny i warunki najkorzystniejsze. Dobrzyński, Długa 4. (14280)

Farbowanie włosów nieszkodliwe specj. Henné. Porady bezpłatnie. Długoletni fachowiec. Budzyński, Jagiellońska nr. 65

Tani Bazar

Stary Rynek 14 obok apteki. Poleca swój skład papieru. Wielki wybór pocztówek, przybory szkolne i biurowe, szczyrki, nożyczki, brzytwy, nożyki. Wyroby skórzane teki, torebki, portfele itp. Perfumy, mydła toaletowe, szczoteczki, grzebienie i różne przybory toaletowe, biżuterja sztuczna, zabawki różnego rodzaju w dużym wyborze. (11936)

Na raty!

wózki dziecięce, torebki damskie i podróżne, rakiety tenisowe, walizki i zabawki najkorzystniej kupuje się we firmie T. Bytomski, ul. Dworcowa 15 a, ul. Gdańska 21, tel. 1360. (11684)

Meble

wszelkiego rodzaju, solidnego wykonania: kompletne sypialnie, jadalnie, kuchnie oraz pojedyncze szafy, stoły, łóżka, krzesła, kanapy, leżanki na najkorzystniejszych warunkach poleca Andrzej Nowak, Podgórna 28, róg Welniany Rynek. (6230)

Sam sobie szkodzi

któ do mnie nie chodzi. Mój zakład gwarantuje higieniczną i pierwszorzędną obsługę, golenie 0,30, strzyżenie 0,90, ondulacja 1,50, masaż 1,00, manicure 1,50. Salon de Coiffure Plac Teatralny 3, naprzeciw Klarysek. (13782)

MEBLE

Najtańsze źródło zakupu w wielkim wyborze kompletnych pod gwarancją deb.: jadalni, sypialni, pokoi męskich, kuchni oraz mebli pojedynczych, także wyszczelnione solidnego wykonania własnych warsztatów na dogodnych warunkach poleca Ignacy Grajner, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 8, telefon 1921. (8574)

6 fotografii 8511 pocztówkowych 3 zł, legitymacyjna i złoty polecia „Wiol“, Sienkiewicza 44.

Szpagaty

gobeliny, plusze, sprężyny jute, pasy oraz wszelkie artykuły tapicerskie po cenach konkurencyjnych poleca U. Dykert, Bydgoszcz, Długa 45 L. Tel. 1934. (11773)

Masło

wiejskie niesolone w beczkach poleca tani Wenta, Łokietka 19. (8519)

Plany 13859

nieprzemakalne w wszystkich rozmiarach oraz materiały impregnowane poleca Hurt. Tow. Włóknistych R. Stobiecki, Bydgoszcz, Rynek 29

Pierze

darte mieszane funt zł 2,70, 3,50, darte gese 5,80, 6,50, półpuch 8,50, 10,50, 11,50. Inlety i kołdry wstawiane po cenach najtańszych Hieronim Małkowski, Welniany Rynek 14. 15885

Tani Bazar.

Stary Rynek 14 obok apteki poleca duży wybór książek do nabożeństwa, także i w niemieckim języku, różańce, medaliki, krzyże, lichtarze, obrazki i t. p. (15884)

Meble?

Przy dogodnych warunkach polecam: kompl. pokoje męskie, kluby, jadalnie, sypialnie, kuchnie jako też pojedyncze meble, szafy, stoły, łóżka, krzesła, kanapy, fotele, biurka, lustra i inne przedmioty. Piechowiak, ul. Długa 8. Tel. 1651.

Maszyny do pisania

oraz kasy „National“ naprawia pod gwarancją prawidłowego funkcjonowania. Karol Buchholz, Plac Wolności 1, tel. 15-14. (11431)

Polecam

gospodarstwa i majątki rolne od najmniejszych do największych, równocześnie polecam młyny motorowe, wodne i wiatrak, takowóz kamienice, składnice, oberze, składy kolonjalne i t. p. Proszę też o zlecenie obiektów dla sprzedarzy lub dzierżawy. Ignacy Trocha, pośrednictwo, Zblewo (Pom.) (14599)

SPRZEDAŻE

137 mórg

dobrej ziemi w tem 12 mórg łąk z nieprzebranym pokł. torfu, budynki jak nowe, 3 konie robocze i żreb., 13 sztuk bydła, świnie, drób, wszelkie maszyny i narzędzia kompletne, całkowite żniwo, prywatne, bez długu wprost od właściciela z powodu innego przedsiębiorstwa okazynie natychmiast na sprzedaż. Cena 55 000 zł, wpłata południowej ugody. Plichta, Stare-Czaple powiat Kartuski, stacja kol. Krzeszna. 14261

Majątki

600 mórg ziemi dobrej, komplet. żywy i martwy inwentarz, cena 170 tys., wpł. 80 tys. zł — 300 mg. ziemi dobrej, dom, mieszkanie 8 pokoi., z pełnym żywym i martwym inwentarzem, cena 300 zł za morgę, wpł. 45 tys. zł — 440 mg. ziemi dobrej, do tego młyn wodny z urządzeniem i inwentarzem, cena 160 tys. zł, wpł. 100 tys. zł — 2 młyny parowe poleca na dogodnych warunkach Małek, Bydgoszcz Dworcowa 2, telefon 699. 15549

Majątek

830 mórg pszennej ziemi budynki murowane, inwentarz komplet, 280 000 zł. wpłaty połowe. 300 mórg 100.000 zł, 100 mórg 30.000 60 mórg 25 000 zł. młyny wodne, parowe, cegielnie, kamienice sprzedaje biuro Centralne, Dworcowa 69, tel. 550, Nowakowski 8009

Okazja!

Handel zboża dobrze zaprowadzony od 40 lat, z powodu choroby zaraz sprzedam. Do przejęcia potrzeba 7000 zł. Gdzie, wskaże Dz. Bydg. (14601)

Skład

kolonjalny z mieszkaniem i towarem z powodu stosunków rodzinnych natychmiast na sprzedaż za 3000 złotych. Kujawska 98. (14565)

Skład

blawatów i towarów krótkich w ruchliwym mieście i dobrem położeniu bez mieszkania, z towarem lub bez zaraz na sprzedaż. Zgł. do Dz. Bydg. pod „T. G. J.“ do Dz. Bydg. (14570)

Kopalnia złota!

Dom z pierwszorzędną restauracją w rodzaju hotelu i skład kolonjalny, do tego morga ziemi i pastwisko dla krów, gimnazjum żeńskie i męskie w miejscu, okazyna sprzedaż z powodu starości za cenę 35.000 zł i objęcie hipoteki. Łaskawe zgł. Stefan Kulikowski, Chelmno, Plac Wolności 2 u p. Gedyka. (14572)

Sprzedaj domów.

Dom narożnik, z 2 sklepami, cena 76 tys. zł. wpł. 40 tys. zł — dom w rynku III piętr., mieszcz. 4-5-6 pokoi., dochód roczny 11 tys. zł, cena 100 tys. zł — dom przy ul. Gdańskiej, II piętr. i oficyna ze sklepami i wielkim podwórzem i ogrodem, cena 75 tys. zł — dom narożnik., w tem 3 sklepy, dochód roczny 14 tys. zł, cena 130 tys. zł, wpł. 70 tys. zł i wiele innych poleca i przyjmie Małek, Bydgoszcz, Dworcowa 2, telefon 699. 15553

2 domy

z 2 interesami, w rynku, w miasteczku 6000 ludości za cenę 24 tys. zł, wpłata w dług ugody. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „D. 722“. 14166

Skład

konfekcji damskiej i dziecięcej w Gdańsku z eleganckim urządzeniem, 2 duże wystawowe okna w najlepszym położeniu z powodu dwóch interesów za bezcen na sprzedaż, do objęcia potrzeba 25 do 35 tys. zł, kontrakt jeszcze 6 lat, ewi. przyjmie spółnika. Zgł. pod „Konfekcja“ do Dz. Bydg. (14398)

Dla

zbożowca, doskonale prosperujący dobrze zaprowadzony interes zbożowy oraz handel paszy z własną sieczkarnią i śrutownią w najlepszym położeniu miasta Bydgoszczy z powodu zmiany stosunków rodzinnych korzystnie zaraz na sprzedaż. Gotówka potrzebna do objęcia 15 tys. Zgł. do filji Dzien. Bydg. Bydgoszcz, Dworcowa 2 pod „Zboże“ (14149)

Dom

na sprzedaż. Zgłosz. Jarnszewski, ul. Zduny 6, zawiadowca domu. 8489

Dom

murowany, mórg ziemi 14 tysięcy zł. Wiadomość ul. Kossaka 97. 14251

Skład

kolonjalny w dobrem położeniu z powodu choroby na sprzedaż. Ul. Orła 56. 14386

Dom

11 ubikacji, ogród, warsztat mechaniczny, maszyny, garaż, duże podwórze za 15.000 zł, bez warsztatu 12.000 zł. Of. pod „D. Z. 44“. do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. (8602)

Korzystna okazja!

Sprzedam natychmiast z powodu stosunków rodzinnych skład sprzętów kuchennych świetnie prosperujący, z dobrze zaprowadzoną klientelą, do tego ubikacja, nadająca się na towary krótkie i należące już wolne mieszkanie. Dzierżawa miesięczna 40 zł. Cena 1.500 zł. Adres wskaże Dziennik Bydg. 14593

Okazja!

Handel zboża dobrze zaprowadzony od 40 lat, z powodu choroby zaraz sprzedam. Do przejęcia potrzeba 7000 zł. Gdzie, wskaże Dz. Bydg. (14601)

Skład

kolonjalny z mieszkaniem i towarem z powodu stosunków rodzinnych natychmiast na sprzedaż za 3000 złotych. Kujawska 98. (14565)

Skład

blawatów i towarów krótkich w ruchliwym mieście i dobrem położeniu bez mieszkania, z towarem lub bez zaraz na sprzedaż. Zgł. do Dz. Bydg. pod „T. G. J.“ do Dz. Bydg. (14570)

Świeżna

egzystencja, parowa piekarnia, piec rurkowy podwójny z całkowitem urządzeniem, dwa ogrody nad wodą bieżącą i 3 morgi łąki, miasto przemysłowo-handlowe, dzienny zbiór 350 zł bez wywożenia z powodu stosunków rodzinnych za 12 tys. zł na sprzedaż. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Świeżna egzystencja“. (14370)

Młyn parowy

400 przemiału, 100 koni P. S. Nowoczesne urządzenie, 8 par walcy, para kamieni planzchety aspiracja Zyro na 2000 centn. z pierwszych rąk od Niemca przy szosie i stacji kolejowej, bez konkurencji, 1 godzina koleja od Bydgoszczy z powodu choroby właściciela natychmiast spiesznie sprzedam za 230.000 zł. wpłaty 50.000 reszta na dłuższy czas. Zgłoszenia biuro „Pogoń“, Bydgoszcz, Dworcowa 80, tel. 18 15.

Bacność!

Pewna egzystencja. W powiatowym mieście Województwie Poznańskim skład złotniczo-zegarmistrzowski jedyny w mieście przy wpłacie 2000 do 4000 na sprzedaż. Of. pod „T. G. J.“ do Dz. Bydg. 14332

Półowa fabryki

wózków dziecięcych w pełnym biegu sprzedam na dogodnych warunkach. Eugenja Izbička, Batorego 4. (14483)

Motocykl

„Indian“ (Big-Chief) z przyczepką w dobrym stanie z powodu wyjazdu tania na sprzedaż. Ulica Gdańska 68, Bunn. 14198

Lustro

szafa, łóżko, skrzynia do kwiatów i cokoł na sprzedaż. Jachcice, ul. Czerska 34. (14588)

Okazyjnie

sprzedam płaszcz damski karakułowy. Biuro „Prawo“, Dworcowa 32. (8598)

Sprzedam

kompletne urządzenie parowej młeczarni, kocioł stojący, urządzenie miejskiej olejarni, benzynowe silniki — pięć sześć koni, drewniane kadzie, żelazne rozerwuary. Grudziądz, Grobłowa 22, Bara. 14534

Aparat

do fabrykacji selterskiej wody na sprzedaż. A. Mazur, Skoki, pow. Wągrowiec. (14596)

Bufet i kredens

tanio na sprzedaż, ul. Wileńska 11. (14591)

Samochód

4 osobowy, po zupełnym remoncie natychmiast na sprzedaż. Zgł. pod „Samochód 24“ do filji Dzien. Bydg. Dworcowa 2. (8601)

Dogcart

prawie nowy sprzedaj tania C. Borowiak, Mostowa 4. 14210

Krowa

do świeżo po oocieleniu młoda na sprzedaż. Neumann, Tucholska 5. 14561

KUPNA

Kupię

dobrze prosp. przedsiębiorstwo handlowe w pełnym biegu, ewent. skład z towarem, nieruchomości handlową lub przystąpię jako wspólnik do większego przedsiębiorstwa z kapitałem 10.000 zł, najchętniej w pow. morskim. Oferty uprasza się do Dz. Bydg. pod „Kupiec 42“. (15951)

Złoto

srebro kupują Br. Kołczyński i Künzli, Gdańska 139. (1982)

Kupię

domek mały z ogrodem wprost od właściciela. Pośrednicy wykluczeni. Of. pod „Domek“ do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2.

Kupię

piec kaflowy. Grunwaldzka 139, właściciel. (8595)

Wózek

mechaniczny dla chorego pana, którymby sam mógł pojeżdżać, poszukuje majętność Piwnice, poczta Świerczyński p. Toruń. 14594

POSADY WOLNE

Ubezpieczeniowcy

niefachowcy przez wyszkolenie znajdują pracę na korzystnych warunkach. Of. z życiorysami nadsyłać do Tow. Ubezpieczeń „Europa“ w Bydgoszczy ul. Jagiellońska 60. (10200)

300 — 500 złotych

miesięcznie zarobić może każdy przy małym trudzie bez kapitału przysyłając nam dokładny adres, załączając 50 gr. znaczek na porto. Posiadamy dużo listów dziękczynnych. Adresować Firma Diabolo Toruń, Wielkie Garbary nr. 11. (14580)

Poszukuję

podróżującego na prowincję, ul. Kujawska 98, dom tylny prawo. (8604)

Pomocnik

malarski zaraz potrzebny. L. Nowicki, Barcin. (14408)

Poszukuję

damsko-męskiego fryzjera lub fryzjerki zaraz lub od 1 lipca na sezon do Helu. Nowicki, Hel 64. (8605)

Starszy

pomocnik handlowy i dekorator, siła pierwszorzędną z najlepszymi poleceniami potrzebny jest 1 lipca. Zgłoszenia z dołączeniem kopji świadectw i fotografii do F-my J. Dzioch, Inowrocław, Król. Jadwigi 36, skład sukna, Jławatów i futer. (15664)

Krawcowa

poszukuje pracy, także rezeruje bieliznę. Oferty do Dz. Bydg. pod „K.“ (14612)

Kamazników

trzech biegłych poszukuje Dominik Bobowski, Farna nr. 5. 14636

Ucznia

kołodziejskiego przyjmie natychmiast Stanisław Kubiak w Pakości, mistrz Kołodziejski. (14394)

Uczeń

silny z dobrem wyszkoleniem zaraz potrzebny. H. Matthes, fabryka mebli, Garbary 20. 14562

Slużąca

do 3 osób tylko z pierwszorzędnymi świadectwami poszukuje Izbička, Batorego 4. (14590)

POSADY POSZUKUJĄ

Z kapitałem

10.000 zł poszukuje rutyn kupiec posady ze stałym dochodem ewent. mieszkaniem, jako przedstawiciel kalkni. względnie inne stanowisko urzędnik. Kupiec. Kapitał jako kaucja musi być hipotec. zap. Łaskawe oferty upr. do Dz. Bydg. pod „10.000 gotówka“. (15952)

Korespondent

językoznawca z praktyką zbrożową, bankowa, sądowa szuka posady. Oferty do „Par“ Toruń, Szeroka 46, pod „3564“. (14575)

Młody

wykształcony, majątny, z praktyką kupiecką, sądową szuka zajęcia w interesie. Warunki obojętne. Oferty „Par“ Toruń, Szeroka 46, pod „3563“. (14574)

Szofer-monter

który wykonuje sam remont gruntowny, także i przy wszelkich maszynach rolniczych i przemysłowych z dobrymi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później w poważnej firmie lub dużym majątku. Oferty z podaniem wynagrodzenia nadesłać pod „Szofer 300“

Panienska

intelig., przyjezdna poszukuje posady do jednej osoby, zna się trochę na gospodarstwie wiejskiem, może być na wyjazd. Zgł. pod „Pracowita“ do Dz. Bydg. 14389

Chłopiec

z dobrą matematyką z szkoły średniej szuka posady za ucznia biurowego. Adres wskaże Dzien. Bydg. (14587)

Starszy

ogrodnik, kawaler z wieloletnią praktyką. obeznany w swym zawodzie poszukuje od 1 lipca 1928 roku stałej posady. Łaskawe zgł. do Dzien. Bydg. pod „Obeznany ogrodnik“. (14595)

Ślusarz

mechanik samochodowy poszukuje posady zaraz, lub jako kowal do majątku znający się na maszynach rolniczych. Adres K. Makowski, Aleksandrów-Kujawskie, Łakowa 3. (14578)

Cholewkarz

(maszynista) poszukuje posady zaraz. Zgł. do Dz. Bydg. Toruń pod „Praca“. (14517)

DZIERŻAWY

Młyn wodny

wydzierżawie, turbina 30 P. S., woda stała, 1 para walcy, 2 pary kamieni, 20 mórg ziemi, mieszkanie 3-pokojowe z kuchnią, śpichlerz, koń, krowa, przy szosie, 2 km. od miasta i kolei, 7.500 zł. potrzeba do objęcia Biuro Pogoń, Dworcowa nr. 80, tel. 18-15. Znaczek na odpowiedź.

Wydzierżawie

ogród owocowy. Jachcice, Czerska 2. (14589)

Tanio

wydzierżawie śpichlerz zbożowy ze stajnią, ewentualnie z pomieszczeniem w dobrym położeniu i okolicy. Of. pod „Śpichlerz 100“ do Dzien. Bydg. 14600

Skład

z pokojem nadający się do każdego przedsiębiorstwa w dużej kościelnej wiosce natychmiast do wynajęcia. Łask. zgłosz. proszę skierować do Dzien. Bydg. pod „J. K.“ 14593

MIESZKANIA

Mieszkanie

7 pokojowe, eleganckie, 1 piętro w tem 4 pokoje kompletnie umeblowane, (pokój męski, jadalnia i t. d.) telefon i ogródek w górnej części ulicy Gdańskiej zaraz do oddania. Piśmienne of. pod „Mieszkanie“ do Biura Ogłoszeń IRO Hermana Frankiego 3. 14440

Wolne

mieszkania zgłaszać wprost do biura „Norma“ ulica Gdańska 24 bez żadnych opłat. 14567

Shukan

3 pokojowego mieszkania, domu lub składu z mieszkaniem. Oferty do „Par“ Toruń, Szeroka 46, pod „3565“. (14573)

POKOJE

Hotel Rio

Bydgoszcz, Długa 53. Pokoje czysto utrzymane od 3 zł za dobę. 14426

Pokoje

umeblow. poleca „Norma“ Gdańska 24. 14420

Na sezon kąpielowy

polecamy niżej podane artykuły w wielkim wyborze, po cenach niebywale niskich:

Plaszcze damskie kąpiel.

Plaszcze damskie kolorowe modne fasony 26.-
Plaszcze damskie kolorowe gat. prima 28.-

Plaszcze męskie kąpiel.

Plaszcze męskie kolorowe w dobrym gat. od 26.-
Plaszcze męskie prima gatunek biały od 32.-

Czapki kąpielowe gumowe

gładkie piękne kolorowe 1.25
i kolor. z przybr. 3.35, 3.00, 2.75

Chustki kąpielowe gumowe

w pięknych kolor. tęczyowych 8.25

Majteczki kąpiel. trykotowe

granat i czarne od 2.—

Kostjomy męskie kąpielowe

w dobrym gatunku od 4.30

Kostjomy damskie kąpiel.

dobry gatunek, z obsadą od 5.40
ze spódniczką, gatunku pl. 9.20
trykot jedwabny 9.60

Pantofelki kąpielowe 975

z gumową podeszwą, wierzchy impregnowane, sznurowane zł

Prześcieradła kąpielowe

dobry gatunek 150x175 z frędz. zł 18.50
jasne w pasy 150x180 z frędz. „ 20.—
białe 155x200 prima „ 21.—
białe w pasy 175x200 prima „ 34.80

Plaszcze dziec. kąpiel.

gatunek prima biały z kolor. przybraniem od zł 24.-
i całkowite kolorowe modne fasony od zł 26.-

14637)

Prosimy zwracać uwagę na okna wystawowe.

Bydgoski Dom Towarowy

Telefon 3-54.

Gdańska róg Dworcowej

Telefon Cukierni 17.

Prześcieradła dziecięce

w dobrym gatunku, 85x110 od 4.55

Obrońca prywatny

załatwia sprawy procesowe, akcyzowe, skarbowe, umowy najmu, podatki, ściąganie należności, sporządza wszelkie wnioski i udziela porady prawnej
J. Wojciechowski
Bydgoszcz, Dworcowa 33, I ptr

POLECENIA

Jadalnie
sypialnie dębowe, orzechowe, meble pojedyncze, kuchnie, lustra wprost z fabryki, także na raty poleca najtaniej Fabryka Mebli, Dr. Emila Warmińskiego 10. 14609

Panowie!
Najbardziej zniszczoną garderobę, czyści, reperuje, przerabia starannie i najtaniej „Ekonomja” Dr. Emila Warmińskiego 15. 8627

Domki przenośne
od 1000 zł. poleca „Wiol”, Sienkiewicza 45. 8574

A-la-minute
aparaty fotograficzne wyrabia i udziela lekcji szybkiego fotografowania. Poleca wytwornia „Wiol”, Bydgoszcz, Sienkiewicza 44. 8576

SPRZEDAŻE

Dobra rycerskie
majątki, gospodarstwa, młyny, domy mieszkalne i handlowe w mieście i na wioskach, gospodarstwa wszelkiego rodzaju sprzedaje i przyjmuje dalsze zlecenia K. Wetzker, Bydgoszcz, ul. Długa 41, telefon 1018. 14633

Majątek
I kl. 128 mórg, 1 km. od Mogilna, ziemia buraczana, budynki dobre, osobny dom komorniczy, prywatne, cena 110 000 zł, wpłaty 75.000 zł. Zgł. Kierejewski, Mogilno, lub właśc. Kapturski, Padniewko. (14631)

Sprzedam
gospodarstwo 90 morgowe, ziemia I kl. Zgł. pod „90 mórg” do Dz. Bydg. 8621

Dom
w małym mieście blisko Bydgoszczy. Cena 9 tys., wpłaty od 6 tys. — Gospodarstwo około 20 mórg przy Grudziądzu, cena 20 tys., wpłaty 10—12 tys. zaraz na sprzedaż. Murawski, Solec Kujawski, Ko-

Dom
3-piętrowy, nowoczesny z ogrodem sprzedam. Cena 48.000, wpłaty 35.000. 3 pokojowe mieszkanie wolne. Adres wskaże Dziennik Bydgoski. 14607

Dom
narożnikowy w tem dwa składy, kolonjalka i restauracja zaraz sprzedam. Cena 80.000, wpłaty 40.000 Oferty pod „B. K. 4” do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2 8607

Młyn
parowy 400 ctr. przemianu przy stacji natychmiast przy wpłacie 50 000 zł sprzedam biuro centralne, Dworcowa 69, tel. 850. 8554

Piekarnię
w biegu z urządzeniem odstąpię zaraz z powodu choroby. Nowak, Strzelno, ul. Szeroka. 14492

Okazja!
35 mórg w Bydgoszczy w tem 4 domy, restauracja i kolonjalka, sala do tańca, oraz kompletny żywy i martwy inwentarz sprzedam. Glinki 82. 14519

Dom
wtem skład kolonjalny, 1 mórg dobrego ogrodu na sprzedaż. Ul. Ks. Skorupki 99. 14632

Dom
pięćpiętrowy, oficyna, ogród, 4 pokoje wolne 18.000 zł sprzedam biuro Centralne, Dworcowa 69. Nowakowski. 8638

Dom
trzy piętrowy, dochód 400, cena 45.000 zł sprzedam. Gordon, ul. Gdańska 60. 8617

Okazyjnie
sprzedam kolonjalkę w Świeciu z urządzeniem, mieszkaniem, dobry punkt za 1300 zł. Malinowski, Świecie, Sądowa 16. (14491)

Zakład
fryzjerski z pewną egzystencją wydzierżawie ewtl. sprzedam tania. Zgł. pod „Zakład fryzjerski W. S. 2” do Dz. Bydg. 14617

Łóżko
drućiane dziecięce w dobrym stanie na sprzedaż. Okole, ul. Nowogrodzka 6, III ptr. pr. 14614

Na sprzedaż
3 świry kołodziejskie. Migawa, Ugory 12. 14629

Z powodu
wyjazdu sprzedam jadalnię, sypialnię, kuchnię. Warszawska 16, II prawo przez restaurację w godzinach popołudniowych.

Okazyjnie
sprzedam palto krećcie i lisa naturalnego. Sobieskiego 11, parter. 8645

Stolarskie
przybory wszelkiego rodzaju sprzedam tania. Fa. Śniegowski, Śniadeckich nr. 21, tel. 215. Zastępcy poszukiwani. 8612

Wózek
dziecięcy na sprzedaż. Cwójdziński, Mazowiecka nr. 2. 8622

Cytra
koncertowa (elegiczna) korzystnie na sprzedaż. Promenada 40, Szemet. (8611)

Wózek
dziecięcy sportowy na sprzedaż. Kaszubska 34, podw., Chelminiak. (8608)

Męski pokój
sprzedam bardzo korzystnie. Dr. Emila Warmińskiego 14. (8581)

2 powózki
lekkie i maszyna do sieczki rznieżcia tania na sprzedaż. Garbary 20, biuro. 14539

Wagon szalówki
ca. 20 cbm. 20 i 23 mm. ze składnicy tania na sprzedaż. Zgł. do filji Dz. Bydg. pod „Szalówka”. 8618

Fortepian
korzystnie na sprzedaż. Wzgórze Dąbrowskiego 3. (14638)

Kuchenkę żelazną
sprzedam tania. Piekarski, Wincentego Pola 11, oficyna III ptr. (14557)

Młody
pies tania na sprzedaż. Ul. Jagiellońska 37, part. lewo. 14612

Młode wilczki
tania sprzedam. Warszawska 7a, parter lewo. Obejrzeć można w godz. od 15—18. 8606

KUPNA

Kupię
dom w Bydgoszczy. Wpłata 5000 zł gotówką. Zgł. pod „T. M. B” do Dzien. Bydg. 16420

Dom
wpłata 20.000 zł kupię zaraz bez pośrednika. Of. pod „Dom B.” do Dzien. Bydg. (14535)

Kupię kamienicę
dobrze prosperującą, wartości do 125 tys. zł za gotówkę wprost od właściciela w Bydgoszczy lub innym mieście Poznańskiego lub Pomorzańskiego lub Pomorzańskiego. Zgł. pod „Z. Z. 125” do Dzien.

POSADY WOLNE

Pomocników
malarskich i ucznia z lepszej rodziny z dobr. świadectwami przyjmie Józef Grabowski, mistrz malarski, Okole-Nowogrodzka 11. 14625

Pomocnika
fryzjerskiego który ma sposobność do nauzenia się ondulacji poszukuje Pomorska 32a. 8631

Karmielkarz
obeznany z gotowaniem w wszelkich gatunkach cukrów na stałą posadę przyjmie Jan Owsiany, Inowrocław, Król. Jadwigi 18. 8630

Retuszerka
laborantka zaraz potrzebna. Ul. Gdańska nr. 162, Pęcherski. (8566)

Krawcowa
która umie samodzielnie kroić płaszcze i suknie konfekcyjne potrzebna zaraz. Oferty z podaniem wymaganych warunków pod „Krojączyni” do Dzien. Bydg. 14619

Potrzebna
na wieś młoda dziewczyna do wszelkiej pracy w gospodarstwie. Wiadomość Warszawska nr. 22, II ptr. lewo. (8597)

Służąca
do wszelkiej pracy domowej zaraz potrzebna. Sowińskiego 20, I ptr. pr. 8644

Dziewczynka
do małego dziecka potrzebna. Krakowska 11. 8625

Potrzebny
uczeń do praktyki. Cukiernia, ul. Gdańska 133. 8619

Poszukuje
pierwszorzędnej kucharki zaraz. Pomorzanka, Świecie nad Wisłą. 8609

Portjer — szofer
żonaty, z dobrymi poleceniami, znający cośkolwiek ogrodnictwo, mogący zamienić pomieszkanię własne na służbowe 2 pokoje i kuchnię może się zgłosić. Chodkiewicza 4, suterena, po 6 tej. (8510)

Potrzebna
z dniem 1 lipca br. ewentl. wcześniej bona. Szybiecowa. Zgł. z odp. sam. świadectw pod „Nr. 500” do Dz. Bydg. (14543)

Chłopca
który już pracował w restauracji kawiarni lub hotelu, poszukuję na sezon nad morze. Zgł. piśmienną na Hel do „Jutrzenki”

Doświadzonego
i żonatego woźnicę do rozwożenia mleka poszukuje zaraz Mleczarnia, ul. Pomorska 54. (8636)

Chłopiec
do posyłek zaraz potrzebny Hurt. Materj. Aptecznych, Dworcowa 66. 8560

Ucznia
piekarskiego przyjmie zaraz Jakubowski, parowa piekarnia, Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 31. 14506

POSADY POSZUKUJĄ

Pomocnik
aptekarski, Pomorzanie, kawaler, 4 lata praktyki, zmieni miejsce od 1. lipca. Oferty Bydgoszcz, Dworcowa 74, apteka pod Koroną dla Suleckiego. (8594)

Krawcowa
z skromnym zyciem poszukuje zajęcia za mniejszym wynagrodzeniem. Zgł. do Dziennika Bydg. pod „A. B. Krawcowa”. 14630

Poszukuje
posady jako inkasent lub innej. mozę złożyć 1000 zł. kaucji. Miejscowość najchętniej w Bydgoszczy lub na Pomorzu. Zgłosz. pod „A. 111” do filji Dzien. Bydg. Dworcowa 2. 8596

Lepsza pani
(Niemka) dobra gospodyni poszukuje posady w gospodarstwie domowym lub innego zajęcia. Oferty do filji Dzien. Bydg. Dworcowa 2 pod „F. N.” (8599)

Ogrodnik
kawaler, lat 23, który praktykował przeważnie w książęcych ogrodach poszukuje posady zaraz lub później. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Ogrodnik”. (14488)

Urzednik
gospodarczy nad wyraz uczciwy, dzielny chodowca, kaw. lat 25 poszukuje posady. Referencje nad wyraz poważnych obywateli. Łask. zgłosz. do Dz. Bydg pod „B. U.” (14555)

Poszukuje
dla syna mego 17 letniego posady ucznia ogrodnictwa zaraz lub od 1. VII. rb. Łaskawe oferty pod adresem Okoniewski, Mogilno, Plac Wolności 20. (14490)

Młody
pomocnik kupiecki, z brzozy żelaznej i kolonjalnej, dzielnym w swym zawodzie poszukuje od 1 lipca r. b. posady jako ekspedjent i dekorator, najchętniej z utrzymaniem. Zgł. proszę skierować do „Dz. Bydg. pod „C. E.” (14484)

Wdowa
znajdująca się w bardzo krytycznym położeniu przyjmie posadę gospodyni najchętniej u księdza lub starszego państwa. A może się ktoś znajdzie z dobrem sercem i dopomóż biednej wdowie. Zgłoszenia do Dziennika Bydgoskiego pod „Krytyczna nr. 31”. 14624

DZIERŻAWY

Szukam
dzierżawy restauracji z zapewnioną koncesją i mieszkaniem w mieście lub okolicy w większej wsi kościelnej. Oferty z podaniem warunków do Dzien. Bydg. pod „401”. 14597

Młynarz
poszukuje małego wodnego młyna lub wiatraka celem dzierżawy albo samodzielnego posady. Zgł. do Dziennika Bydgoskiego pod „Wiatrak”. 14511

Poszukuję
dzierżawy młyna parowego lub motorowego od 5—10 ton przemianu, takowe z dokładnym opisem nadesłać do Dz. Bydg. pod „M. Dzierżawa”. (1455)

POKOJE

Pokój
umeblowany z utrzymaniem. Cieszkowskiego 17 II ptr., Szymańska. 8634

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Łokietka 17, Radomski III piętro. 8637

Pokój
umeblowany z telefonem do wynajęcia. Dworcowa nr. 18a II piętro. 8467

Pokój
umebl. z kuchnią lub z urządzeniem do gotowania. Of. pod „H. G.” do filji Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2. (8543)

Pokój
umeblowany zaraz do wynajęcia. Dąbrowskiego 14 I ptr. pr. (14534)

Przyjmę
uczni gimnazjum na stancję z całym utrzymaniem, opieka troskliwa. Gdańska 75e ptr. lewo. (14556)

ROZMAITE

Letniska
poszukuje się na lipiec i sierpień 1—2 pokoje z urządzeniem kuchni w pobliżu Bydgoszczy i stacji kolejowej w lesistej miejscowości. Of. do filji Dzien. Bydg. Dworcowa 2 pod „C. E.” (8541)

Administrację
domów przyjmuje Planner Sienkiewicza 44, I ptr. 8575

15 000 zł
wypożyczyć zaraz na korzystnych warunkach. Of. pod „Kapitał” do Dzien. Bydg. 16421

Spółniczkę
z mniejszą gotówką poszukuje rzemieślnik dobry fachowiec, celem założenia interesu. Ożenek niewykluczony, jest średniego wzrostu, rz. kat., lat 29. Zgłoszenia możliwie z fotografią do filji Dziennika Bydg. Dworcowa 2 pod „Spółniczka”. 8623

Wspólnika
poszukuję do nowozałożonej cegielni polowej z kapitałem 5000 zł, produkcja cegły palonej i wyrób doniczek, grząków itp., garniarnia już kompletnie uruchomiona, interes świetny. Zgłoszenia na miejscu w cegielni polowej w Bydgoszczy, ul. Kujawska 71, Sikora. 14498

Dziecko
przyjmę na własne najchętniej nie chrzczone. Oferty do Dzien. Bydg. pod „D. N.” 8624

20.000 zł
na pierwszą pewną hipotekę zaraz wypożyczyć, Of. pod „Pewna” do Dzien. Bydg. (14536)

Oddam
na własne dziewczynkę 6 mies., ochrzczone i zdrową. Zg. do Dzien. Bydg. pod „Oddam”. (14523)

MATRYMONJALNE

Kawaler
lat 25, przystojny kupiec z gotówką szuka współżonki do interesu, później małżeństwo. Oferty do filji Dzien. Bydg. ul. Dworcowa 2 pod „Ch. P.” 8600

Kawaler
lat 26, posiada gospodarstwo i dobrze zaprowadzony interes w wartości 30 tys. zł z powodu braku znajomości pań, poszukuje na tej drodze panienki lub bezdzietną wdówkę do lat 30 z majątkiem lub posiadłością. Of. z fotografią skierować do Dz. Bydg. pod „Wartość”. (14528)

Kawaler
lat 24, piekarski-cukiernik, z powodu braku znajomości zapozna panienkę z posagiem do 4 000 zł. Cel matrymonjalny, tylko z powiatu bydgoskiego lub z Pomorza. Of. upr. się z fotografią, którą się zwraca do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod „Blondyn”. (8632)

Baczność!

Szanownej Publiczności **Koronowa i okolicy** do łaskawej wiadomości, że z dniem 18-go czerwca 1928

otwieram przy **Rynku 15**

Centralną Drogerję

perfumerję, chemiczne laboratorium, skład przyborów fotograficznych i pszczelarskich, artykuły opatrunkowe, gumowe, chirurg., farby, lakiery, pokosty, pendzle, szczotki, oliwy, smary.

Staraniem mojem będzie Szan. Publiczność pod każdym względem wymagań zadowolić. Proszę o łaskawe uwzględnienie mego przedsiębiorstwa.

Z poważaniem **Stefan Kortz, Koronowo**
Rynek 15. Telefon 35.

Baczność!

Codziennie

Wielki Koncert Wojskowy

w ogrodzie **Resursy Kupieckiej**
ul. Jagiellońska nr. 25.

Początek o godz. 6, w niedzielę i święta
o godzinie 5 wiecz.

Wstęp wolny. (14678) Wstęp wolny.

KUPIJCIE WYROBY

Boguna

firmy **C. F. MÜLLER i SYN**
BOGUSZEWO-POMORZE.

FABRYKA POWIDEL BURACZANYCH
MARMELAD i POWIDEL ŚLIWKOWYCH

ADRES TELEGRAFICZNY: „BOGUNA“
ROK ZAŁOŻ. 1881. — TELEFON 1 i 11.

WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Nie do wiary, a jednak prawda!

Tylko dla reklamy do 1-go grudnia 1928 roku do każdej

Latarni „Kometa“

14506
dodaje się **darmo**
(wartości zł. 4.-)

orygin. amerykański **APARAT** do golenia
„**GILLETTE**“

wraz z jednym oryginalnym nożykiem „Gillette“
i broszurką: „Jak się golić“. — Nabywając dwa,
ogólnie uznane za najlepsze, przedmioty war-
tości zł. 10.80 lub zł. 11.50, zapłacicie tylko
za latarnię

zł. 6.80 zł. 7.50

Kosy, bakki, młotki, pierścienie do kos,
muszki, sprzęty kuchenne, okucia bud.

Korzystajcie z niebywałej okazji!

K. STARK, handel żelaza Gdańska 42-43
telefon 2531367

Kandydaci na szoferów

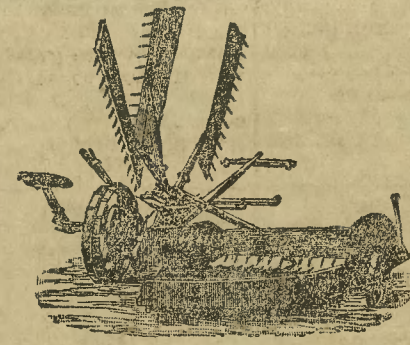
rzędowo upoważnione

Kursy Kierowców Samochodowych

Z. Kochańskiego

w Bydgoszczy, 3-go Maja 14a - tel. 1185
szkoła szoferów zawodowych.

W osobnych kompletach kursy amatorskie dla pań i panów oraz kursy
indywidualne o każdej porze dnia. — Uprasza się żądać prospektu.
Zapisy przyjmuje się codziennie. (14608)

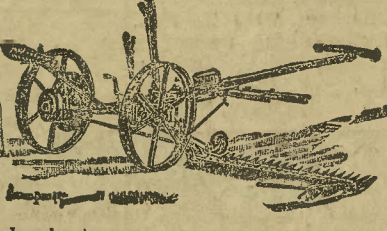

Żniwiarki

i
kosiarki
oryg.

MC. CORMICK.

Grabie konne, Toczaki,
Przodki 2-kołowe.

Części
zapasowe
do maszyn
żniwnych.

Dostawa natychmiastowa. 13655

Józef Szymczak

Bydgoszcz, Dworcowa 84-85.
Telefon 1122.

ADET SEWARD-COGNAC

Generalne przedstawicielstwo na całą Polskę i W. M. Gdańsk
Z. KRAJEWSKI, Bydgoszcz, Gdańska 139
Telefon 1639

Członków Powiat. Kasy Chorych
przyjmuje

lekarz - dentysta **A. Woyciechowska**
ul. Chocimska 2. (8648)

Wielka licytacja.

Z powodu oddania dzierżawy majątku Morsk, pow. Świecie (Pom.), w czwartek 21 czerwca, o godz. 10-ej przedpoł. na podwórzu w Morsku, pow. Świecie (Pom) będą sprzedawał (14583)

wszelki żywy i martwy inwentarz
za gotówkę w dobrowolnej licytacji:

2 konie wylazdowe, 20 koni roboczych, 2 stadniki (rozplodowe), 30 krów dojnych (rozplodowych), 16 sztuk młodego bydła, kompl. garnitur młotarniany (jak nowy), srotownik (saksonia), sieczkarkę do zapędu, słownik 3 mtr., 15 dużych wozów, 4 małe, platforme, wózek do mleka, samojazdkę, parownik wagę do ważenia bydła, 3 wiązarki do zboża, poszorki plugi, brony, walce i rozmaite narzędzia roln.

Jan Olszewski, licytator i taksator Grudziądz.

Wydzierżawienie sadów 14592
i alei owocowych w majątności Witosław.

Tegoroczny sprzęt owocu zostanie wydzierżawiony z wolnej ręki. — Reflektanci winni się zgłosić do Zarządu majątności Witosław p. Wyrzysk.

Zarząd Fabryki Wag i WYROBÓW Metalowych
dawniej **J. Sperling Sp. Akc.**
w Bydgoszczy

zawładamla p. p. akcjonariuszów, że

Zwyczajne Walne Zebranie

odbędzie się w dniu **30-go czerwca 1928**
o godz. 5-tej po południu w lokalu Spółki w Bydgoszczy,
ul. Mazowiecka 29 z następującym porządkiem dziennym.

1. Sprawozdanie i przedstawienie bilansu za rok operacyjny 1927.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
3. Zatwierdzenie przedstawionego bilansu i udzielenie Zarządowi absolutorium.
4. Uchwalenie budżetu na r. 1928.
5. Przedstawienie umowy zawartej z kierownikiem technicznym.
6. Zmiana statutu Spółki (§§ 17, 18, 19, 20, 24, 28, 33, 41, 46, 48, 52).
7. Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek w instytucjach i bankach z prawem udzielania zabezpieczeń hipotecznych.
8. Wybory do Rady i Zarządu.
9. Wybory Komisji Rewizyjnej.
10. Wolne wnioski.

W myśl artykułu 23 statutu Spółki akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zebraniu, winni złożyć swe akcje względnie dowody na ich przechowanie na 7 dni przed Walnym Zebraniem w Zarządzie. (14610)

Licytacja spadkowa.

W poniedziałek dnia 18. 6. 23 r. o godzinie 11 przed poł. będą sprzedawał przy ul. Toruńskiej 184 podwórzu największe dającemu za gotówkę (14706)

garnitur plusz., 2 wyściełane krzesła, stoły, kanapy, umywalki, różne stolki, obrazy, toalety, lodówkę, lampy, partje obuwi, powózki, wóz etażowy, transmisyje, sieczkarkę i wiele innych rzeczy.

MAKS CICHON
licytator i taksator
Chocimska 11. Telefon 936

Kupno okazyjne!

Samochód „Berliet“

10/30 P. S. 6-osobowy, starter, 4 koła zapasowe, bardzo dobrze utrzymany korzystnie na sprzedaż.

CZ. BORYS, Bydgoszcz
Plac Teatralny 4. (14640)

RESTAURACJA SIELANKA

Obiady - Kolacje Kuchnia wyborowa
Codziennie koncert

Lokal otwarty w nocy (14648) Sniadeckich 29.

11722 **RESTAURACJA**
A. TWARDOWSKI NAST.

Długa 12 Tel. 1-30

najzdrowsze, najsmaczniejsze, najtańsze

obiady i kolacje w Bydgoszczy

Wieczorami koncert artystyczny

Wycieczki parostatkami do Brdyjścia

w niedzielę, dnia 17 czerwca rb. i następne niedziele i święta.

Odjazd z Bydgoszczy: 8³⁰, 11, 13, 14, 15, 15⁴⁵
i 16³⁰

Powrót z Brdyjścia: 11, 12¹⁵, 17, 18, 19 i 20³⁰

Ze względu na regaty jadą statki o godz. 13⁰⁰ i 14⁰⁰ tylko do Czarska.

Lloyd Bydgoski
dawn. Bromberger Schlepsschiffahrt - Tow. Akc.
14722

ST. KNYCIŃSKI

Stary Rynek 21 (15105)

zegarki, zegary,
budziki, biżuterja

Specjalność:
OBRAZKI ŚLUBNE

Johannes Schroeter

założ. 1882 r. złotnik założ. 1882 r.

Złoto, srebro, klejnoty i zegary

Bydgoszcz, Długa 59.

Popierajcie Dziennik Bydgoski!

PROSZEK MYDLANY z PODARUNKAMI 14652

POLAR

PRAWNIE ZASTRZEŻONY FIRMY
JULIAN KRÓL

FABRYKA CHEM. BYDGOSZCZ

PP.
Kupcy
żądajcie oferty
duży obrót
zapewniony